

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Decretum Gratiani (Abbrevatio) - Kl. L. 102

Gratianus <de Clusio>

[Herrenalb(?)], [13. Jahrh.]

[II. Teil]

urn:nbn:de:bsz:31-94416

74
A Epistole bernhardi abbis clareuall.
Amantissimo pat̄ r̄ dñio in noc̄ fr̄. B. clareu
abbat̄ modicū id qđ ē. Memini me ad
ur̄am sc̄bendo sc̄ritatē nr̄i archiep̄i cōm̄dasse
p̄sonā nec penitet. Hā tot pene habeo
nr̄i testimonij approbatores qđ ille suis
cognitores. Qđ si y electionē factā de
homine y m̄dauit hoc qđq; eligencij
uniūsal̄ & unanimital̄ attestat. Si
populare fore añ iudiciū y tēpnen
dū uidebit̄ religiosoz si placet iur̄
ta manentij sententia req̄rat. Si
nec illi dissentiūt clarū eēt arbitroz
iur̄ iudicij iur̄ potestate qđ nā eduo
b̄ deceat appbare sc̄it̄ sententiā u
niūsoz. añ t̄dere hominē in animā
inimicoz eius.

Magistro. l. di gr̄a sedis ap̄lice p̄bro

cardinali. homo q̄ multū eū diligit manē
in dilectioē dī. Q̄ p̄secunt̄ lugd̄ arch̄. suū se-
cunt̄ stomachū. n̄ iusticie obsecunt̄. Secu-
re uos illis opponite qm̄ uob̄ eū iusticia
ē. & n̄ p̄functorie s; in manu forti oportet
uos pugnare p̄ hoīe q̄ magnū uiri
b̄ impugnat̄. S; & n̄ amor zelo uro ali-
qd̄ addat. ad quē p̄s̄ arch̄ ep̄i i iurā

3 **O** n̄o & p̄cordialitami. **S**pectare cognoscenti
co. B. dī grā p̄sano arch̄ ep̄o. s; B. habunda
re i spe & i tute spē sc̄. Sc̄i desiderū uirū
multe erga nos ur̄e deuocionis indicē sus-
cepi eplam. in q̄ n̄ plane fallit̄ ut affect̄ qm̄
desiderat̄ desiderat̄ uos. & diligēt̄ uos di-
ligat̄. S; q̄ tam̄ respensacio ē de nob̄ ad uos
libent̄ nos legim̄. libent̄ habem̄. Vanā nūq̄
ab eēn̄ uob̄. uerū id q̄ d̄e despat̄. ut n̄a t̄ra
ur̄am p̄sencia merem̄. S; & hoc ipsū i manu dī

27.
ē Serui unū dñi sum? cui abiq; nr̄m obedi
endū ē uoluntati n̄ quecūq; uolum? illa fa
ciam? Et uos q̄dē posuit in luce generū. Silu
centi n̄ latet. Si n̄. nec hoc itaq; latet. Deniq; n̄
pot̄ abscondi ciuitas sup̄ montē posita. nec
lucerna sup̄ candelabrū. Totū in luce ē te
nebre ei? & lumī ei? Aut exultari ei ab oīb?
necesse ē. aut insultari. Quā sati ē latē
sub modio. qm̄ sup̄ candelabrū n̄ lucē.
Lucerna extincta n̄ in tenebras ingerit.
s. & fumū molestū spargit. Aut lucere q̄
illū q̄ ē sup̄ candelabrū. aut fetere ne
cesse ē. Paulus nequa q̄ ferebat. nec enī
erat sal infatuatū. Qm̄ ferebat q̄ ubiq;
honorabat ^{hic} ministriū suū. Et idō & bon?
odor erat in omī loco. Quā multas hodi
eq; & odor uite aduētā. D̄s cui d̄r i odore
uigentoy tuoy currim?. unū ē ac sidicat;

in lumine radioꝝ tuoy currim⁹ idq; n̄
aliud qm̄ in em̄plo morū actuū tuoy p̄fi
cim⁹. Sc̄i inde suaue olent. unde & lucet
Virtos sc̄s ioh̄s ex em̄plo suo currere fa
ciebat peccatores ad penitentiā luce
bat enī & suaue olebat. cui⁹ erat y fa
ma celebrima. & uita y timentissima. De
niq; ille erat lucerna ardens y lucens
posita in eminenti. & alto q̄da uir
tutū candelabro lucē om̄ib⁹ ministra
bat & gr̄ū ubiq; diffundebat o dore.
Volo uos imitari eē ioh̄is. Luceat lux
uīa corā hoīb⁹ ut tñ y corā dō ardeat. dica
tq; etiā deuob⁹ ille erat lucerna ardens &
lucens. **A**lt̄ uob. alt̄ uīl̄ necessariū ē. De
ne lucet q̄ de pp̄o accendit̄ igne q̄nti n̄
suo lumine lucent. hypoct̄e lucē cupiūt.
ardere nolunt. **E**xpedit aut̄ eduo b⁹ arde

94.
sine lumine. qm̄ absq; igne luce. Veniq;
qd uolo inqt n̄ ut ardeat. Lucet luna.
S; minime ardet. y ideo defectū patit̄
qm̄ n̄ lucet de ip̄o s; desolis ut auunt
lumine. ^{p̄} p̄t̄ea fortassis scriptura dicit.
q̄ stultus ut luna mutat: sapiens
p̄manet ut sol. Pulchre soli cōparat
sapiens. qui se cū portat ignē q̄ luce-
at ut n̄ deficiat lux ei. Siquidē cari-
tal nūq̄m̄ excidit sine ^{p̄} sapient̄ n̄ est.
Non curat alieno clarare p̄conio. ip̄o
y tentus testimonio y scientie. Qd facio.
Sic ista loquor ac si putē necessaria
uob. S; ex habundancia cordis os
loquit̄. y nescio qm̄ inq̄eto amor
nichil ē satis tictū unde y adhuc
addo aliqd̄ qd̄ occurrit. Auunt eē
uobeū q̄ diligunt munera ita

ut aliquis de domo uia pmutando uilli
co pecunia clam accepisse dicat. Istius
modi y si n̄ cōsencientis n̄ ledit sci
encia q̄ famā tam̄ decolorare possit.
Oportet autē puidere bona n̄ tū corā
dō. s; etiā corā omīb; hominib;. Quāq̄
nescio quē admodū possit excusari
s̄ sens; ei q̄ corrigē talia cū possit n̄
corrigit. P̄ eū quē ad capitulū dō an
nuente mittit. matrem; si mandati
totā abbatia. Salutari; km̄. s; m̄. y. cū
tota domestica uia ecclia.

Troni s; B. Sic depuiri me ineptā sic sū
n̄ qd̄ min; ualuit exp̄mere man; ut affec
tus ē animi. H̄ est om̄ino qd̄ anob; oport
eat uos timere. S; nec u; quā fuit. Et ego
si unquā forte auob; timuis; iā n̄c n̄
timeo. Cū om̄i fiducia antiquū meū

ñ reposito utiq; si teneo. nec recipio. qñ a
 mihi. Stringo brachii' medullis infixum
 cordis. yñ est q̄ desinu meo possit erue
 Nouū exantiq̄ amplector amicu' q̄a uere a
 micitie ñ uetēseunt aut si uetēseunt uere
 ñ fuerit. Tenebo eū nec dimittā donec in
 troducā illū in domū matris mee. y in cu
 biculū genitricis mee. Quē cū ociosus loq̄e
 ñ inutile significo s̄ felice. Cui' ocia tam
 ñ sunt ociosa quā stat ea eē studiosa.
 bonoy fructuosa salutis. He miserū qui
 itantū sū intratus. exul animo. idign'
 scō ocio. seē ex sp̄s q̄etis. Quñ tam dignami
 ni uir sū & ero qñ diu ero. Sermones
 q̄s petitis ñ erāt parati parabunt' y cito
Ditius fr̄ib' suis omib' q̄t' I habebitis
 apud grām di. B. clarev' uocat' abbas,
 fortari indno y in potencia maiestatis

Ho

4

ei. Quis dabit in pennas sic et. v. ut uide-
am studia filiorum meorum et profectum eorum pacem.
ordinem et disciplinam. Cupio uidere in loco
nouello nouos in colas quoniam apud extraneos in-
luat quoniam cantat canticum domini in terra aliena.

Et in mente uolauit et spiritu uobiscum sicut iur-
ta uerbum domini spiritus promptus est caro autem in-
firma nec potest eum sequi nec sequetur autem
postea si unquam de manu domini pre-
sentat receptit uires. Vos interim dilige-
state in quo statis imo proficite in quo
cepistis. quia ibi quousque incipit sentire
defectum. uel se desinit extendere ad pro-

Quis in faciet iusticiam. Factum
de uobis. Si habem iudicem ad quem uos
tendere possitis. iam nunc ostendem uobis
ut parturiens loquor quod mererimini.
Exeat quod de tribunal christi sicut ab sit

ut illud appellē uos q̄ illic si uob̄ necessa
riū & n̄ possibile eēt uellē totis uirib̄
stare & respondē uob̄. Itaq; recuro ad eū
cui in p̄senti datū est iudicare de uinū
sis. & ad uos. appello ad uos. uos iudicate
uīt me & uos. inq̄ queso puer uī tā male
meruit de uīa pat̄nitate inuure. & in
signure placent nota & nomine p̄ditōris.
Hūq̄d n̄ me uīū uicariū dignatio uīa
& stituit in recōculatione p̄t̄ p̄isanu si p̄
me illū reuocare d̄s a fece scis mat̄is dig
naret̄. Si negat̄ p̄babo tot̄ testib̄ q̄t̄ in
curia tē temp̄is erat̄. hūq̄t n̄ deniq; p̄ hoc
iuxta d̄m ubi mei ho in suo ordine & ho
nore recept̄ ē. Quis nā q̄ & stancie uīe suo
& silio. imo suo dolo subripuit̄ indulta
repetē & q̄ p̄cessere de labiis uīis face
urita & hoc ego n̄ ut aplicū rep̄hendā

rigorē & scelū igne dī succensū cōt scisma
ticos. qui in spū uehementi iterat nauet tar
sis. & instar sinees & fodiat fornicantes iux
ta illū. Nonne q̄ o derit te dñe o. & s. i. m. t.
t. S; ū n̄ ē par culpa. par plane n̄ debet.
pcedē pena. nec uenit eadē in uolui sen
tencia. eū q̄ peccm cū his q̄s magis peccm
deseruit. Pp̄t eū q̄ ut peccatorib̄ parēt.
sibi ipsi n̄ pepercit. auferet obpbriū meū.
& restituendo quē statuisti uirē & tā sane
& integre opinioni & salute. Sup̄ h̄ iā alia u
ce sc̄p̄sa uob̄ s; n̄ ē responsū m̄. puto n̄
pueint ad uos hoc q̄d scripseram.

Cristus ē aīa mea usq; dū tedeā. & n̄ uult
& solari usq; ad uos. Que enī in solatio
uirtē malo & i loco p̄gnationis mee.
n̄ ne uos i dño. Minime q̄de deserit me
q̄cūq; iero dulcis memoria uir̄ s; q̄nto

ad aliz.

memoria dulcior: tanto absentia molesti
 or: heu in q̄ incolat̄ m̄s̄ plonget̄ ē; et
 cumulat̄ v̄ reūa iuxta p̄ph̄am sup̄ dolore
 uulnerū meoy addider̄: q̄ me auob̄ a-
 liquādo l̄ corpe separauer̄ ē y mune ex-
 diū ipsūq; molestū satis qd̄ qm̄ diu sum̄
 in hoc corpe pegnam̄ ad h̄o; huic accessit
 & speciale qd̄ pene impacientē me reddat
 dit̄ cogat̄ uiuē sine uob̄. **Longa molestia**
 y tediosa expectacio uanitati huic oc-
 cupanti om̄ia tādiu mane subiectum
 feculenti corpi horrido curcūdaricar-
 cere mortis uincul̄ funib⁹ peccatoroy nec
 diu absoluy tanto t̄p̄re eē n̄ cū x̄. **Cetū**
 adūsus hec oīa unū m̄ remediū q̄le-
 cūq; erat y uere datū desup̄ puuttu
 fidel̄ q̄le q̄ abscondit̄ ē usq; ad huc uide-
 interim tēplū dī sc̄m̄ qd̄ estis uos. **In hoc**

templo facilius in uidebat inuitus ad illud gla
sum ad qd ppha suspirat dicens. Vna pecu
adno hae regia. u. i. b. i. d. d. o. d. u. m. u. u. d.
u. d. u. u. t. e. r. Quid dicat qdient id solatu
inipolatu e m. **Ecce** hoc ticio n fallor auilla
fr ame uiscera mea paruuli ablactati fr an
rep ipsos qs peuangim genus n licet educat.
Spa demq; desere & aliena curare cogor
dubito pene qd magis age ferat an sub h
ul. an uitari istis. **Itane** bone ihu tota defi
ciet indolore uita mea. **ya. m. igni.** Bonu
m dñe mori magis q uiuere e. n in n uiter
frs. int domesticos. int kmol. **Id** sig de dul
cuis. human. tuer ee stat. **Immo** u pu
est ut i hoc remittat m ut refrigeret. **ya**
pl n ero. si placet dno meo ut oculi pat
qliscuq; q n su dign uocari pat claudan
t manib filioy ut extrema uideat exitu

156
b7

solent spm suu desiderij leuent ad osseu si
 dignu iudicat beatoru corp paupis cu corpib pau
 pu sepeliat. h p r s u s si ueni gram i oculis tuis
 p cib y meritis eoru de h m meoy obtine toto af
 fectu desideo. Veruntam n mea uoluntas tua
 fiat. Nec m uiue uolo nec mori. Si dignu e utq
 dolore meū audistis y consolatione n ignoretis
 si q e p mu qd in omi labore y calamitate q pa
 cioe solu arbitror ee icausa eu cui oia uiuunt
Velut noli necesse e me uiue illi q mea sibi ppe
 uite posicione acqsiuit. q y potes e si qd pati
 m p ipso respensare nob illa die misericors
 y iust iudex. Qd si uiuunt multatio ei dispen
 satio m edcta e. y ero seruus neqm. Si au uo
 lens gla m e. In hac q aliquittulu y sidatioe
 respuro. de in qd sepe in eis meritis supna gra
 honestaunt i laborib. istis y gra ulla i me uacua
 n fuit. sic in multis expt su. y uos ex parte

Ho

Ho ualde

ñlatuit. **S**ed hac uice quā necessaria ecclē di sit
fuit p̄sentia paruitatis nr̄e dicē ad solationem
ur̄am si ñ gl̄iam redolēt. **N**e autē mel̄ ē ut h̄ peccie
ac p̄ncipū īstantissima ac postulatioē imp̄atorī
ap̄licog; mandato nec ñ ecclē ac p̄ncipū p̄tib;
flexi nolentes ⁊ dolentes. debiles atq; īfirmi. ⁊
ut uerū fatear pauide mortis pallidā cūte
rentes imaginē th̄m̄ in ap̄ulā. **R**ogate quē
ad pacē ecclē. rogate q̄ ad salute fr̄ nob ut n̄m
uoluideam. uobcū uiuam ⁊ moram. ⁊ sic
uiuete ut obtineatis. ī firm̄ in arto rēp̄sēte
cū lac̄m̄ ⁊ singulib; ista dicta in teste h̄mo
fr̄e ur̄o. **B.** q̄ stilo ea exceptit quē ecclia uocū
ob aliud officiū ⁊ alia dignitate. **O**rate p̄ ip̄so
tā q̄ p̄ unico solatio meo. ⁊ q̄ sp̄c̄ m̄s pluri
mū req̄sēret. **O**rate p̄ d̄no papa q̄ me parit
atq; uniūsitate uiam pat̄no fouet affectu.
Orate ⁊ p̄ d̄no cancellario q̄ in p̄matre ē ⁊

.. **D.** Accinet. hic albe. lib. / **S.** oz. ant. Alba. g. s. p̄re

p[ro]p[ri]is q[ui]b[us] ip[s]o f[aci]t[ur] d[omi]no luca. 7 d[omi]no. 6. magistro
 uone q[ui] se nob[is] exhibet s[ic] ut in os. Qui mecum f[aci]t
 s[ic] B. 7 s[ic] 6 salutem uos supplicantes n[on] p[ro] se ma-
Tymuta i[n] firmitate corp[or]is 7 cordis anxie iriam-
 tate d[omi]ni s[ic]t didici ista ad uos ho[m]o miser ho[m]o nat[us]
 ad labore[m] s[ic] t[ame]n u[er]it[ate]m n[on] ip[s]u[m] sp[iritu]m i[n] q[ui]o g[er]it
 t[ame]n m[er]it[us] h[ic] int[er]pellato[r]e[m] ad u[er]it[ate]m unani-
 mitate[m] q[ui] p[ro]mar peccato[r]ib[us] u[er]it[ate]m calamitate[m] q[ui] pa-
 cior q[ui] magne[m] mer[itu]m ac sup[er]lice[m] sic e[st] s[ic] u[er]it[ate]m af-
 fectib[us] rep[re]sentet. Non h[ab]eo ut creet i[n] uob[is] noua[m]
 m[er]it[us] q[ui] nou[us] ego q[ui] familiaris uniu[er]sitate[m] u[er]e
 s[ic]t illa u[er]it[ate]m h[ab]eo ut in timore[m] sciatis q[ui] q[ui]nto
 affectu op[or]teat misereri. Cert[us] s[ic]t eni[m] q[ui] s[ic]t d[omi]ni
 s[ic]t u[er]it[ate]m lac[ri]me de thesauro pietatis eru-
 pent singult[us] 7 gemit[us] 7 suspiria h[ic] me p[ro] i[n]
 pullabit celos 7 audiet d[omi]s 7 placabit i[n] 7 dicet
 redidi te s[ic]t s[ic]t u[er]it[ate]m n[on] morieris u[er]it[ate]m ex t[em]p[or]e s[ic]t
 tuos. Tant[us] si q[ui]d dolorib[us] 7 laborib[us] affect[us] s[ic]t
 ut sepe te deat q[ui] uiu[er]e. h[ic] u[er]it[ate]m au[tem] dico p[ro]p[ri]e

īfirmatē mām. Desidero differri usq; dū reinar-
ad uos ut n̄ moriar n̄ int̄ uos. Decetō fr̄s bo-
nas facite uias ur̄as ⁊ studia ur̄a q̄ recta que
honestā q̄ salubra s̄t ⁊ struenteles ⁊ tenentes. An̄
oīa solliciti seruare unitatē sp̄e ī uinclo paci

Amantissimo dno ⁊ reue. S; d̄s pacis erit uob̄cū.
reuerentissimo pat̄. G. p̄ori cartusien̄i ⁊ sc̄is fr̄ib; ad b̄-
entib; ei fr̄. B. clarev. modicū id qd̄ ē. Pr̄mū q̄
accedens ad partes illas n̄ adieci puenire usq;
ad uos. uide facies ur̄as rememorari ī iqtates ⁊
necessitates meas. ⁊ si uob; for̄sitan satis facee pos-
sū m̄ fateor n̄ possū. Irascor ocupatioib; meis me
is q̄b; factū ē n̄ ut neglexerī s; ut nequerī hoc
freq̄nt̄ pacior ⁊ idō freq̄nt̄ nascor dignū ut nā
cui oīs sc̄s ⁊ doleat. Alioqn̄ duplicat̄ miser sū
si nec miserabilis sū. Ego ū fr̄uitati pietati lo-
cū īmo ostendo n̄ m̄tū. Misere mini mei n̄ q̄
dignū s; qm̄ ī op̄s ⁊ paup̄s sū ego. Iusticia m̄tū

47
quero mīa miserā utruet. Vera mīa n̄ iudicat s̄
afflic. n̄ n̄tū discussio ē occasione ḡtenta. Non enī
expolat ratio ū affecto t̄h̄. lugebat samuel saul
miserans n̄ delibans. fundebat lac̄mal. d̄. filio
parricide. s̄ si n̄ p̄futura s̄ p̄as t̄n̄. Ita 7 uos mise
remini mei. n̄ q̄ merui s̄ q̄a ego. Misere mini
mei tāqm̄ mīam 9 secuti ad d̄no ut sine timo
re a mundi tumultib̄ libati seruatis ei, fe
licet q̄ abscondit i abscondito tabnaculi
sui i die maloy i ūbra alay ei s̄p̄antes donec
t̄n̄seat i iqtas. Cētm̄ ego i felix paup̄ 7 nud̄ ho
nat̄ ad labore i plumis auicula pene omny
t̄p̄r nudulo exulans. uento exposita n̄ bini
t̄bat s̄ i 7 mor̄ s̄ i sic ebri 7 om̄is 9 sciencia
mea deuorata ē. Misere mini me i p̄inde q̄
si nil merui. certe sic affecti.

R m̄o d̄no 7 pat̄ v. andegauensi ep̄o. B. clarev̄
dict̄ abbas. q̄d d̄no 7 pat̄ km̄o. Lac̄mal ma
gis q̄ literas libet dare. S; quō ad neutru

in op^o e^o karitas & has oportet dare: & illas n^o o-
m^{it}te. Has uob. illas m^o. & pusille multitudin^o.
mei similib^o q^o scandalizant. **D**ictos forsitian
scandalu^o p^o uos n^o e^o nu^oq^o p^o uos e^o negab^ont.
facile cetera portare. t^om uos n^o e^ontis i^o causa. Ha^o
i^o culpa dice^o n^o audeo. Non e^o me^o discite hoc.
e^o q^o querat & iudicet. **V**e au^o hori illi p^o q^o scandal^o
uen^o. **J**udiciu^o p^ofecto portab^o q^ocu^oq^o: e^o ille t^o illa.
Ceteru^o ad uos n^o e^o m^o sermo e^o. **S**ustinete modi-
cu^o q^od i^o sapientie mee. q^o semel cepi. loq^o ad d^onu^o
meu^o. facia^o ex parte satis t^o zelo & affectu q^o loq^o.
Non uerebor etate. dignitate n^o t^o rebor. Non cunc-
tabor ad nom^o g^onde magist^o u^ogeris. Ha^o q^o g^ond^o
nom^o. eo q^ou^o scandalu^o. **P**ropterea meipsu^o t^ongredi
ar. & ero i^o sapient^o. **S**enior e^o inc^opab^o v. ep^om. argu-
am mag^o conabor doc^oe & o^o siliu^o dare sapienti.
Nullu^o p^ositionis gen^o p^oteat caritas & emulatio
q^o olim p^oscitatie & q^ota no^ois u^ois & cepa. **C**ur gl^oe disti-
su^o curcu^oq^o: splendore. i^o iudicia diaboli int^opolatu^o

P^o

28
ēē t' modice in p' modico n' ē; si neq; ecclie di que
ubiq; tā celebri gaudio i hoc meridiano lumine
erutare solebat. Verū uos q'ntū p' am glām cō
rēpnatū sans apparet. Laudo si si n' usq; ad iu
di riā. Laudo q' stancia q' nec sūmis potestatib;
cedat de iure u'ō qd putat. Si n' p' h' ac' q' m'
stancia id agi auob' uidet. q' g' t' o' i' r' certe sanc
tū uob' illatā iniuriā fortit' sustinetis. q' fama
u'ām ad glām di custodiretis. q' n' g' nescio q'
m' h' scienciā ututo ēē q' fidit' sub h' scandalo.
Nec enī excusat uos etiā si in quēpiā aliū
iure culpā refunditis. Ita qd ali' mouerit
scandalū p'fecto uos q' p'escē potestis. Nolle q'
p'escē sine culpa erit. Aut il' q' p'escē sine glā
erit. Malū si q' p' mal' nūū reputabit' t' ad iticiā.
si alienū ad glām. Quicūq; enī ē sit scandali
auob' omīn' exigit' tolli q' in eo solo excusatū
dicim' si n' potestis. An n' deniq; ministeriū
anglōy tollē scandala de regno di. S' idixeritis

quod hic dicit uos arguet uos sententia illa labia
sacerdotis custodit scientiam et legem requirit
errore eius quod angelus domini exercituum est. **S**ignificat hoc
scandalum cum potestas non tollit plane non im-
plet ministerium uerum. Quod quod est annulla
sit culpa uos iudicabit ego uero ne hoc
sufficere dixerit si non et honorificatis. **Et** quod
quod ad huc addita non quod timidiore sunt fatore
quam promisi. **S**icut adduco magistrum qui
non uereat episcopo episcopo nuda dicit ueritate hoc
inquit ipsum delictum est in uobis. **I**ntenciones
habetis. Quare non fraude magister patimini.
Opposuit speculum reflexit iusticie sole
micuit ueritas neuus apparuit. **U**eritas est quod
nescio quod illa possessiuncula maledicta utri-
us possit aut obumbrare tam manifesta ue-
ritate aut impedita obtantam correptionem.
Inspiret uobis deus aegrescere consilio non dico meo
solum omnium quod emulant uos dei emulatio est reue

ad 30.
18

rende & om̄i gl̄a psequende pater.

Tim supplicationes. t̄m p̄ces. y decies repeti
 te. n̄ desinent. n̄ desistunt. q̄a n̄ diffidunt.
 Bonā causā habent. y equū iudicē q̄ n̄ cuncta
 b̄t̄ euacuare q̄d sc̄ptū ē. cū apparuerit q̄d
 uerū ē nec potunt. *Vide qui uolunt irride:*
 sicut sc̄ptū ē mentita ē in q̄tal sibi. *Hec solet*
 habē p̄cipue ap̄lica sedes. ut n̄ p̄eat reuocare.
 q̄ase forte de p̄hendit fraude elictū n̄ ue
 ritate p̄mitti. *Res plena eq̄tate. & laude digna.*
 ū de m̄datio nemo lucret. p̄sertim ap̄ sc̄am
 & sūmā sedē. *Hec sciens puer uir secure sup*
 plicat. p̄treūensi. & sic instat n̄ q̄si in incertū.
Ego q̄ppe ego hōis illi noui m̄cta. causā in
 tencionē. p̄t̄ q̄d uolūt hoy eū monachi la
 pidare. *Ca male m̄uit. S; fidelit̄ astitit*
 & multū seruuit. *Obeaus ē in iusticiā. S; in*
 iustū nemo n̄ iust̄ causabit. *Qd demanu*
 laica uendicauit immo recupauit sedi

aplice fortiori. Quia puritate intentionis. Si prius est
religione reformare in monasterio quod ille intendit.
Assit dominus cordi domini mei. ne tamen possit ei subripi
a monachis nisi tamen ut simulant appetentibus libita-
te qua fugiantur ordinem.

11

Suervis uel intendere ad benefacta quibus me ob-
ruitis id eorum ac si impetit sagittis festiueis di-
mice. nisi quod uidebitur illud dolus. facta factis
opensare oportet uerum id quod de multum est ad-
me. Nam ut erit sufficem pauperum et modicum. Si rebus
pauperum ueribus nisi uoluntate. Quibus beneficia. quod
uotum quod factis nisi possunt. Desiderium diues nisi affec-
tibus habundo. Et certe uerum beneficium amplius
nisi requirit. Nam quoniam beneficium quod nisi beniuolus sit.
Porro beniuolus nisi sibi carum ipsa existimat be-
niuolencia quod beniuolus uocat et beneficium.
Denique beniuolencia fructus est beneficium. nisi
quod forte beniuolencia putet quod inspe se uerit
aut timore dimiserit. Si quod nisi uideat hoc

relictū illud uenditū. neutrs datū. o portet
 aut̄ beniuolū in uere beniuol' sit. eē grūtiū.
 Danti itaq; rependi q̄cqm̄ gēl' ab accipiente
 n̄ pot'. quā si grū habuerit q̄ gr̄s accepit.
 & hec beniuolencia ē c̄ta de bene dantis
 iāimo accipientis beneficio q̄dē int̄ueni
 entis. Hac me fateor locupletē. hāc deoꝝ
 de pleno dignā p̄fecto offero remuneratio
 nē. meoꝝ bñ factoy. hanc deuotiois in malo
 scilicet laudē factoy omnū p̄ salute mei

Domno uerābili & dignā benefactoris. 17.
 senonico ep̄o. fr̄. B. clarev. abbas salute in
 dno. Amultas uisus sū multa sc̄bē uob.
 que tñ si bonū habeat̄ inspectore. magis fa
 ciunt p̄ uob. Et iā hac uice sc̄bē me fateor p̄p̄
 uos. eq̄dē statuēiā n̄ facē ob uiam odibilem
 diuiciā. s̄ caritas p̄ualebit. Volo uob̄ ami
 cos uros retinē. n̄ indignamini. uolo rec̄cilia
 re īmicos n̄ patimini. Non uultis pacē

habē. manū ac pedib' accersitis uiam & tributio
nē. s; ofusione. s; deponicione. Multiplicatis uob
accusatores. defensores subtrahitis minutis.
erentatis t̄m in uos olim sopita discēma. p
uocatis ad uarios. pat̄nos offenditis. Vq;
ap̄ uos p̄ratione uoluntas. totū p̄impio. ni
chil extimore di. Qui de uob n̄ uident amici.
n̄ querunt inimici. Qm̄ de uob istis ho iem.
iudicio n̄ dico n̄ iuctū s; nec ūbo uentū. Quos
hoc ūbū scandalizabit. q̄ ora ad subliman
dū. q̄d corda ad succendū mouebit. **Ita**
putatis p̄isse iusticiā de toto orbe. sic de
uō corde. ut ho sic ablatū p̄
dat archidiaconatū. Si forsitā plus a
mat̄is reddē & p̄dē. q̄m grām de beneficio
retinē. Nolite queso nolite facē hanc rē. q̄
q̄ audierit om̄s mirabit̄ nemo laudabit
Hec uob sēpsi. & audaci. s; n̄ ad in sapientiā
uob si uelletis corrigere;

Dei grā magnifico romanoy regi. S. clarev.
 abbes siqd pot peccatoris oratio. Sc̄pta uia
 y salutaciones tā deuot accipio q̄ modicē
 sū ad illa. **H**odie sū dixerī dignitate s;
 n̄ deuocione. Querimone regis n̄rī fr̄. y
 maxime illa qm̄ dignant̄ ex p̄mitis de i
 uasione iperū. Regis dedec̄ regni dimi
 nutionē n̄ qm̄ uolui. uolentes odit aīa
 mea. **L**egi q̄pe om̄s aīa potestati sublimi
 ori subdita sit. **E**t q̄ potestati resistit diō
 dinationi resistit. **U**m tñ sentenciā cupio
 uos y oim̄odis moneo c̄t adure. iēxhibenda
 reuēntia sūme q̄ aplice sedi. y beati pet̄ uica
 rio. sic ipsā uob uultis ab uniūso seruari ip̄io.
Sc̄ que n̄ putauī sc̄benda. p̄sens ea fortassis
 oportunt̄ iūmare. **F**r̄m andrea letū i colu
 mēq; recepim̄ y leta nuntiantē. de uīa i colo
 mitate q̄ glā. de pace y p̄sp̄itate ecclie decu
 rre statu. florete q̄ ualete. **P**ostremo de grā q̄

ps

Alia a
ep̄ta.

beniuolencie que nob ap uos p̄seuerat bene.
sua m̄ia d̄s dignat̄ ē face nob cū facti sum̄ leuā
tes. Verū qd uob demittendis ad uos scrib̄ pla
cer difficile adimplebit̄. p̄sertim cū n̄ sit copu
o p̄sonariū q̄ ēē solebat. Si qdē p̄ illol q̄ b̄m
aut t̄m ad diuisa destinati s̄t loca tā exel
noua monastia ex q̄ a uob discessim̄ i regre
ordinata s̄t. y adhuc restant alia p̄xime
ordinanda. Curam̄ t̄n̄ ūcū q; euocare q̄s
uob mittant̄ cupientes poīa ul̄i obedire man

12

Quā magna multitudo dulcedinis d̄atis;
tue d̄ne ac dilectio n̄s̄ circa nos sit frequit̄ ex
pti sum̄. y n̄c sup̄ ē ut ex p̄iam̄ adhuc in
t̄p̄re op̄ortuno. Absit aū ut aliqd̄ pet̄e au
deam̄ qd̄ uoluntati d̄i qd̄ honor̄ tuo sen
ciam̄ eē p̄t̄rū. Ca ḡ cor̄ n̄m̄ n̄ rep̄hendit
nos demur̄ i rationabili t̄i honesta peti
cione fiducia habem̄. q̄ n̄ reit̄ent̄ ad no
uacue p̄ces n̄r̄e. p̄sertim̄ q̄ pat̄r̄e i nomine

As

filij p[ro]culam. Qu[m] fidelit[er] & deuote t[er]re[n]s[is] arch
 aplice sedis honor[em] acq[ui]r[er]e romane eccl[esi]e abado
 lesencia sua dilererit q[ui]n[m] i[m]mobil[em] & sollicit[er]
 i[m]p[er]ib[us] t[ri]bulatio[n]is ei ad h[er]edit[em] & alijs in umbra
 sedentib[us] pond[us] die & nocte cu[m] ea portauit. q[ui] stant[er]
 & intrepid[er] ubi u[er]itatis p[re]stimoniu[m] est i[n] spec
 tu regu[m] locut[us] sit p[ro]p[ri]et[er]ib[us] suis. n[on] necesse habet[ur]
 sc[ri]bere uob[is]. ipse eni[m] scit[is]. **D**ecet[ur] aut[em] sciri loq[ui] q[ui]d
 n[on] & q[ui] iudic[er]e testam[ent]u[m]. si t[ame]n testam[ent]u[m] n[ost]r[um] ac
 cipitis. q[ui] prudent[er] hec & p[ro]uide[re] res possessiones
 eccl[esi]e sue eripuerit demanu[m] filio[rum] alieno[rum].
 q[ui] libent[er] & benigne bona sua semp[er] in omne
 deduxerit maxime aut[em] eccl[esi]e domesticos fidei. q[ui] di
 ligent[er] & circumspecte i[n] te[n]tate fame sue custodierit
 alijs i[n] i[m]p[er]ib[us] & lingua dolosa. **Q**uod q[ui] in eo displicuit
 p[ar]t[em] t[ue]. **N**u[m]q[ui]d q[ui]d eccl[esi]am illa beati maximi
 de regia potestate ext[er]it ut sacerdotali subic[er]et[ur].
Nu[m]q[ui]d q[ui]d homine[m] illu[m] q[ui] ut auit p[ro]p[ri]us dux[er]it q[ui] mile[us]
 p[ro]p[ri]us abbas q[ui]n[m] monachus e[st] uoluit. n[on] suscept[us].

Sig hoc talud aliqd in eo displicuit dignitatem
erat. ut ap pui patre in uerata dilectio facile n
poret. s opuer gra culpa y boine in paucis respben
sibile laudabile i plurib multoy benefactoroy re
cordatio excusaret. **N**e aut dne altast dextam de
p menciū eū letificasti oī inimicos ei. Quabile sig
de ē in oculis multoy q̄ute merito. q̄ opinione
boni posit' sit i regimine aīay. ho q̄ accep i uano
aīam suā. qm nūq̄ potit rage. q̄ reg n̄ potuit. qm
audebit p̄ eē q̄ subeē n̄ didicit. t̄ obediencia sub
iectis impare. q̄ p̄lati exhibē n̄ nouit. **S**ig do
mni sue p̄ eē nescit dic magist' gentiū. qm ecclie
di diligentia habebit. **V**eniq; q̄lis pat. tales filij.
q̄ matre suā crudelit' eiuscerauerūt. ut habent
unde fouent scismata y dissensionel. **D**e quoy tam
morib' e' y iustatione neq; hoc ipsū dixim' ut iudi
cent' de alienis seruis q̄ suo dno stant. aut eadē
s; q̄ scim' sūstoy uoluntas p̄ualuert. q̄ dissolu
ti in uenel' excutient iugū discipline aceruicib;

suis in ad similitudinē istoz possit curuere tū.
 et pambulare eī q̄b̄ enā si affectū ad affectū n̄ p
 tingat. hoc ipsū erit ad glām qd̄ repugnare po
 tuit p̄lati suis. **H**eu q̄t̄oz q̄m̄ q̄ desuis m̄ctis
 ap̄ urām m̄m̄ fidunt spes et fiducia moue
 bit̄ de loco suo. si filiū olim tā dilectū in gremio
 ur̄o. et ab uberi b̄ solatio il̄ ur̄e t̄bo repentiny
 excusserit. **S**iq̄l̄ q̄ p̄cib̄ n̄r̄is loc̄ ē ap̄ excellen
 tiā tuā beate pat̄ supplicet̄ petim̄ nosq̄ te poti
 q̄ tua diligim̄. ut indie bonoz ne repellasate
 hoīnē q̄ p̄mansit tecū in t̄o p̄tationib̄ tuis nec
 aliqd̄ ap̄ te de uire illi debeat. q̄ ate credē poti
 q̄m̄ minui expectabat. **A**lioq̄n̄ si p̄t̄ sp̄e om̄iū
 et p̄t̄ r̄ictū hoīnis etigerit. ut diripiant alie
 ni labores et ū ponant̄ ad ūsus eū mali p̄bo
 ni et odiū p̄ dilectioē ipse q̄dē a q̄ n̄ timebat
 uuln̄ excipiet solus. si multi in p̄cussione ei
 dolebit. **S**p̄e ūtat̄ q̄ apat̄ p̄cedit docet te
 diuide luce atenebit̄ i oī ope tuo. ut sep̄ et tuo ope
Silet̄ cor q̄rent̄ tu d̄m;

14 **U**ob. audeo loq̄ q̄cqd̄ in buccā uenit. Nā si
oportuerit sustineri modicū qd̄ i sapientie
mee geret n̄ pculdubio morē beniuolentie
uīā que sapientib⁹ & insipientib⁹ debet̄ est.
Et hoc dico. n̄ q̄ cogitē precipitare ūbū q̄ ad
rem n̄ p̄tinet. aut leuitate uti itendā. aut
nugarū delectet. p̄serti ap̄ uos q̄uidem
colūpne ecclē. s̄ ex habundantia cordis os loq̄
tur. & ūttas dolore urgente it̄ in seco taci
tudinatis ip̄tens. p̄cipit in mediū. Mei
enī dico uob̄ pene moti s̄ pedes pene estu
si s̄ ḡl̄ mei. q̄ ex̄cranda ut uider̄ cō
ūsiōne. tā frequent̄ sapia uincit malicia.
Addunt̄ ūq; caecia impiū & exarmat̄
iusticie zelus. & n̄ ē q̄ facē bonū n̄ dico
uelit. s̄ possit. Supbi inq; agunt usq; quaq;
et nemo audet mutare q̄ta. Et utinā t̄ ino
centia tuta eēt & iusticia ipsa sui met̄ sufficēt
defensionū. Qd̄ peccauit abbas latinianensis.

And bon' monachus y melior abbas. qd boneopi
 monus & melioris e' utte. Anqa monastio p'et. cui
 & decora u' religionē. y bonis tēpalib' ampliaū &
 bonoy fir'm numo cumulaū. En sanguis iste de
 manu ei exq'rit. Sicim e' acceptū eē do' hoib'.
 tollat' y crucifigat'. Hegari eni n' pot' hoc illū eē
 celo y tra restib'. Sicim e' esse hospitale. benignū.
 sobruū castū humilē. decidat inco ab inimicū su-
 is manus. Reuera nāq; y in his excusari n' pot'
 q'ppe y uincitib' se utte p'p'e. scētate y fame glā.
 At i'ponit' ei noluisse suscepe nuntū dñi me' lrs'
 g'us offensa si ita e'. Non abbas hominē q' m'atrelat'
 mangū cū eēt honorifice suscept' in hospicio quē
 loq' cū eo. S; paranti exire int' uent' h' i'posit' di-
 cent' se poe' extituri. y hoī uice sui satisfacturi.
 Si quo min' q' oportuit actū fuit cū uiro. cui cul-
 pa hoc fuit uob' relinq'm' iudicandū. Accusat'
 idē. qd p' f'ato. H. l'ras dñi pape uolent' abstulerit
 & dirpuert' s; extant l'it'e integre & bullate.

na eas sic inuicem admittit s; sponte dimittit. os illud utiq;
comitatus. T. & uero. Si q; qd qsdam monachos i cap
tionē posuerit atq; quidē falsū s; si qsdam t̄bato
res & spuatores in diuisa claustra dispersit ne simul
positi plus nocerit q̄ hoc recte iudicant resp̄hen
dat. **S**am de t̄ris t̄boms ecclie q̄si distractis & a
lienatis. & datus ab eo cognatis suis corā uenabi
lib' ep̄i suessionensi & uictisiodorensi. comiteq; T
tē aduocto utiq; monastii factis responsū ē. ad
huc respondet sic illū dedisse suis q̄m alienus. ide
adeunde celsū. t̄suetudinē. Porro autē a se lo
n̄ ē audiat qd monachus rebellis. sup̄ ambi
tiosus. p̄uilegiū p̄p̄e libertatis exaptāca auctori
tate inuenit. atq; iude scariotis n̄ ē inuentus
simil' illi. q̄ sic insurgēt in magistrū. & dederet
sanguinē iustū. **F**elix magist' cui cū magistro
omniū in unis p̄phetica illa uox est. Homo pacis
mee inq; spabā & q̄ edet pa. meo. in. ad usū
me sup. n̄ qd hoc posterior iudas porē uicisse

Attinet hic albe. ub' d̄ est. albaq; spue.

uerficia & fraude uidet qd cu illi facit & disci-
 puli uniuersi horruerit iste callidior potuit ad
 gmmuendū immo ad fauendū sue malicie
 nōq̄s liber. s; ipsos ap̄tōy p̄ncipes curū uenire.
 Non i puto dño meo cui tāq̄m hōi subripi
 potuit. & hoc oro ne d̄s i putet. Absit aut̄
 ubi ueritate agnouerit ut p̄ualet tam
 execrabilis maligni hui' sac̄leḡq; conatus.
 Et ego de hac re ad ipsū q̄q; solito ausu
 sc̄psisse. si uisensisse ipsū quicqd̄ sc̄bim' mi-
 nus solito acceptare. q̄so q̄ monachestis
 dolete uicē magistri ur̄i beati bened̄ cui
 iā ut uidetis ipe ē ut uicūq; & t̄uicat̄ &
 peat uigor om̄is monachice discipline si
 huc n̄ fuit totis uirib' contradictum.

Quantū malū scisma sit in ecclia qm̄
 sit detestandū & om̄imodis deuttandū.
 euident̄ qndā ostendit famoli & horren-
 da mors uirōy illoy dātan & abiron. q̄s

obisti modi peste terra degluciens uiuos trahit
sic ad inferos. Ostendit & persecutio gubtrina si
ue burdina temeritas q̄ nra iā tempa expta
f̄t int̄ regnū & sacerdotū diuidentes plagape
ne ieuabili reastigatione crudeli. Ostendit
illa que nup̄ adhuc p̄ multā & multitudine
ecclē uexationē & uastacionē tandē dō miseran
te finē accep̄ rabies leonina. Verito p̄inde sal
uator in euanglō. Ve inq̄t hōi illi p̄ que scan
dalū uen̄. Ve nob̄ q̄ uiuim̄ plangē que p̄tu
lim̄ dolere que sentim̄. tremē que expectam̄.
P̄ qd̄ peruis ē ad tā malū habitū humane res
deuener̄ ut nec rei humiliari uelint. nec
iudices miserari. Dicim̄ inq̄s nolite inq̄
agere & delinq̄tib̄ nolite exaltare. c. P̄ n̄ au
diunt nos q̄ dom̄ exaspant ē. Supplicam̄
his quoy ē peccata arguē. peccantes serua
re ne calamū q̄ statū oterant. & linū su
migant n̄ extinguant. & maḡ in spū con

terē nanes t̄ar̄sif. Si denunciam' filii cū aplō
 ut obediāt parentib' q̄si aerē ūberam̄. Si patib'
 loq̄m̄ ne ad indignacionē puocēt filio' suos
 poel' eoy' indignationē puocant'. Nec delinquē
 tes satisfacc. nec rectores seu correctores q̄des
 cendē pēnt' acq̄seunt. Om̄i' suū stomachū
 secunt' y totis uirib' funē indiu'la t̄hentes
 rūpunt. Heu nec di' recenti ecclē plage cicā
 trix occalluit y rursū scindē parant rurs'
 corp' x̄ affigē cruci. rursus fodē latus inor
 uū rursus uestim̄ta diuidē atq; ipsi q̄d in
 ipsis ē tunicā inofitilē. qm̄ uis frustra di
 rūpe litagunt. Si q̄ in uob' f̄t uiscēā pieta
 tis tantis uos opponite malis ne p̄cipue i'ra
 scissura fiat. in qua solent sic optime nostris
 scissure alie resecari. Hā si auctor scandali
 ore singularit̄ iudicis tremēdo addicit̄ ma
 ledictō. q̄b' putam' benedictionib' dignos hui'
 neq̄cie fugatores & ppugnatores. de duob'

n̄ excusam̄ regē. Hāc 7 iuravit illicite: 7 pseue-
rat iniuste. Verū id q̄dē n̄ uoluntate s̄ inuere-
cundia. Hāc p̄bro ductū sic optime nostis apud
francigenū iuramentū solue: q̄ militib̄ male pu-
blice iuratiū sit qm̄ uis nemo dubitet illici-
ta n̄ eē ^{iuramēta} tenenda. Verū tam̄ ne in hoc q̄dem
excusari posse fateam̄. Hec, enī excusare nos.
s̄ ueniā postulare suscepim̄. Vos uidete an
excusare eū aliquis possit ualētial̄ maiestas.
Potit sine dubio simiām sup̄ exaltandū
iudicio decernatis. quatin̄ uidelicet talis a-
liqua cōsideratio in rege 7 puero habeat̄ ut hac
ei uice tali q̄dē tenore parcat̄ q̄ tale aliq̄d
deceitō n̄ p̄sumat. Hoc ipse rex humiliter
petit hoc n̄ā uniuersa eccl̄a montana uniu-
ū iam afflictā eccl̄ia supplicet̄ deprecet̄. Alio
q̄n̄ manū dam̄ morti tabescentes 7 arescen-
tes p̄ timore 7 expectacione que sup̄ uen-
ent uniuerso orbi. Si q̄dē deprecatio mea sup̄

hoc ab anno p[ro]p[ter] peccatis meis exigentib[us]
 deprecatione[m] mea[m] n[on] exaudicio. s[ed] indignatio. in
 dignatione[m] aut[em] desolatio pene uniu[er]se t[er]re secu
 ta e[st]. Si q[ui]d zelo urgente erupit q[ui]d n[on] fuit aut se
 cul[us] q[ui]n dicend[um] fuit sit queso apud uos q[ui] n[on]
 dictu[m] u[er]o dixi q[ui]d oportuit dici. sit n[on] frus
 tra dictu[m] **P**utaba[m] me aliquando t[ame]n modicu[m] 11
 aliq[ui]d ee[re]. Nichil[um] id q[ui]d e[st] s[ed] n[on] ut scencio p[ro]p[ter]
 ad nichil[um] redact[us] su[m] du[m] nesciu[m]. Nec eni[m] me
 dixerum omi[n]o nichil[um] t[ame]n fuisse. cu[m] oculi d[omi]ni
 mei sup[er] pueru[m] suu[m] ee[re]nt. & aures ei[us] ad p[er]ces
 meas cu[m] om[n]e q[ui]d scribent obuiss[et] manib[us] acce
 pisset & uultu hilar[is] p[er]gisset benignissima
 atq[ue] p[er]missime ad om[n]ia postulata responderet.
Modo au[tem] merito n[on] modicu[m] dico s[ed] nichil[um] q[ui]n
 abberi & nud[us] t[er]rus a[ut]em facie[m] sua[m] ame.
Cur hoc q[ui]d peccaui. **M**ultu[m] fateor. si pecu
 ma cardinal[is] & uonis bone memorie meo
 arbitrio distributa fuit. & n[on] admittu[m] ipsi[us];

Quod utiq; ad aures dñi mei fuisse platum
m̄ est reuelatū. S; q̄ fido q̄ n̄c hui⁹ rei cognos
cent ūtate. y ūtal libabit me. Non sū hebes
ut ignore exē illi⁹ eē q̄cqd̄ ille suarū verū n̄
dederit. Si iam audite simplicē ueritate. Si fu
erit in ore meo inuentū m̄datū. ipsū os me
ū q̄ dēpnabit. ^{me} Qñ homo exiit hominē absens
erā imo y ualde remot⁹. Audiu autē ab his qui
affuerūt qd̄ ipse suū fecerit testamētū. y qd̄ fecit
fecit sc̄bi. q̄ dēreb⁹ suis que uoluit q̄b⁹ uoluit
ipse dimisit qd̄ residuū fuerit duob⁹ abbatib⁹
assistentib⁹ tē sibi ipsis. y m̄ partē diuidendū
y misit. paupib⁹ sc̄oz y congregatiōib⁹ sic nob̄ in
dēt. Porro abbes illi domū uenientes y me n̄
inuenientes. detinebar enī t̄p̄is ex uirō man
dato pacis querende negociis nichilomin⁹ pe
cuniā sic eis uisū est diuiserūt. me n̄ solū n̄
y ueniente. s; q̄ nesciente qd̄ fecerūt. Cedat iā
si placet ī dignatio ūtati. nec m̄ deinceps

frons ruget aut supciliū deponat. s; solitare
deat serenitas. blando & benigno uultu. ac suo
denuo sole leta facies induat. Hā qd tē & peri
displicuisse. me in multis sēptacionib' meis
hoc me iā metue' n̄ oportebit. qm̄ facile em̄da
bo. Scio scio. p̄sumps' plus q̄ oportuit. parū
atendens. q̄s. cui. sēptitare p̄sumem. & ad id
q̄dē audendū. uia me armarat benignitas.
n̄ negabit. Urgebat deinde karitas amboy
& enī p̄ pauca p̄ me sēpsi si bene memini. s; ne
qd̄ minus. Dabo si potero zelo meo decetō tēp
am̄tū. scienciā & ponā digitū meū sup os meū.
Tolerabil' enī offenda aliq̄s amicoy. qm̄ mu-
tis p̄cib' fatigē x̄ dñy. Et n̄c quoq; n̄ sū sc̄be
ausus uob. de imminentib' ecclē p̄cibus &
q̄u sc̄is matre qd̄ timent'. ac plurimum q̄ susti-
nem' ino modis. Sēpsi aut sc̄is ep̄s uro latī
adherentib'. ab ipsis audire poterit. si seure
placuerit que scripserim ego.

19 .**L.** di grā illustri ⁊ glorio regē francoꝝ. S. cla
reuallit uocat' abbas lat' ⁊ māl' q̄lescūq; orati
ones. libt' q̄dē ipse fateri dignamini etiā p̄a
atestante ⁊ scia que ad honore uirū ⁊ regnu
uirū utilitatē spectant ⁊ querim' ⁊ queremy
Cetūm q̄d uirū hūilitati querimini sup ana
themate mox in nouando i comitē radolphi.
⁊ uultis me dare opam oimodis ut n̄ fiat
prius n̄ uideo q̄m implere id possim ⁊ man
dato obuiare apli co. Qd ⁊ si posse. n̄ uideo q̄
rationabilē posse. **D**oleo q̄dē de malis si uir
p̄ueniant. s; n̄ idō tū debem' facē mala ut
ueniant bona. **S**acri ⁊ tuel' hoc totū p̄fecto
omni potentis di iudicio ⁊ dispositioni relin
quim'. ⁊ mala n̄ ueniant. aut certe meos ip
sōs p̄oci' q̄ ea uolunt ⁊ querit ueniant. **V**al
de aut ⁊ stat me unū q̄d in lit' uirū celsi
tudinis ⁊ tines q̄ uidet' debeat obuiare
res ista paci facte uir' uol' ⁊ comitē teobal

dū Annesctis uos q̄nt̄ offendisse. meo q̄d
 comes treobaldus uolentia guerre uir̄e cont̄
 dñm iusticie sp̄ pullus ē uiuare n̄ solū qua
 quēt s; etiā q̄ efficit ut p̄dict' comes. R. yz
 ia ei tā indebitē imo tā illicitē absolueret.
 Qd̄ itē uultis peccatū peccato addere. uiam
 di sup uos q̄d ab sit̄ acumulare. Qd̄ peccauit
 comes treobald' ut uā uiam rursū incurriere
 in eā. q̄ y absolutionē comitis. R. licet iniustā
 sic fecit tantū emitt. & cōtra ex y munitio
 nē qm̄ uis iustā nec quesiū nec querit. ut po
 te q̄d timore uir̄o y ab uiuauit. Nolite q̄so
 nolite dñe mi rex regi uir̄o imo oīumicatori
 tā euidēt' ī suo regno
 & ī sua possessione audē resistē. y manū exten
 dere tā frequitā y temerario ausu ad ūsum
 tribilē & eū q̄ aufert sp̄m p̄ncipiū tribilē
 ap̄ reges t̄re. Act' loqr. q̄a acōra uob' timeo.
 q̄ta uehēt' n̄ timere. n̄ uos uehēt' diligem;

Ad eugenium be^hardus

Auditiū ē int̄a nā & celebri sermone uul-
 gatū ūbū hoc qđ factū ē de uob̄ ad nō. p̄sse
 nā filiū hacten̄? rē tactū? s̄daabā. Expec-
 tabā enī l̄ttas dñi mei. & p̄ueniri ab eo
 ī bñ dictionib̄ dulcedinis. Expectabā iurū
 fidelē q̄ ueniret alate tuo. q̄ dicet cuncta
 p̄ordine. qđ qñ. t̄ q̄lit̄ actū eēt. Expecta-
 bā siq̄s forte de filiis meis reuēteret̄ qui
 leniret dolore pat̄s. q̄ dicet ioseph fili' tuus
 uiuit & ipse ē dn̄ator in tota t̄ra egypt̄. h̄c q̄
 ē l̄tē iste n̄ f̄t uoluntatis. s̄ necessitatis.
 & amicoy extor̄te p̄cib̄. q̄b̄ negare n̄ possū
 modicū illuc q̄cqd̄ ^{idm} ē residuū
 uite mee. **h̄** enī derelīq̄ breuiss̄
 erunt dies mei. & solū in sup̄ sepulc̄. **h̄**
 ḡ semel cepi loqr̄ ad dñm. **h̄** enī filiū di-
 cē n̄ audeo. q̄a filius in pat̄rē. pat̄ mu

tatus ē in filiū. **A**modo ū uocaberis fili? s; uoca-
 bit̄ tibi nom̄ nouū qđ os dñi nominauit. **H**ec est
 mutacio dext̄e excelsi. y multi in mutacione
 ista gaudeb̄t. **M**agnificauit dñs face nob̄ eum.
 audiū y letata ē syon. **G**audet y exultat eccl̄a
 di. s; specialit̄ illa cui uisus te portauit. y uerba
 que siḡisti. **Q**đ ego. **N**onne in licet gaudē eum
 gaudentib̄. **N**ūqđ ū ero un̄ denumero letan-
 cū. **E**xultauit fateror s; cū tremore. **E**xultauit.
 s; in ipso exultacionis mee articulo. timor q̄
 tremor uenerit s; me. **E**go em̄ q̄ si nom̄ pat̄s
 deposui. s; ū timore. s; ū anxietate. p̄tremo
 nec affectū. nec uiscera pat̄s. **C**onduero ḡulum.
 y calū uertor. **C**onduero fastigiū dignitatis.
 q̄ tuor facie abyssu uacentis deorsū. **A**tten-
 do celsitudinē honoris. q̄ euicino piculum
 reformido. p̄ eo qđ sc̄ptū ē. ho cū i honore eet

n̄ intellexit. Quod de causatū dicitū eē arbitror
poci' qm̄ temporalit. In quā dicit. honoꝝ absorbit
intellectū. Hinc eē qd̄ idē p̄phā siue p̄se siue pa
lūl in alio sp̄almo dicit. A facie r̄e indignationis
tue. q̄ eleuans allisisti me. In alio loco po
situs est. sed non timor. In sublimior n̄
in securior. Noli q̄ altū sapere. s̄ time.
Elegeras abiectus eē in domo d̄i. r̄. Ne
cumbere in nouissimo loco in iuuuo xyla
cui t̄ d̄re ei. Amice ascende super.
Noli q̄ altū sapere. s̄ time. H̄p̄ eē inq̄ ti
mor. Terribil est loc̄ iste in quo po
situs est. Time q̄. loc̄ in quo stat̄ tra
scā est. Loc̄ pet̄ est loc̄ inq̄ p̄ncipis
ap̄tōꝝ. in quo steterūt pedes ei. Si
forte declinauit a iua d̄i. ibi se

pult' est ut sit ibi gra te in testimonio. De
 rito tali pastori. tali nut' tori & missa e' eccl'a cu
 adhuc tenent e' in eunabulis. cui magist'io
 omnia t'rena calcaret q' excussisset man' suas
 ab omni mun'e. q' dicebat decore puro &
 osciencia Argentu' & auru' n'e m. Q's m' det
 ante q'm moriar ut uideat eccl'am di. sic
 fuit in dieb' antiq's. q'ndo apli laxabant
 recia' in captu' argenti & aur'. s; in captu'
 in p'mmaru'. Q's det ut audia' ex ore tuo
 uoce illa. uoce uirtutis. pecunia tua recu'
 sit i' pdicione. Ad cui' t'ror'e & fundant' &
 reuerant' retrorsu' om' q' o' derit syon. hec
 expectat & expectat ate mat' tua hoc deside'
 rant hoc suspuat filij mat' tue pusilli
 & magni. ut plantacio q'm n' plantauit

15

pat̄ celestis manib' tuis em dicit̄. Ad hoc em
9 struit̄ es sup gentes. & regna. ut destruas.
& disipas. euallas & plantes. Multi naq;
audito hoc uo. dixerit ap se. In securis ad
radices arboru posita e. Multi dixerunt
in corde suo flores apparuerit uictia nra
temp' putacionis aduent. in q' saruita
sterilia recidant. ut que pualetit uberi
fructu ferant. Confortare q' & esto robus
tus. accinge gladio tuo man' tua sit in
uictis in inimicoy tuoy imo inimicoy ma
tis tue. y pat̄s tui q' dedit t' singularit̄
erit fr̄s tuos parte illa q' tulerat dema
nu amoveri in gladio y in arcu suo. Nom
nib' tui opib' tuis memento te homine ee.
memorare nouissima tua & timor ei sit
semp ante oculos tuos q' auferit spm pncipū
Reuerendo uentur lugdunen si uca
nonicoy. fr̄. B. clareuallis uocat' abbas

10

10

Salute in xpo. Int' eccl'as gallic' stat pfecto
 lugdunensē hacten' p̄minuisse. sic dignita
 te sedis. sic honestis studijs & laudabilib'
 in studijs. **V**bi & enī que uiguit discipline
 censura. mox gūtas. maturitas filioy aue
 toritatis pondus. antiq̄tatis insigne. Pre
 sertim in officijs eccl'asticis hant facile
 ūq̄m̄ repentinis uisā ē nouitatib' acq̄esce
 nec se aliq̄m̄ iuuenili passa ē decolorari
 leuitate. eccl'a plena iudicij. **U**nde mira
 m̄ scitis q̄d usū fuēt hoc t̄p̄e q̄bdam
 uirū uoluisse mutare colorem optimū
 nouā inducendo celebritatē q̄m̄ ut eccl'ie
 nescit. n̄ p̄bat ratio. n̄ m̄dat antiqua
 r̄dicio. **H**ūq̄d patib' doctiores aut deuoti
 ores sum; **P**iculose p̄sumim' q̄cqd̄ ipsoy
 intalib' prudentia p̄tuit. **H**eg; ū id ta
 le est. q̄d n̄ p̄teundū fuerit patriū que
 ut omnino diligenciā p̄tisse. **A**t ualde

Ad. 10.

honoranda ē in q̄s mat̄ d̄i. Bene ammones.
S; honoz regne iudiciū diligit. Virgo regna
falso n̄ eget honore. ueris cumulata bonoy
titulis in filiis dignitatū. Honora sane uite
gritate carnis. uite sc̄itate. inuare secu-
ditate in uigine. plē uenerare diuinā. **R.**
tolle nesciente uel incipiendo & cupiscen-
tia. t̄ in pariendo dolore. p̄dici reuendam
angl̄is expectatā gentib; patriarchis p̄hisq; de-
sideratā electā ex oib; p̄latā omib;. Magnifica
gr̄e inuentem. mediatē salutis. restaurat-
cem sc̄loy. Sc̄alta demiq; exaltatā sup̄cho-
ros angl̄oy ad celestia regna. hoc n̄ de illa can-
tat eccl̄ia & me eadē docuit decantare. Ego
ūqd̄ ab ea accepi secur̄ & teneo & t̄ilo. Quod n̄
scrupulosi fateor. Accepi sane ab ea illū diē
cū s̄l̄ma uenatione recolendū q̄ assūpta
descl̄o neq̄m. celo q̄; intulit celebrimoy
festa gaudioy. **S;** ortū uiginis didici nichil

omni in ecclesia & ab ecclesia indubitant hinc festi-
 uum atq; sem firmissime cum ecclesia sentiens i-
 uito ei accepisse ut scilicet pderet & deieremia
 siqde lego qd p usquā deuulua exiret scifi
 cat fuit & deiohe bapt. n̄ sc̄o scencio. q̄ exiit
 dnm in uito sculit. **Vñ** in uito q̄ ei q̄; natalis
 dies uniuersē exultant eccle uotua celeb-
 tate uolūt. **I** fortassis de semetipso & sc̄s. d̄d.
 sentiebat q̄ dicebat d̄o. **I**ntē q̄ firmat sū
 exiit de uentē. in t̄ in p̄ctor. **I**tē de uentē
 mat̄ mee d̄s m̄s estu nedicesseris ame. **De**
 nuq; in iūqtatib; n̄ peccatis q̄ceptū qd se fa-
 tet. s̄ n̄ natū. **I**n uentē p̄ inde qd uerū ē
 nec impiū utiq; q̄cept̄ maculā sc̄ificando
 p̄ sepsisse natali. nec oit̄ sc̄itate p̄stisse cō-
 ceptū ut maculā n̄ habuerit. aqua t̄ q̄cept̄
 tū iā hōinē emundat. **H**inc sc̄s iob ait. **Q**s
 pot̄ facē mundū deū mundo q̄cept̄ sem-
 ne. **H**onne tu q̄ sol̄ es. **I**eremie q̄; dictū ē;

Prigim te formare in uito noui te. anquē ex
ues de v. scificau te. q̄ manifeste apparet an
tea q̄de fuisse scificat qm̄ nat̄ n̄ anq̄m̄ & for
mat̄. quā uis p̄cognit̄ ne sū macula q̄d qm̄
nat̄ p̄tēt̄ & ocept̄. **Qs** ḡ l̄ pauca mortalū
ostat fuisse collatū. ut uidel̄ sc̄i exirent
ex uito. fal̄ n̄ ē suspicari tante uigim̄ eē ne
gatiū p̄ qm̄ om̄is. mortalitas emisit ad uita
Ego puto q̄d & om̄is copiosior b̄ndictio sc̄ifica
tionis in eā descēdit. que ipsi n̄ solū sc̄ifica
ret ortū. s; uita ab om̄i deinceps peccō
custodiret q̄d nemini al̄i mulierū eēt̄
eē donatū. Decuit uimurū uigim̄ singla
ris p̄uilegio sc̄tatis uita ducē. a peccatis
imūnē. que dū peccati mortisq; parēt̄
p̄emptore. mun̄ uite iusticie p̄ oib̄ optinet̄.
Sc̄s ḡ ort̄ qm̄ i m̄sa p̄diens ex uito sc̄tatis.
sc̄m̄ fecit illū. **Qd** ad huc addendū his pu
tam̄ honorib; ut honoret̄ inqunt̄ & ocept̄

q̄ honore p̄uit partū quō ille n̄ p̄cessisset nec
 iste eēt q̄ honorat. Vide si alī p̄t eandē causā
 Et itq; parenti ei festos honores asserat defe-
 rendos. **S.** ^{de} Auis y pauis id ipsū posset p̄sumi
 licausa q̄libet flagitare. y sic tenderet in i fin-
 tū y festoy n̄ eēt numus. Late n̄ ē ex illi fre-
 quentia hec gaudior. y multitudinal festiuitatū
 ciues decet n̄ exules. **S.** p̄fert ut auunt sup̄ne
 sēptū reuelatiois. q̄n̄ y quis n̄ queat sēptum
 eque p̄ducē in q̄ ugo uideat id ipsū uelle ac
 mandare. y de parentib; suis iuxta dñi man-
 datū dicentis. honora patrē. t. y matrē. t.
Facile ipse in psuadeo sēptis talib; n̄ moue-
 y. q̄ nec ratio sup̄pednare. nec certa iuenit
 fauē auctoritas. Nā q̄ sequentie h̄c ut quō
 sc̄m p̄cessit natalē y cept. p̄tēa reputat et
 ipse sēs. Nūq̄ qm̄ p̄cessit eū. fecit y sc̄m.
 Et si p̄cessit ut eēt n̄ tū ut sēs eēt. Nū enī
 sētate habuit. qm̄ secuta t̄n̄smit. An poi?

no ha

no ualde

quia p̄cessit absq; sc̄itate ꝓcept̄. oportuit in
mirū sc̄ificari ꝓceptā ut sc̄s iam sequer̄ party.
S; nec mutuata ē sc̄itatē a posteriore ꝓo potuit
sane illa quē iā ꝓcepta ē sc̄ificata ad ipsū qui
sequebat̄ t̄m̄ore natalē. redire ū retrorsum
ad ꝓceptū q̄ p̄cesserat om̄ino ū potuit. Vñ
q̄ ꝓceptionis sc̄ital. An dī sc̄ificatione ꝓuenta
quaten̄ iā sc̄a ꝓcipet̄. ac ꝓ hoc sc̄s fuit ꝓcept̄.
quē admodū iā sc̄ificata iuncto dī ut sc̄s se
queret̄ ꝓort̄. S; ū uoluit sc̄a eē si qd ū erat aū
quā ꝓcipet̄. An forte ips̄ se ꝓceptioni uitam
plēus uidelicet martialē sc̄ital immiscuit. ut
simul ꝓ sc̄ificata ūgo fuit ꝓcepta. Nec hoc
q̄dē admittit ratio. Quom̄ nāq; aut sc̄ital
absq; spū sc̄ificante. aut sc̄o spū societate cū
peccato fuit. aut ēte qm̄ peccatū n̄ fuit. ū
libido n̄ defuit. Nisi q̄s forte dicat de spū
sc̄o eā q̄ de iuro ꝓceptā fuisse. S; id hacteny
ī audiriū. lego deniq; spm̄ sc̄m̄ in eā n̄ cū ea

uenisse. dicente anglo scs sps sup ueniet. uite.
 & sicut loq qd ecclia sentit & uerū ipsa sentit
 dico glōsā sic despū scō accepisse n̄ aut̄ & accep
 tā fuisse. dico pepisse uginē. n̄ tñ & partā aū
 gine. Alioqn ut p̄rogatiua mat̄ sc̄m q̄ singu
 larit̄ credit̄ exultare & mutie. plus. itegrit̄
 te carnis sitantū dē dederit & mat̄ ipsi. Non
 ē hoc uirgō honorare. s; honor̄ de th̄ere. Sig
 aū & ceptū su sc̄ficari. minime potuit qm̄ n̄
 erat. s; nec in ipso & ceptū p̄t̄ peccatū qd̄ ierat.
 restat ut p̄ & ceptū in uirgō id̄ existens sc̄fica
 tionē accepisse credat̄. que excluso peccato.
 sc̄m fecit natiuitatē. n̄ tñ & ceptionē. Veni
 obrē & si q̄b̄ l̄ paucis filioy hoīnū datū ē
 sine peccato nasei. n̄ tñ & cōcipi. ut unū sane
 seruaret̄ sc̄i p̄rogatiua & ceptū q̄ om̄s sc̄ficaret.
 solusq; absq; peccō ueniens purgationem
 faceret peccatorū. Solus itaq; dñs ih̄c despū scō
 & ceptū q̄ solus & aū & ceptū sc̄s. Quo & cepto

Handwritten marginal notes in a smaller script, possibly a later hand or commentary, located on the right side of the page.

decreto a diuinitatē respicit exacta nato q̄
unū humilitē de semetipso ac ueritatē q̄
in q̄tatib⁹ in quentē q̄cept⁹ sū & in peccis cō
cep̄ me mat̄ mea. Cū hec itaq; sic se habe
at quē iā nā erit testi sue ratio q̄ceptionis.

Quo pacto inq̄n aut sc̄s asseret q̄cept⁹ q̄
despū sc̄o n̄ ē. n̄ dicā de peccō ē aut fest⁹ ha
bebit q̄ minime sc̄s ē. Lib̄ t̄ glō sa carebit
hoc honore q̄ t̄ peccatū honorari. l̄ falsa
uidet̄ i duci sc̄tas. Alioq̄n nulla ei ratio ē
placebit q̄t̄ ecclē ritū p̄sūpta nouitas
m̄tatis. soror sup̄stitionis. filia leuitatis.

Quā silic uidebat q̄ silenda erat p̄us ap̄lice
sedis auctoritas. & n̄ ita p̄cipitant̄ atq;
in sulte paucoꝝ sequenda in p̄torū simp
licitas. & anq̄m ap̄ aliq̄s errore cōpetam. s;
dissimulabā parcent deuocioni que de sim
plici corde & amore iūgnis ueniebat. Verū
ap̄ sapientes atq; i famosa nobili ecclē et

nā erat testim
q̄ceptioni n̄ v̄t
q̄ceptioni. s; n̄
sanctificent
post. t̄c. v̄t
aliq̄ ecclē can
sancti. cui d̄
q̄t̄ n̄ q̄

nō referendū ad
q̄ceptioni error
cet festiuar
sic. eo sic
declt. 23. q̄
ad ad sancti
referentū d̄

cui specialit̄ fili sum supstitionē dephensa nes
cio ansine ḡui offensa & n̄r̄i dissimulare
potuerim. **Q**ue aut̄ dixi absq; p̄iudicio sane
dicta sint san̄i sapientis. **R**omane p̄sert̄ eccle
auctoritati atq; examini totū sic̄ & cetera que
huiusmodi s̄t uniūsa referuo. ipsi si q̄d alit̄ sa
pio paratus iudico emendare.

Ho omnia

71

Cum a dhuc romę eē m̄o stigit illo ueni
re d̄m archiep̄m lugdunensē. uener̄t cū
eo. **R.** decan̄ ecclēe lugdunensis. & d. canonic̄
quentes licē sibi capitulo lingonensi eligē
sibi ep̄m. **M**andatu si q̄dē ad n̄o papa accep
ant neq̄qm̄ p̄sumē hoc. n̄ ad s̄filiiū religiosoy
uiroy. **E**d dū p̄ me cupent & petent optine.
absit inq̄m̄ n̄ scia & cert̄ sum qd̄ bonā ido
neāq; p̄sonā intendatis eligē. **R**esponder̄
p̄positū suū atq; intencione den̄ro pendē
arbitrio. nec aliud se facturos n̄ qd̄ ego
s̄sulēm. **R**esponder̄t. **V**erū me n̄ satis

fidē acōmōdante accessit ad psuadendū ar-
chiep̄e. pollicens firmit̄ idipsū. Et addidit
q̄d si secus clerici agē moluerit q̄cqd aliud
facē minime se 9firmaturū nec intū habi-
turū. Adduct⁹ est 9 dñs cancellari⁹ t̄testimo-
niū. Hec 9 tenti adiuuim⁹ p̄senciā dñs pape
ut ei fauore 9 auctoritate q̄d int̄ nos 9 ue-
nerat firmaret. p̄us tñ habita int̄ nos col-
lacione mutua ac diut̄na supfacienda
electione 9 demutis p̄sonis quoy ibi int̄tio
facta ē duab⁹ tandē nominatis aq̄b⁹ null⁹
n̄m̄ penit⁹ dissentiret quālibet illoy eligi
placuisse. Itaq; q̄d nob⁹ 9 placuit dñs ip̄a
ē dubitantē obseruari p̄cepit. Et archiepc
qm̄ clerici firmit̄ p̄miserit. Illis abeun-
tib⁹ ego p̄ eoy discessit̄ dies paucos i urbe
faciens ū adno meo i patre potius facul-
tate⁹ redeundi ad fr̄s iter arripui.
Et tñs alpinantes 9 p̄m̄ instare diē

qua foret sciend' ho mepm lincouense de quo
 utina meliora atq; honestiora audiuissim y.
Nolo aut dice. que inuit' audiu. **E**d plura.
A religiosis uiris n' paucis q' salutandi gra
 nob' occurrerant: psuasi sumi' dicit' plugdu
 mi' q' ten' si fieri poss; re nefaria phibem?
Na q' habunde obue' p'pendiu' ue statu
 era' q' silem' ualitudin' y lassitudin' corp
 is p'sertim qd' i' liqdo fateor credeba' ru
 morib'. **E**s eni' ederet tm' uiru' tanta uti
 leuitate ut p' posita ta' recente p'missione
 sua insup' q' neglecto d'ni sui mandato p
 sone notabili manu' i' pone' n' timeret.
Itaq; q' filio religio'oy ac q'escens. lugdu
 nu' n' direxim' y puenim'. om'ino sic audi
 umi'. ita uidim' parabant' illa n' festa. s; in
 fausta sollempnia. **D**ecan' tu' y maxime th'fal
 lor pars lugdunensiu' canonicoy q'stant'
 apte q' dicebat. **S**; q' rumor pudendus

polendusq; passim crebrescens & inualefcens.
ciuitatē repleuerit. **Q**uid facēim. **C**onueni archi-
ep̄m reuēntē q̄dē sup pacto q̄d fecit & sup man-
dato q̄d accepit & nichil horū negauit. **C**ausā
ū p̄uarietionis referens in filiū ducis q̄a cō-
stituto resiliuerat. ne ille t̄barēt in id se mu-
tacionis incidisse dicebat pacis uidelicet in-
tutu & intulit q̄ q̄q̄d hacten̄ egerit. iā p̄ntō
deinceps arbitrio se factū r̄ū. **T**ū ego ḡn̄s agens.
absit in quā t̄n̄ n̄ n̄ā s; dei uoluntas fiat. **L**uc
foelstan ita cognoscēt. si res in consilio ponat̄ ep̄oy
aliarūq; reliosay p̄sonarū que huc ad uiam
ipsi uocationē uenerūt. t̄ ad huc uentē fē.
Quod si i uocato sp̄u sc̄o & sensus om̄iū uos ad p̄ce-
dendū incepto ope animauerit. p̄cedite ut
cepistis. **S**in autē acq̄escendū apto dicendū
nemini cito manū inponas. uisū ē & siliiū pla-
cuisse. **H**ic t̄m hō ille uenisse nuntiat̄. s; in hōs
p̄ciū n̄ in palaciū. **V**espe v̄i f̄iē. uen̄ sabbo

mane recessit. Non ē meū dicē eū neq; apatē uolu-
 rit incuria adqm̄ ei eūre fuit longo tēpore puen-
 re. Nisi uerecundia monachalis honorisq; ḡtēp-
 tus forsitan p̄tari posset si n̄ aliud. aliaque
 secuta f̄t̄ indicarent. Et reuera q̄d aliud tē sus-
 picari debuim̄. qm̄ archiep̄e rediens ab illo
 testat̄ ē corā hoib⁹ nullorū eū uoluisse acq̄s-
 cere. s̄ q̄c̄d̄ de eo factū fuerat penit̄ refuta-
 re. Deniq; ⁊ mandatū mox electionē fieri.
 hoc p̄q̄sdā lingdnenses canonicos tē p̄sen-
 tes: hoc ⁊ p̄t̄al̄ que adhuc extant. Quib⁹
 ī capitulo lingon̄ oblati & lecti. p̄ pudor
 īgnienti legunt̄ alie poīa ḡt̄re illis. Assē-
 rentes utiq; ⁊ sectionē dilata n̄ dimis. s̄ as-
 signantes diē ⁊ locū ad causā decide-
 da qm̄ latē p̄ores nuntia b̄ decisā litares
 illat̄ illis n̄ m̄ diūsal s̄ adūsal sibi loq̄
 p̄sonal. adūsu se inuicē ⁊tendentes. Nisi
 q̄d una eadēq; imago ī p̄ssa ceris. unū idēq;

nom̄ p̄signatū incedulis manifeste de uno fonte
dulce & amarū illud p̄cessisse inuariatib' decla-
bant Tenent̄ in manib' d' d'ictoris littere ut libet
obedire decreueris. inobediens necesse ē tinea-
ris. Aut enī p̄orē te recipientē eplam posterior
o dēpnabit aut si posteriorē seq̄ eligas. p̄or mur-
murabit. & utinā sedā eplā sic potuit eite
p̄mā ita posset sese & ipsa tueri. ad usus
teriam. **S;** ecce littere & litteras. mandatū ad
usq; mandatū ita ut n̄ iā quēadmodū i
p̄p̄ba manda remanda. s; poci' manda de
manda inculcet. **I**ntim̄ nepe ho q̄ 79 sectio-
nē fugiat & electionē refutaret. festinauit
ad regē. regalū inuestitū obtinuit q̄b;
intra. ipse uidet. **H**oc dicitur eplis &
locus q̄ assignat' fuit ē mutat' & dies am-
cipat' ut loci tēp̄isq; oportunitate subiecta
& copia agendi parit' subthac' & tradicturis.
& sectionis dies subripit' appellat'. **C**etūm

n̄ ē silū q̄ silū dñy. cui prudencia factū
 ē ut nec q̄dictores defuerint nec appellatores.
 Appellatū ē a falcone. lugdunensi ecclē decano.
 Appellatū a pontio archidiacono lingonensi.
 Appellatū ē a fr̄ib' amico saēdote y canonico
 eque lingonensi. Appellatū ē a fr̄ib' n̄r̄is bru-
 none y gaufrido. ignorantib' q̄dē his om̄ib'
 p̄pationē cordis s; casu supuenientib' hant
 dubiū tñ qn̄ dī puida uoluntate. Tanta sigdē
 fuit buttal' t̄m̄ny. ut uix ex q̄ reseruiū diem.
 spacio. iiii. dierū nuntius n̄r̄ cū l̄t̄is. accurre-
 re potuit q̄ten' p̄ueniret qd̄ parabat' itam
 sacramtū qm̄ saēlegū. Et is quoq; nichilominus.
 otia dixit. q̄ tā p̄secrandū qm̄ p̄sectur̄ ad
 sedē ap̄licā appellauit. Et ipse erat canonicus
 lingonensis. Veritate dico q̄ n̄ m̄ciōr. nichil
 ame dictū hic p̄sone odio. s; solo ueritatis
 aū ore ueritatē om̄ia posita teste ip̄a iūrate;

Amantissimo pat' y dño. Innocencio sūmo

~ 77 ~ a

pontifici fr̄. S. clareuallis uocet̄ abbas modicū
id qđ ē. Hinc clamo terū pulso. Et n̄ lacrimis
uocib? certe lacrimis gemitib?. Cogit t̄are cla
mores. t̄ata in nos iniuria p̄fidoy yplonganti
um iniquitatē suā. Confortati fr̄ addentes p̄ua
rectionē. Apponunt iniquitatē sup̄ iniquitatem
Et supbia eoy ascendit semp̄. Inualuit furor
ypudor euanuit et timor dī. Quē 9t tuā pat
cuntā iustāq; dispositionē n̄ timuerit elige
Et p̄ appellationē tuū nominis ausi fr̄ exēre.
Et hoc p̄sūpsere lugdunensis eduenis man
tigonensis amici eluniacensis. In fraude et
reim̄tate istoy heu qm̄ ingens multitudo
scōy t̄batut si angariati fuerint tale pau
tare iugū talēq; inpositū. Phnefas hoeta
accepti fr̄ ac si cogant̄ genua curuare baal
aut certe iuxta p̄pham pactū facē cū morte.
Et cū in feruo fedul iure. Rogo ū uis. ū lex.
ū sacroy auctoritas canonū ū deniq; reue

rentia maiestatis. Illa illa que nulli negat opprobrio.
 soli in nō p̄fuit appellacio. ū nimirū impabat
 aurū. iudicabat argentū leges canonesq; sile-
 bant. locū ratio & equal n̄ habebat. Hic dē intel-
 lectib; qđ intolerabili ē. & arce q; aptici culmi-
 nis oppugnare minant. Id ū ridicule funda-
 ta ē enī sup firmā petm. S; qđ ago. Excessi fatior.
 Non ē meū acculare quēq; aut reprehendere.
 sufficit enī in ut plangā dolorē meū. Post
 longā morā multosq; labores q̄s p̄ seruuio ro-
 mane ecclie ptuli cū tandē placuit seruituti
 uirē reditū annuere ad frat̄ meos. & si fractis ui-
 rib; corpis tāq; male opant. Let̄ tñ obmanpu-
 los pacis q̄s reportabā ad monasteriū cū p̄spi-
 tate pueni. Credidi me de labore euasisse ad re-
 que. licē in utiq; resarcire spūalia dāpna
 studior; ac scē q̄etis detrimta que foris incurre-
 rā. & ecce t̄bulatio & angustia iuenerūt me. In
 lectulo recubantē plus cordis qm̄ corpis dolor

1778
exercuit. Nec enim ego ploro corporale incom-
modum ulli. Adia me in manibus. in sepe salutis
causa est. Placet uobis ut illi homini credam eam quae pro-
dit sua. Scio quod non placet. Quam obrem dixi aie-
mer expedire magis inire fugam. In meo re-
sume residuum dierum meorum. Et nichilominus pro-
iculu salutis incidere. Ad diu uobis potest ut speret
quod potest esse reducere uidetur ad memoriam si dig-
num iudicatis quod uobis egerim. et ponere oculo
pietatis super puerum uirum. et libere afflictum
de angustia. quoniam potest non obliuisci quanta deus
ipse fecerit uobis. et inquitula cumque uice reco-
pensationis ad ipsi gratiam quae tam parua factu est

73. **D**ominus ac patris reuerendis. **R**euocare.
omnibus quae sunt decuria episcoporum. presbiterorum. diaconorum.
seruis dignationis eorum. B. clareuallium quod est
dignus et patris et amicis karissimis. et al scitis
sidignum ducitis recordari quod inter uobis eum
ut tempe malo et uer fat sum egrediens

e regrediens e pgenf ad impriū regis. pſiſtens
 ac pmanens uobiscū in temptacionib' uis.
 ita ut q' ſūptis pene uirib' corpis. uix p' reddi
 tā pacē celis' ecclē reputare potuerim. Et h'
 recolo nū glaus. aut uipperans. s; puocans
 e efflagrans. monens. e reposeens debitu
 uis' miserationis affectū. **H**iget necessitas
 in omīs repetē debitorē. Ego u' si feci qd'
 face' debui. hanc aliu' me ex eo qm' seruū
 inutilem reputo. iuxta sermonem dñi. **V**e
 xuntanū si feci qd' oportuit. aut qd' faciendū
 fuit. nūq' merui uapulare. Et ecce rediens
 auob' t'bulacionē e dolore inueni. e nom'
 dñi inuocau. s; n' p' fuit. **I**nuocau. e uis' m' y
 nualuit. **S**i q' de dñi fortē t're uehēnter ele
 uati sūt. lugdunensis archiepe. e elumiacen
 sis abb. **H**i q' fidentes in iustitie sua e iūmū
 diuiciariū suā glant. ad iūmū me appropin
 quēt. ysteterit. e n' ad iūmū t'n. s; ad uerū mē

125

magnā multitudinē seruoꝝ dī. ad ūsum uos q̄q;
ad ūsū se ipsos. cōt̄ dñm ꝛ omne equitatē ꝛ honesta
tē. Deniq; inposuerūt hominē sup̄ capita n̄a. quē
p̄pudor ꝛ boni horrent ꝛ mali uident q̄ ordine
inmo qm̄ ext̄ ordinariē uideat d̄s ꝛ iudicet. Vi
deat ꝛ romana cura uideat ꝛ deleat miserat̄
ꝛ accingat̄ ad uindictā male factoy. laudē ū
bonoy. **U**o enī. Placet t̄ d̄na mundi unū sita
ti ꝛ situta iudex ī uam iudex unū iām. Placet
in qm̄ t̄ qd̄ sup̄bit imp̄iū t̄ cendit̄ paup̄. uille
paup̄ q̄ p̄tuo seruiuo cū n̄ habet censū. quē
effundet̄ sanguinū n̄ pepet̄. **D**ignū nē t̄ uidet̄
tua p̄firui pace. nec n̄a n̄ curare. nec recipere in
sortē ꝛ solationis. q̄s habuisti. ꝛ sortēs laboris.
S; sinu ueni in oculis uis̄ gl̄ām eripite in opem
de manu fortioꝝ ei egenū ꝛ paup̄em ad irp̄ien
tib;. **A**lio q̄n̄ ego qd̄ ē ut potero laborabo ī genu
meo. ꝛ erit̄ in lacime mee panes dieꝛ ac nocteꝛ. **V**ob̄
aut̄ legā illū ūs̄culū. **Q**ui tollit ab amico mā

timore dñy derelinqt. **P** illud. Om̄s necessarij
mei recesserūt a me. **I**llud q̄. Qui iuxta me erat
de longe steterūt. Quum faciebāt q̄ q̄rebāt aiām. m.

Dñs & amico km̄o magistro. v. dñi gr̄a aplice se- 79
dis cardinali diacono. fr̄ B. clareuallis uocat⁹
abbas esurire & sitire iusticiā. Si uere diligis
nos dilige n̄ ūbo & lingua s; ope & uirtute. Imo
siamator iusticie es. sic hacten⁹ te eē pbasti
aut simulasti. dole uice x̄ q̄ in lingonensi
ecclā indigne ab imp̄is hodie tētat⁹ clamat
ad te dicens. Umbalde miq̄ p̄secuta s̄ me
n̄ adiuua me. Ibi siḡ dē deuuo patris & p̄mit
t. in m̄bris suis. q̄ ho in ep̄m dat⁹ ē n̄ uice &
a. ordinate. s; fraude & us. & ho ille q̄ nec uita
& dignus. nec fama honest⁹. nec utilitate idone
us. nec canonicē elect⁹. nec licite & seēt⁹. Itaq;
siḡd potes adiuua nos misertus nostri.
Ludowico di gr̄a illustrissimo regi francoꝝ
& duci eq̄tanie. fr̄ B. clareuallis uocat⁹ abb.

si qđ potest peccatoris oīo. Sitot' orbis adūsū me
quuaret ut qđpiā moluer' adūsū regnā ma
restatē. ego tñ dñm timere & ordinatū ab eo re-
gē offēdere n̄ audeŕē. Nec enī ignoro ū legentī
qui potestati resistit di ordinatōni resistit. S;
nec me latet quā omī xpīano qm̄ mee p̄cipue
p̄fessionī m̄turī ino grūū sit. Veritatē dico n̄
m̄ciōr qđ lingonūs de p̄ore h̄rō factū ē p̄et
spem. p̄t̄ intencione & ep̄oy & meā factū est.
S; d̄s ē q̄ nolencū qđā modo extorquet as-
sensū & suo arbitrio & adūsas hōinū uolun-
tates p̄ut uult subseruire & pellit. Quē enī det
ego piculū qđ intrinū illi eque n̄ metue-
rem. quē diligo tāqm̄ me ipsū. Quē ego il. s.
loy & forenū n̄ horrem. q̄ alligant onera
ḡua & importabilia. & inport hōinū hu-
manis digito aut suo uolunt ea mouē.
factū ē qđ uol nichil qđ me plurimū.
Michi baculus inbecillitatis mee sublat

ē in lūm̄ oculoy meoy ereptū ē. in abscisū ē dex
 trū brachiū meū. Om̄ia excelsa ista & fluct^u p̄st
 sup me t̄nsier̄. In me t̄nsier̄ ire. Unde onera
 fugio. inde sub eo inattul & in gr̄ul. Durū in
 seneci dōt̄ stimulū calcitrare. Tolerabil̄ fortassis
 spontanea. qm̄ uolenti & remittenti fuerat. Nā
 si qd̄ uirū in me ē n̄ ne id facilī meis qm̄ alie
 nus hum̄is exercem. S; ac q̄seco alit̄ disponenti
 cū quo utiq; aut iudicio aut uirib' ostendē. nec
 cautū in oīo nec possibile ē. S; nec regi. Si q̄de
 t̄n bilis ē & ap̄ reges t̄re. horrendū ē icidē
 in manu dī. & t̄ orex. O qm̄ molestus audiem' au
 rib' oīra tā bonis p̄ncipib' uirū. O quā ama
 rior eccle meroy p̄ tanta p̄libata gaudia si
 frustrari qd̄ absit ostigerit tā iocunda spe
 sua singularis clipei sui uirē set sic hacten'
 ē erepta. Heu corrūt ūgo rem̄sis ecclesia n̄ ē qui
 subleuet eā. corrūt lingonensis n̄ ē q̄ porri
 gat manū. Auertat diuina clem̄cia a corde

consilio uro sup dolore uim adice cinnulare ta
mea sup tertia. Quis in tibat mori ne uideat
regē bone opinionis s; spei melioris conare di
gilio obuiare. uritare ad usus semetipsum.
fremi uā iudicis. pedes patris orphanoy male
ce lacrimis afflictoy. pulsare celos clamorib;
paupū seoy p̄tib; iustis q̄rimonijs k̄ne spon
se x̄ que ē ecclā di uiuentis. Absit absit me
liora speram. expectam iocundiora. Non ob
liuiscet misereri di. n̄ ḡtnebit inua suamā
sua. Non ḡtstabit de illo p̄ illū ecclā suā p̄
que y de quo urtantis iā letificauit. Que suo
munie ḡtulit. sua longanimitate seruabit.
& si q̄d alit̄ sapit. y hoc ipsū nob̄ reuelabit
y erudiet cor de in sapientia. hoc optamus.
hoc oram̄ die ac nocte. hoc sentite de nob̄.
hoc deuīs. Non infringet hoc uitas uno
bis. s; inminuet honoz regis. regni utilitat
p̄ nos. Grās aut̄ ago elemēie uirē p̄ benigno

107. 91.
responsio. qd aucta dignatione meruim. Veritatem
dilatio tunc nos. qui uidentur tunc data pde &
direptioni. Terra uia e & in hoc plane cognosci
mus & doleni dadee regni uiri qd uos iure abhor
reire mandastis. si nifiueit q defendat. Namq
alio regia dignitas recte in eo qd factu e im
nuta dicat. Electio vire celebrata e electi fi
delis. Non eet aut fidelis. si uia q n puos habe
ueller. Hec du ad uia manu extendit. nec du
ciuitate uiam igressy e. nec du prsus se in
tromisit de aliquo qing. inuitacio cleri &
ppli & obpssoy afflicto. uota bonoy id ab
eo uehentissime flagitarunt. Que cu ita sunt.
op e ut uideatis matacione silij nimm
uio honori qm nre necessi. tari. ymry p
pntes nuntios ex. pectanti pto q
ur e seren. tas uia puoto respondit
multoy religio soy ad usum nos
qd n expedt deuota uob ne corda t babilis

et regalibus uiribus ipsis que ad ecclesiam pertinent non parum
ut ueremur incommodum acquirere.

15

Amantissimo patre et domino in christo summo pontifice
fratris B. clareuallensis uocatus abbas in diebus id quod est.
Quomodo malicia iuncta sapientia. Hosti predicti
nostri treuensis archiepiscopi. Scio quod nostri. Hosti
illius. maximum non secundum abbatem. Puto quod nostri.
Quis dignior honore illo potest. Sic nemo digni
or et fusione isto sequitur. et tamen iste honoratus est.
ille obprobrio dicitur. Quod peccauit archiepiscopus. Pre
da ecclesie sue recuperauit captiuam ecclesiam de
manu laica liberauit. Huiusmodi redditus pro bono ma
liti et odium per dilectionem. Hic queso. hic uigi
let oculus pietatis et semotis pauli per occu
pationibus. Siderare quantum subreptum
sit ei ut talis qualem pudet dicere.
talibus qualem tu ipse nostri fa
ciat ob
probrium uicinis suis inimicus tuus.
Pissime patre affectus filialis loquitur.

huc usq; q̄de 9 doluim' misero 7 miserabili arch-
ep̄o. Verū ex hoc id si n̄ fuerit em̄datū dolor cor-
dis nr̄i 7 9 passio ex int̄imp̄s medullis tota
t̄n̄sibit ad illū p̄quē poterit em̄dari. S̄ 7
alīe lesiones p̄fati uiri. q̄s cū ei alleuiaūtis
uob' p̄culdubio laborabrat. Cō q̄d dulcissi-
mi dñi mei nom̄ decoloraūt. cor meū exornat.

7A

Amantissimo pat̄ in noc̄ di gr̄a sūmo pon-
tifici fr̄. B. clareu. uis abb. modicū id q̄d
ē si ego in test̄i monio q̄d p̄hibus lugdu-
nensi archi. ep̄o n̄t̄t̄ sū dño meo. absit
ut scient̄ id fecer̄. Q̄d si decept' fui qm̄ mul-
ti aut mecū fr̄ aut me decipiunt. Q̄d q̄t
maxime me excusabitē reddat ipsi 7 uici-
ni religiosi q̄b' hō eo notior q̄ 7 familiarior
ē nichilomin' aut decipiunt aut decepti
fr̄. P̄bat hoc demq; electio ei ab uniu'rsō clero
7 p̄p̄tō tā unanimē 7 9 sectio a 9 puincialib'
ep̄is tā sollempnē 7 absq; ulla p̄suf calūnia

decepti

celebrata. ut ne hostis qd os apure uisus sit ad se
dicendum. Vñ q̄ isti ne p̄deunt tā tardi q̄d detectors.
Si ext̄nei sunt hominē meli' ipsi ueniunt cognos
cere n̄ potuerūt. Si ueniunt q̄d uicē potuerūt. Sollep
nit̄ q̄ppe ut dictū ē euocata i homine q̄pleta s̄t
q̄ in occulto factū nichil. Sed si credibil' ē pau
cos calūpniares et uiri de homine que o
derunt q̄m uniuersos q̄ eū elegerūt inno q̄m sp̄m
sc̄m q̄ tot fidelium m̄tes un' efficiet i elugen
do hōe uoluntatis. uidit q̄ q̄tra nob' frust
p̄suade' conat' ē. un' illa pb. Nos p̄fecto eū
defecerit hant alud de illo sentire pot̄ms.
n̄ q̄ mal' hō demalo thesuro p̄fert mala. Vi
dent aū ne se tangat illud. Qui n̄ collig' me
cū disp̄git. S̄ ofido de p̄mi successore pasto
ris q̄ n̄ pot'it ul' recipere disp̄forem q̄m tim
Symmo pontifici dilig' collectore.
pusill' grex de claranallo. deuotissima
debet subiectionis obedientia. si qd potest

peccatorum oratio. **Q**uoniam illi uos gerere uice gratulamini
 quod sua dicebat infanciam cottidianam sollicitudinem
 omnium ecclesiarum apud aures pietatis uere maiorum
 licet maioribus occupata negotiis. repulsa tamen
 non meruit nostra pusillitas uel magna oppellit
 necessitas. **N**ec enim primum audire potest
 de quibus auditur estis quod unum ex minimis meis
 fecistis non fecistis causa autem hec non nostra tantum. sed
 totum est ordinis nostri. ob quam etiam ipse filius uirum
 non fidem patris dominus efficiens sic hec date sunt
 domi fuisset forte enim irigerat eum tamen ab eis.
 Quod ad huius rei ad huc ignarum esse aut uere ipse
 ipsum molestatis presentiam adisset aut certe
 ex suo nomine scriptam miserabilem hanc lacrimabilemque
 delegasset querimoniam. **S**i ne diu sol
 licite caritatis uere uiscera suspendam unum
 ex fratribus nostris abbatibus quod dicebat demorimun
 do. ipsum cui perierat insulte satis deserens
 monasterium spiritu leuitatis impulsus petere

ierosolimā p̄us q̄dē ut auit circūsp̄ctionis
uīe prudenciā tēp̄aturus. si q̄m̄ auob̄ suo
possit errorē extorqueri licenciā. Qua in re si
quē ei q̄d absit assensū p̄buerit ipse p̄pen
dite q̄t̄e possit n̄o ordini eē destructiois
ocasio cū exemplo hui⁹ q̄cūq; abbas pastoralis
sarcina se senciēt q̄uatū max illā abiciat.
ut pote q̄m̄ se licite abicē posse arbitret̄ p̄ser
tim ap̄ nos ū nec ḡndis honoz. & ḡue uidetur
on̄. Deinde ad maiore dom̄ sibi ḡmisse desola
tionē. meliores q̄sq; ac p̄fectiores q̄ sub ipso
degebant. sue socios uagationis assūpsit.
Int̄ q̄s etiā nobile puerū illū quē & antea
decolonia q̄d nec nos latuisse credim̄. n̄ sine
scandalo tulerat. imā nē scandalū abducē
secū p̄sūpsit. Qd̄ si ut nob̄ relatū ē dic̄ se illa
tra n̄i ordinis uelle seminare obseruauit.
& idō fr̄m̄ secū ducē multitudinē. q̄ n̄ ui
deat plus illic milites pugnantes q̄m̄ mona

chos cantantes & plorantes necessarios ee.
 S; & nra religio plurimū ex hoc capiet det
 niti cū facile sit cuiq; uagari gestienti. illū
 tāqñ absq; disēmine psumere pgnari. ū illo
 scilicet idē qd̄ p̄fessus ē inuenturus ē ppositū
 obseruari. Nam ūq̄d sup hoc uob̄ placeat qd̄
 ue uiam decernere deceat auctoritate. n̄ ē
 nre p̄sūptionis iudicare. E nre discretois era

O nō abb̄ arnolfo. B. spm̄ *Imitare. Valere.* 79
 opunctionis & silij. Primo scire uos uolo dñm
 ab̄bem nec dū qñ uē munit' ad nos uenit de
 flandria q̄ paulo añ p̄nos tñsierat remans
 se. & ob hoc nec littas accepisse q̄s ei iussitis
 p̄sentari. & ad huc uir̄ hui' tā noui facti igna
 ri ē. Felix interim cui tā t̄tes rumores ut
 ad temp' liceat ignorare. Deinde qd̄ de uir̄
 despando nos reuocatioē int̄dixit ne qd̄
 q̄si unguisse ap̄ uos fixū ē frustra uob̄ lit
 teras dirigendo conare n̄ dissuade. i hoc uob̄

obedire fortasse q̄dē n̄ debui p̄ratione. reūa autē
fateor p̄dolore n̄ potui. cū & si p̄certo serē ū uos
portune inuenisse ipse pot̄ uenisse q̄m has mi
sistem. effectur̄ fortasse p̄memetipsū q̄d nullis
lātis possū. **R**idetur forsitan meā hūc in di tāq̄
cassā fiduciā ut pote p̄p̄e p̄tinacie & ser̄. ad qua
utiq; flectendā nullā uim. nullā p̄cē. nullā spa
tis p̄uale industriā at ū ego de ill̄ potencia n̄
dissidens. q̄ dix̄ oīa possibilīa s̄t credentī. fidem̄
usurpans & in illā sententiā. omīa possū in eo q̄ me
& fortat̄ q̄m uis in magna parte l̄p̄ide cordis
uī obstinationē & ipse n̄ ignorē utinā n̄ t̄n
siue fructuose siue frustra latī uō ad hererem.
Quanta que me & mouent ad ūsū uos frustra
nescio an fructuose iacerē uob̄ in faciē. n̄ solum
ūb̄. s̄ & uultu & oculis. **V**īs deinde me p̄ uol
uerē uestigis tenem̄ pedes. amplecterer̄ genua to
tusq; a collo pendens. illud in dulcissimū caput
deoscularer̄ q̄d sub uno meū p̄posito suau

121
iugo & iam pluribus annis catum ē. Fletū quoq; q̄ntū
ualeat rogare & obsecrare p̄dum ih̄m quaten̄ parce
retis p̄mo q̄dem ei cruci qua utiq; redemit q̄s uos
q̄ntū in uob̄ ē p̄mittis. collegit q̄s uos disp̄gitis.

Permittis in quā & disp̄gitis siue q̄s uob̄cū ducte.
siue q̄s huc desertis q̄b̄ utiq; & si uerū n̄ dispa
rū utiq; metum̄ p̄culū. Deinde q̄ parētis
& nob̄ amicit̄ uir̄ q̄b̄ licet in meritis n̄ n̄ fletū
& lac̄mas relinq̄tis. ^{di} Si hoc n̄ licuiss; flexissem
forsitan affectione quē ratione n̄ possū pecc̄ q;
illud ferreū qd̄ nec a timore in hac re dū taxat
cedere acq̄sere si n̄a forte p̄retas emolliret. S; heu
& hanc nob̄ cop̄iā subtraxistis. O magna uir̄ ordi
nis colūpnā. Pacient̄ queso audite amicit̄ t̄ absen
tē uir̄e pent̄ discretionis impatientē uir̄o medul
lit̄ & labori & p̄culo & patientē. O in q̄m magnā
nir̄ ordinis colūpnā n̄ metuis ruente te magnā
max̄ p̄culdubio ruinā securit̄. At ego inq̄ens
n̄ ruo. scio qd̄ facio bonā & scienciā habeo. P̄to;

Crechm' uob' de uob' S; niqd' de nob' q' iā gna
uō ex discessu genitēs sustinem' scandala
quora pauentes ex pectam' picula. An et uo
q' n' ignoratis ista. s; dissimulatis. Qua rai
one g' multoz faciendo rurnā uos n' rurnē
psumitis. qui i hoc m' dī. posit' eratis. ut n'
q' uob' ē utile s; mag' q' alijs. nec q' uia sed
que ihu xpi se querē debeat. Quo m' in qua se
curus abitis. q' gregi uob' g' misso omnē dese se
curitatē in perpetuū auferetis. Quis occurrer
lupis incurstantib'. quis g' solabit' in tribulatio
nib'. q' p'uidebit temptacionib'. q' deniq; leoni
resistet rugenti & quēti quē deuoret. Patte
bunt sine dubio mor' s'ib' malignantiū qui
deuorant plebē xpi sic escā panis. Heu quid
facient nouelle plantaciones que p' manus
uā' s'ite. fuerant diuisis in locis. & locis hor
roris y uaste solitudinis. Quis circūsdiet. q's
inpinguabit. q's sepē circūdabit q's succrescen

finis

res solict' erit rescindē surculos. Aut stan-
 te pfecto temptationū uento. tenerime ad huc
 heu facile eradicaunt' aut ut fructeeta cer-
 te simul exorigencia cū n̄ erit q̄ purget suf-
 focate nullū afferent fructū. Que cū ita sint
 iudicate uos q̄le hoc uīm bonū erit. aut
 si tēē potit cū tantis malis. Quantūlibet
 dignos fructus uos facturū penitencie con-
 fidatis. n̄ne huicemodi spūs necesse erit suf-
 focari. Nonne deniq; si recte offeratis. & recte ū
 diuidatis peccatis. Q̄s enī rectene forte diui-
 dere eē dicitis. soli aīe uīe & filios uīos
 q̄s orphanos relinquit' & filio pat̄no destruit.
 Omiserō & miserabiles. & eō miserabiles q̄ uiuo
 se & spiciunt orbati patre. Quāq̄m dubitare
 uos q̄; oportuerit aut uob recte & sulatis. in
 eo uidet' qd absq; & filio fr̄m & coabbim uīoy.
 absq; pat̄s & magistri uīi licencia rē tā nouā
 p̄sumtis. Illud q̄ multo p̄maxime mouet

qd inbecilles & delicatos iuuenes uobcu du
eritis. Alioqñ si boni & robusti sñ desolate do
mũ fuerant necessarii. Si delicati ut dixi &
inbecilles dure ac laboriose pagnationi n̄
erunt ydonei. S; & regendis animab' eorũ ne
q̄qñ ut credim' uelle p̄ eẽ. q̄ppe cui' cogno
uim' eẽ ppositũ pastorale sarcinã abiac. &
peccatorũ dũ tarat uoũ ex hoc iã intendẽ
penitencie. Valde enĩ in q̄gruũ eẽt ut alibi
psũptuos n̄ uocat' resumeris. qd alibi in cõ
sulte phibet' relinq̄tis. S; iã ne oĩa scien
ti multa supfluo ingerã in fide. & sine
uob' polliceor' si oportunitatẽ loquendi uo
bcũ in dederitis. daturũ me opam q̄tenus
id ipsũ qd inordinate & piculose aggress'
estis. licite & ob hoc secure pagatis. Valere

Karissimo fr̄i arnoldo fr̄i Bernã declarauit
abb' dict' sp̄m. silij. Tua in sacis & p̄ta humili
tal. istantis piculi necessitas p̄bet in fiduci

am 9 ueniendi te acri? y arguendi liberi? O -
 insensete qf te fascinoit ta cito recedere
 ab illo salubrimo 9 silio in q dudū t pari
 ter & in dō solo teste 9 uentū ē. Cogita in si
 pient uas tuas. & 9 uite pedes tuos testi
 monia dñs Non recordaris qd pmo i maio
 in monasterio tue 9 uisionis in cina dedicaſ
 ti sedo ap foris in acū nre te qlicūq; pui
 dencie 9 mdaſti tēio i morimundo tuā ſta
 bilitate firmasti. qto. riuſus in to mecu
 9 silio ſuggeſte t ab abbe arnulfo pēgnatio
 ni in mo uagationi ingenuē abrenuntiaſti.
 ipſi q; t 9 ſoreuū ſi n licite poſſet ab ue. illi
 citū iudicaſti. Qd enī. ſic tene diceſ illū re
 cede. q & s 9 miſſis ouib? laēmabile ſcandalū
 reliq. nec 9 miſſionis licentiā expectauit.
 S; quozhū inq; tendunt hec que ſic retrac
 tare uoluſti. Et te manifeſte leuitatis
 arguā ut ē. & n ee ap te euident ostendā

sicq; errore tuū iā tandem agnoscent seru
bescent. t sero discas ab ap̄to n̄ om̄i sp̄iū crede.
discas a salomoue multos q̄dē amicos unū aut̄
habe q̄ sitarū demille: discas p̄cursori diu
exēplo. n̄ solū mollib⁹ n̄ uestri. s; nec i modū
uento agitate harundinis circūferri om̄i
uento doctrine: discas ex euanglō domū tuā
sup̄ pet̄m fundare. discas & cū discipulis ser
pentis n̄ obliuisci prudentiā cū simplici
te colūbe. & tā existis qm̄ ex alijs atq; alijs
sc̄pturarū testimonijs hanc colligē sūmā.
q̄ntū t̄ uidet usq; in mille formis ille se
ductor elusit. q̄cū te in boni incio n̄ ualu
it īpedire. i uida p̄seuerantie: hoc n̄ uirū
sue posse sufficē malicie iudicans. si hanc
poss; auferre t̄. qm̄ solā nouat̄ utitū coro
nari. **O**bscuro te puiscera mīe: & ut nullaten⁹
abeas. aut t̄ n̄ p̄us q̄ ad nos q̄dē oportuno
uenias loq; si qd̄ forte tantū mal⁹ q̄ n̄ nob̄ ex

uia discessione aut uenisse sentim? aut uen-
tura metum? queat remediū iueniri. **vat:**

31

S i maneres in karitate qm̄ olim uite noui
m̄ aut putauim? karitatis pfecto dāpna
sentures q̄ utiq; s̄t scandala pusilloy. **Hec enī**
karitas karitatē offendet aut 9 tēpnet. cum
sentiret offensā. **Dā** se ipsā n̄ pot̄ negare. nec
enī in se diuisa ē. **Nouit** pot̄ in se diuisa cō
iungē 9 iuncta diuide nescit. **Inde** ut dixi
si manēt uite. n̄ silēt. n̄ q̄escēt n̄ dissimula
ret gemens 9 estuans. 9 ut̄ pū pect̄ tuū
pculdubio subm̄mians illud. **Et** scanda
libat 9 ego n̄ uiuor. **Si** q̄dē benigna ē. pacem
diligit 9 gaudet unitati. **Sola** q̄ppe ē q̄ illā
genat. colligit. solidat. 9 9 seruat ubicūq;
seruari cognoscet. in uinculo pacis. **In** fensa
q̄ uob hac tā honorabili matre unitatis
9 pacis. q̄ pacto queso uim̄ qd̄ eūq; facti
cū dō fore acceptū p̄sumtis. cū absq;

As

illa nec martyriū qdē aliqd̄ p̄ter eē ap̄s.
Aut q̄ ratione uob̄ forte n̄ eē inferā? hidra.
cui castis uiscerib̄ cui caris pignerb̄ tā in
humane agendo n̄ pep̄cistis nec parctis san
dentel unitatē rūpentes unculū pacis.
Ponendū ē q̄ mun̄ qd̄ cūq; offerre paratū. q̄
p̄us habenti adūlū uos n̄ fr̄. s; fr̄m multi
tudini rēōciliandū. Ecce nimirū unūse
fr̄nitatē unitatē adūlū urām paucitatē
q̄dā ueluti ur̄i discessit gladio sauciata
querit̄ q̄si q̄ plangens miserabilē dicat;
Filiū mat̄ mee pugnauer̄ et me y merito. Q̄
enī n̄ eē cū illa? ita illā ē. Putat sine gemitu
tā iustē filie gemitū pia mat̄ caritas possit au
dire. *Ps* Idō e ipsa n̄r̄ lacrimis iungens sualut
uob̄. filios enut̄i y exaltaui. ipsi autē sp̄uer̄
me. karitas ipse d̄s ē. Pax mā̄ x̄pc̄ q̄ fecit
utq; unū. *Ps* Int̄nitatē unitatē maxime y iudat.
Cui q̄ karitas pax q̄ unitatē uata cognoscit̄

qd h[ic] in regno e[st] & d[icitur] S[ed] forsan dicit Abbas
 n[on] abdu[er]it nos & fecit ut p[re]cepit. N[on] inobedi
 entes e[ss]e debum[us]. Scis q[ui]d n[on] oblit[us] sis q[ui]d q[ui]da[m]
 die & munito mecu[m] ia[m] & sp[irit]uati scandali co[n]
 silio. ac diligenti[m] mutua collatione discussa i[n]
 ter nos uenerit. In q[ui] si p[ro]matiss[im]e & de te illud
 n[on] in g[ra]ue dicit. Beat[us] uir q[ui] n[on] abiit in consilio
 i[n] p[ro]p[ri]o. S[ed] esto. **De** uis[us]t[us] obedire fili[is] pat[ris] ma
 gistr[um] seq[ui] discipuli. dicuerit certe abbi mona
 chos suos ducere q[ui]libet. & doce[re] q[ui]d uoluerit
 s[ed] qu[ia] diu uixit. H[ic] e[st] u[er]o mortuo illo que[m] t[er] audi
 re doctore[m] t[er] sequi ducere cogimur. q[ui] adhuc t[er]
 gue scandalu[m] n[on] e[ss]e dare cu[m] n[on] e[ss]e. Q[ui]s uos
 ia[m] p[ro]hibet n[on] dico me. s[ed] d[omi]n[u]m u[er]u[m]. pos[ui]t ieremie
Benigne uos reuocante[m] audire. At eni[m] H[ic] q[ui]d
 q[ui] cecidit n[on] resurget. aut q[ui] au[er]sus e[st] n[on] reuert[ur].
 An e[st] ille moriens i[n]t[er]dixit ne t[er] p[ro] casu[m] t[er]p[re]
 tal[is] resurget. p[ro] au[er]sione[m] mutare audeatis de
 reu[er]sione. Itane e[st] defuncto necesse e[st] uos

ff

obedire. & obedire in caritate. obedire in iure
ipsorum salutis periculum. **S**; arbitror quod nequaquam
firmiter tenentur esse dicere vinculum abbatum ad
subditos. quoniam in iunguntur ad se ipsos. quoniam quippe deus
copulatus est non homo inuolabili ligauit sacramentum.
loquente saluatore quod deus in unum non separaretur a patre autem asserente soluta esse mulierem
a lege iuri mortuo illo. tu te abbas defuncti
existimas lege teneri. et hoc est legem que seorsum est.
legem uidet caritatis. Et hec dixi non quod putet
inueniri in hoc paruisse uos debuisse. aut di
cenda esse obedientiam sic paruisse. Alioquin ge
nerat de huiusmodi illa sententia. Declinantes
autem obligationes. a. d. d. c. o. i. de ne forte quod
abbas est in malo obedientiam ab hoc maledic
to libam esse et tendat. audi alibi apud filios
non portabunt iniquitatem patris. et pater non pater. et sic
his quod liquido apparet. mala in partibus non esse
parendum presentem dum prius obtemperans in prius

in q̄ hoī uidi obediens. dō plane q̄ oē q̄ppe
 in agit un̄ die. inobediens te exhibet. **Vald**
 aū p̄sū ē p̄fiteri te obediens i quo te noueris
 sup̄iore p̄t̄ inferiorē. id diuinā p̄t̄ humanā
 solue obedienciā. **Q̄d enī.** Q̄d iubet ho p̄bet
 d̄s. v̄go audia hoīem suū d̄o **Hon̄s cap̄ti.** **Cl**
 mant q̄ppe dicentes. **Heli** ē obedire dō q̄m ho
 minib⁹. **Hinc d̄s** in euanglō phariseos in ep̄s.
 q̄re & uos in q̄d n̄s q̄d unū mandata d̄i p̄t̄ t̄li
 ciones ūas. **Et p̄ysau.** Sine causa aū ait colūt
 me mandata & doct̄nas hoīnū tenentes. n̄tē
 ad p̄thoplastū. **P̄eo q̄d** obedisti uoci uxoris tue
 plus q̄m mee. **m. t. i. o. tuo.** **Igit̄** face malū
 q̄libet & iubente. **stat n̄ ēē** obe
 dienciā. s̄ pot̄ inobedienciā. **Sane**
 hoc ad ītendū qd̄ quēta s̄ pura bona.
 q̄dā pura mala. & in his nullā debent
 obedienciā hoīb⁹ q̄m illa omittenda s̄ etiā
 cū p̄hibent̄. nec ista t̄ cū iubent̄ omittenda,

Ho

Porro ut hec sit media quedam q̄m loco. t̄p̄e.
l̄p̄sona. & mala possit eē & bona. & i his lex po
sta ē obediencie tāquā in ligno sc̄ie boni &
^{alicia} mali q̄d erat in medio paradysi. In his p̄fecto
fal̄ n̄ ē nr̄m sensū sentencie p̄sc̄be magistroy.
In his oīmo p̄latoy nec iussio. nec p̄hibicio ē
ōtēpnenda. Videam̄ ne forte tale fuit q̄d ar
guim̄ in uob. & ob hoc forsitan argui n̄ debuerit
Ad euidenciā eluceb̄. si p̄misse di. uisionis exem
pla subiecerō. fides. spes. karitas. & cetera h̄mo
di pura s̄t bona. q̄ male n̄ possit l̄uberi. ut
teneri. b̄n̄ n̄ possit. l̄p̄hiberi. l̄ n̄ teni. Pura ma
la s̄t furtū. sacrilegiū. adultriū. & cetera talia q̄
utiq; nec b̄n̄ l̄p̄cipi. l̄ p̄fici possit. nec male ut
p̄hiberi. l̄ n̄ fieri. adūsus h̄m̄idj
n̄ lex. Nulli q̄ppe p̄hibicio ualeat ob
uare p̄ceptis. nulli iussio p̄iudicare. p̄hi
bitis. S̄t deū media q̄q̄dē p̄se nec bona eē nos
cunt. nec mala. possit tū indifferenter. & bene

partē ⁊ male tueri ⁊ prohiberi. Et male nullaten
 in his a subditis obediri. Et huius fit ut exempli
 gratia ponā ieiunare. uigilare. legē. ⁊ q̄q; talia.
 Sciendū ū ē q̄ media quedā impuroꝝ plerūq;
 bonoꝝ seu maloꝝ tñsent rōnem. Nā ⁊ uigiliū cū
 fieri licet ⁊ n̄ fieri factū iā solū n̄ licet. Sed q̄
 añ nuptias mediū eē liquebat. i. iā ⁊ uigiliis puris
 bonū unū obtinet. Et p̄p̄a possidē seclari q̄dē hōi
 mediū ē. qm̄ ⁊ n̄ possidē licet monacho ū qm̄
 licet possidē malū purū ē. Videsne fit iā uirū
 factū cui potissimū m̄bro diuisionis ⁊ ueniat.
 Si puris aptandū bonis. p̄babile ē. Si puris
 malis deputandū uitupabile. Sin ū collocau
 dū ut mediū. ma q̄dē excusari forsitan pōt
 p̄t obedienciā mora ū pentē n̄ pōt. que n̄
 fit p̄ obedienciā. Nā mortuo iā abbi. si q̄d ante
 uisit qd n̄ debuit neq̄q̄m eē parendū supior
 patefecit disputacio. Et si res p̄ se iā satis etu
 ceskat tñ p̄t q̄s dā q̄ querit occasiōē ū rō

n̄supeditat. clarū faciā breuit̄ etta clarū ut oīs
dubietatis ūbia disp̄est. qđ nec purū nec me-
diū bonū s; plane purū fuēt malū sic obedi-
se. sic monastiū ur̄m reliq̄sse. Iqđ taceo de
mortuo q̄siū & solū iā iudicē h̄t dīn. & uere
nē suo dño aut stat aut cadit ne forte idignā
& merito idignans dicat d̄s. Tuler̄t hōes ame
iudicū. Tam̄ ad correctionē iuueniū. n̄ qđ
qđ gessit s; qđ iussit discucio. utrū uidet illa
iussio uim h̄re debuit. q̄ten̄ in scandalū ma-
toy ei fūit obsequiū. & p̄mittendū qđ si
q̄ simplici nichilq; suspicantes mali. male hoc
p̄ficiēte secuti s̄t putantes illū ep̄i lingo-
nensis & abbas cisterciensis nā utq; debitor erat
cū licencia p̄ficisci qđ utq; n̄ nullos de illo
comitatu sic credidisse i credibile n̄ ē. nū
h̄ illos n̄ tangit reprehensio dū in ū p̄perunt
sine mora reḡdiant. Igit̄ adūsus illos tm̄
imopillul sermo ē nob̄ q̄ scientes & pri-

dentes miserunt manū in ignē. q̄d scis p̄sūptio is
 secuti s̄t p̄sūptorē n̄ audientes aplm̄ phiben
 tē & denuntiantē. ut se ab oī fr̄e ambulau
 te i ordinatē subtr̄herent r̄p̄nentes & ipse
 dñi uocē dicant. **Qui n̄ colligit meū disp̄git**
uos fr̄s uos inq̄m̄ apte & specialit̄ notat̄ ap̄ illud
 ieremiā qd̄ cū dolore q̄dē remissorū obp̄ri
 um. **Hec ē inq̄t gens que n̄ auduit uocē dñi**
di sui. Di enī ip̄e ē uox ista. hostē suū p̄rio
designans ex officio. & tāq̄m digito demon
strans ut simplex det̄reat ab eis in p̄o & sc̄latu.
Qui n̄ ē inq̄t meū disp̄git ac si dicat. In h̄ teiā
meū n̄ eēt intelligat. si seq̄rit disp̄sore. Do inq̄
uos inuitante ad colligendū hōi pot̄ ad disp̄
gendū obseq̄ debeat. Magistros q̄ r̄p̄nebat.
subditos exponebat. socios q̄ r̄babat & uos ui
dentes furē currebat. cū eo. Sile de mortuo
statuerā. S. & pulsus sū fateror aliquitū p̄ḡdi
dū n̄ potuit i p̄bari obediēcio. si n̄ rep̄ba mon
do q̄ clamante q̄ n̄ colligit meū disp̄git seq̄ uos o potuit
disp̄sorem.

straret & iussio. Porro iussio & actio hoīs cū diuisa
n̄ fuerint. ī possibile uisū ē unā sū acta. Cappba
ri l. respus. liquet tñ huiusmodi iussioni n̄ fuis
se obrepandū. dō q̄ppe impante strā. Itē maior
ī stratis minor n̄ eē īponenda aut omnib; p̄
uata n̄ p̄iudicare impia q̄s dubitat. Hāc ex re
gula scī benedicti hoc habem; posse q̄dē abbatē
efficentē ad mediu; deducē. q̄ utiq; superior il
lo. q̄ntū pat̄ filio. q̄ntū magist̄ discipulo. q̄ntū
deniq; abbas s̄ omissō monacho. into se auob;
p̄t̄ illū querit̄ fuisse orepitū. posse & ep̄m cui
nichilomin; q̄ n̄ fuit expectat; o sensus in excu
sabilis ē & o tempt; cū ad ipsos & de ipsi; dñs
dicat. Qui uos sp̄nt me sp̄nt. S; quō p̄sser
ambob; opponi & añ pon̄ romani pontificis
tāq̄m ḡuor̄ auctoritas. cui; q̄ppe uos aum
p̄muntō fuisse licentia que & ipsa licentia
suo q̄dē loco erit discutienda talis poti; p̄ferat̄
tur. cui; omnino fas n̄ sit auctoritati r̄dicere.

Cent hunc ille pontifex q̄ sanguine p̄u solus &
 semel introiit i scā redemptione iuicna. Trisica
 uoce denuntiat i euaglo neq̄s unū de pusillis ei
 audeat scandalizare. **V**ob aut̄ dicit unū scanda
 lū si n̄ uis peccat̄ malū facit̄ legē inuicna culpa
 eoq̄ ḡue clāpnū n̄ om̄it. **H**ic i p̄uicis dubiū n̄ est
 scandalizant̄. q̄l̄ ante n̄ uideat q̄m̄ in humane
 humana iustione dicit̄ p̄uicent̄. **H**ic q̄ d̄e au
 dē q̄s n̄ amens d̄re audeat bonū eē. aut bonū
 t̄ bene fieri posse q̄m̄libet dignitat̄ hōe p̄u
 p̄ente. **H**ic aut̄ nec bonū eē nec bene fieri pot̄ pu
 rū p̄uicidat̄ i malū eē. **V**nde o sequent̄ ad h̄m̄
 q̄d̄ t̄ ut̄m̄ in multoꝝ uisurpatiū scandalū. ac
 p̄ hoc q̄s d̄i mandatuū n̄ purū bonū aut medi
 um e purū om̄ito fuerit malū quōd̄ d̄e p̄ purū
 bonū semp̄ bonū e q̄ mediū b̄n̄ fieri pot̄. **Q**u
 ḡ t̄ ab̄bis iustio t̄ pape p̄missio licitū face ua
 luit q̄d̄ purū irrefutabil̄ p̄batū est malū
 fuit cū sup̄ nichil om̄n̄ alligatū sit ea

¶¶¶

que huiusmodi sūt id' pura mala ut nūq̄m iuste u-
ber sic nec licite posse fieri. Ūides quā inanis
excusatio sit de humana obediencia ū in dī-
uincit' facta t̄nsgressio. Hec timendū in arbi-
trō qđ ad illud dñi responsū de s̄nuntiato
scandalo phariseoy refugias. ut qm̄ ille nichili
pendebat dicens. sinite illos ceci sūt duces cecoy.
ita & nra uob scandala n̄ eēt tūda existimet. Vi-
des nempe qm̄ nil simile habeat ī hac parte ppo-
tio. Nā si paret psonas. illic pharisei supbi hic
paupes & scandali tant'. Si iudas hic leuitas. ibi
ūtas ī causa eēt dinoscit'. Rursus qđ & sup' ppo-
sitū ē uos n̄ solū diuini humana s̄ & omnib'
p̄uata p̄tulisse impia. hoc solū ad p̄bationē suf-
ficiat qđ ur̄e illi nouitati insolite y insolenti
p̄sūptione. itantū ur̄i ordinis uniuersal. s̄
& omnium monastioy & s̄uetudo & iustitio re-
clamare uidet'. Qđ & uos q; n̄ in merito t̄mētis.
nec satis de p̄a causa & fidentes remorsas ac

remordentes & sciential optica conati estis delinere
 licentia. **O** firuolū fatū remediū qđ n̄ ē aliud n̄
 more p̄thoplastoy cauteriatū & scientiis terere p̄
 rromata uidet aduelantū. n̄ admedicantū. **A**pos-
 tolicā inquirunt licentiā quesiunt & ipetiaunt.
Utinā n̄ licentiā quesiissetis. **S**ihilū id ē n̄ ut licēt
 s̄ anlicēt. **H**ū tñ querebatis licentiā. **U**t licēt qđ
 n̄ licebat. **F**acē itaq; uolebatis qđ n̄ licebat. **S**; qđ
 n̄ licebat malū erat. **M**ala ḡ erat intencio que in
 malū tendebat. **H**isi forte tale hoc fuisse dicat qđ
 absq; licentiā qđ n̄ licēt. licēt aut̄ sicū licentiā
 fier; **H**erū id iam sup̄ inuincibili exclusū ē
 iatione. **D**eceni d̄s uat nolite & tēpnē unū ex
 his pusillis qui in me credunt addidit qđ cū li-
 centia. aut dicens. qui scandalizauit unū depu-
 sillis meis adiecit sine licentiā. s̄ absolute no-
 lite in qđ & tēpnē unū ex his pusillis. qđ in me cre-
 dunt & qui scandalizauit unū depusillis mei
 & cetera. **C**onstat itaq; ū uertal & uital necessaria

P incantia n̄ est. nec licite scandalū q̄olibet aq̄li-
bet posse 9 mitti nec iuste p̄cipi nec innoxie cō-
sentiri. **H**ui tñ patēdi mali querendā eē putat
tū licentiā. S; ad q̄d. an ut q̄nto licenti. tanto
securi. 9 q̄ securi. eo piculosi peccaretis. **Q**uia
cautela 9 stupenda p̄uidencia. **M**alū q̄d iam
corde 9 cepant. ore 9 spuaueiat. ope tñ cauti
fuerit n̄ imple. n̄ cū licentiā. **C**oncepti dolorē.
s; n̄ peperit iniquitatē. donec iniquo papa 9 cep-
tū p̄buisse assensū. **Q**uo lucro. **Q**ue saltem
9 pendio mali. **H**ū q̄d idō aut malū eē desist
aut t̄ minoratū eē q̄a papa 9 cessit. alioq̄n ma-
lū malo accedens auget pot̄ illud n̄ minu-
it. **Q**s ū malū eē neget assensū p̄bere malo.
Ed tñ summū pontificē fecisse n̄ crediti.
n̄ aut circūuentū m̄dacio aut in portum-
tate uictū. **Q**uando 9 enī alt̄ hūcemo di-
uob licentiā indulgeret seminandi uidelicet
scandala. scismata suscitandi. amicos 9 stan-

aliē

di firmi et bandi pacē & confundendi unanimitate
spūq; in sup̄orēpnendi ep̄m. Et hoc q̄ necessitate
necesse n̄ habeo dire cū rei exit̄ satis indicet, et fector
plangim̄ p̄fectū n̄ cernim̄. His q̄ tali b̄ & tam
ḡuib' malis dare assensū exhibē obsequiū ipendere
adulatoriū tu in obedientiā nominali modestiā
nuncupas appellas ^{man} suetudinē. Tu in qm̄ conaris
pessima uicia uirtutū palliare noīb'. Ante putas
hoc sine iniuria facē dīm uirtutū qd̄ uirtutib' fa-
cis iniuriā. Vanissimā p̄sūptionē. t̄pissimā leuita-
tē crudelissimā discessionē obediencie modestie
mansuetudinis noīb' uelaf. et uelatis sordib' sacilla
uocabula maculas. Hanc ego nūqm̄ emuler obe-
dientiā. in nūqm̄ libeat modestiā et p̄ci molestiā
imitari h̄cemodi mansuetudo semp̄ longe fiat
ame. Talis si q̄dē obediencia om̄i ē scriptu de
terro. Talis q̄ molestia utt̄ omnē modū exten-
dit. Ut dicā ancti. S; uer̄ forsitan. et utiq;
et perencē dixerim extia. Qualis deniq; illa est

tate

mansuetudo que ipso etiā auditu & omniū aures
exaspat. **V**olo tū eā ipsā ut & in in exhibeas cū tā
paciens sis ut a quolibet etiā quo n̄ licet p̄ h̄ n̄ cō
tendas licet & me obsecro paulo n̄ fident̄ agere
textū. Alio q̄n male multū merui de te. si qd̄ memi
ni soles. soli in indignandū putaueris. Igit̄ tuā
uenio & scienciā. **V**olens an inuit̄ p̄fect̄ es. **S**i ex
uoluntate. iā n̄ ex obediencia. **S**i aut̄ multus sus
pectū und̄ habuisse in p̄m cui obseq̄ quābaris.
Vbi ū suspicio ibi discussio necessaria. **V**erū tu ut
tue paciencie daret̄ & capes exp̄m̄tū nichil discu
tens. **T**h̄ te passus es. n̄ solū p̄ uoluntate tuā s̄
& cont̄ scienciā. **O** paciencia om̄i digna ī paciētia.
Nō possū fatere n̄ uasce huic & tencio s̄ illine ī paci
entie. **V**idebas disp̄gentē & sequebaris. **S**canda
la dictante audiebas & sequebaris. **V**era paciencia
ē pati & agere & qd̄ libeat. s̄ n̄ p̄ quod licet. **A**
rū ū hominē audiebas furtiue susurrante. d̄m
n̄ audiebas apte reclamante. tali q̄n cedit̄ emisso

qd̄

211.
tonitruo. **V**e illi p que scandalū uenit. **I**n tñ aū dñs
s. & sanguis ipse clamare nichilomin' uehementi sur
dis terribilit' licet irrugebat. **C**lamor ei et effusio. **H**s
Effusio q̄ppe p disp̄sis suis di ut eos ḡgaret i
unū iuste fremebat in disp̄sores. **O**dit nimi
rū disp̄sores. q̄ n̄ nouit n̄ colligē. **M**agni ei cla
mor & uehement' q̄ corpa de sepulcris. aīas ab
inferis suscitau'. **T**errā celosq; tuba illa & uoca
uit in unū. q̄ppe que in cā & que in celis s̄ pa
cificans. **I**n omne tñ exiit son' ille. & uiam
n̄ ualuit rūpere surditate. **V**ox nempe illa
in uirtute uox illa i magnificētia. **I**gō cla
mat. **R**eurgat d̄s & dissipent' inimici ei. **P**i
teri. **D**isp̄ge illos in inicitie. **r. & d. e. p. m. d.**
Sanguis xpi ē sup adā sanguis x̄ ē q̄ p̄ ip̄s
& gregari' ad usus impios disp̄sores quasi tu
ba exahat uocē suā. **O** inat aū se disp̄sores
disp̄ge. q̄ disp̄so colligit. & si uocē ei tu n̄ audis
audia eā decui latere manauit. **Q**uom̄ nāq;

A **h**um n̄ audit q̄ abel sanguine audiēbat. Si q̄d
ad me inq̄s. Ille uidet cui ḡtūcē in fas n̄
erat. Non ē discip̄s sup̄ magistrū. Docendus
n̄ doctus ei lat̄i ad herēbā. Seq̄ debui n̄ p̄re
p̄ceptorē auditor. Oistoy tempoꝝ paulē sin
plex. Si n̄ & ille alterū ē exhibuisset antonū
ut q̄c̄q̄d. t̄ leuit̄ delabūl ei p̄cederet necesse n̄
haberet discitē. s; sine cunctacioē ad oīa m
chil hestans obediret. O monachū obediētissi
mū cui exculibet semoy iūbulis nec unū q̄dē
iota p̄t̄ uolat. Nō attendit q̄le sit q̄d p̄cip̄t. hoc
solo ḡtem? q̄ p̄cip̄t. Et hec ē obediētia sine mo
ra. Si ita oportet sine causa legit̄ in ecclia. O m̄a
pbate q̄d bonū ē tenere. Si ita oportet delea
m̄ iam de libro euaḡlū. etote prudentes. s; ser̄p.
sufficiente q̄ppe q̄d legit̄ & simplices sic colūbe.
Nec dico subditis mandata p̄positoy eē diu
dicanda ū nil iuberi dephendit̄ diuinis
A contrū institutis. s; necessariā assero y pru

A **h**
obediētia

dencia q̄ ad litat̄ si q̄d aũs̄at̄ & libertatē qua i genue
 orep̄nat̄. **C**etum iste. Nichil inq̄t habeo t̄ter
 rogare. uidit ille q̄ iussert. **D**ic queso. sidato
 imanib̄ gladio suũ te armari in uigulũ iussisti
 acq̄eussit. **N**on ne q̄ ab his eũ phiberi n̄ possit. in
 eriment̄ reputat̄ homicidij. **A**ut site tuo uolu
 isset impulsu i igne t̄ inq̄uã p̄cipit̄ dari acq̄e
 uisset. age q̄ uide ne forte sub p̄textu obediencie
 inq̄p̄ia ei q̄uui i seruierit. **N**on ignorat̄ certe q̄
 dixert̄ nã in hinc fortasse n̄ crederet̄ expedire
 scandala facientib̄ demergi poel̄ in profundum
 maris. **C**ur hoc dix̄. n̄ q̄ significare uoluit tã
 q̄uia illos in posterũ manẽ totũta ut eis op̄para
 ta mors. t̄p̄alis. n̄ penalis eẽ uideat̄. s̄ ymoda,
 qui q̄ eũ scandala faceũ uiuisti. uiuisti enĩ se
 quendo illũ. obsequendo illi. n̄ ne utilius iur
 ta p̄missã uertitat̄ sententiã mola a sina
 riã collo ei suspendens. & sic eũ demgeres i
 pfundũ maris. **Q**uod q̄. **T**u ille obedientissim̄

filij tu ille deuotissim' discipuls. illū patrē & p̄cep
torē tuū quē ne puneto q̄dē tēp̄is t̄muerſo ut
dix̄ pedis. atē q̄ndiu uixit passus es elongari ita
ut infouē q̄; p̄ eū n̄ q̄dē cecis s̄ ap̄t̄is more balacā
oculis eadē n̄ cunctat' sis tu nē in quā illū ita tuo
beandū putasti obsequo ut morte illi ḡuore echi
bueris obedienciā. Reuera nō expior quā uera
sit illa sentenciā. Inimici hoīū domesticū est. Sic itaq;
sentiens sic oser ipse tibi n̄ne si sapiſ genus & fi
n̄ desipis tremis q̄ppe cui obediencia n̄ in eo q̄dē
s̄ uitalis iudicio peior inuenta ē homicidio. Si
hoc n̄ ignoral qm̄ n̄ trepidal. Et si trepidal. q̄
m̄ n̄ em̄dare festinal. Alio q̄n q̄lem hīc ad illud
tribunal tr̄ficū oſciam portat. Vbi iudex
teste n̄ indiget. n̄ uitalis discunt in tencio
nel. n̄ in q̄ſicio culpax p̄tingit ad abdita
cordis. n̄ demq; secretissimos recess' intū
diuini ille inuestigat in tuit' et ad subdi
tū illū sol' iusticie fulgore animax expan

Flo

si sin' cuncta siue bona siue mala euomit
 q̄ celant. **I**bi sic acti facientes & sentien
 tes pari pena puniunt. **I**bi fures & socij furū
 silense s̄t excepti sententiā. **I**bi pars sabru
 bit iudicū. & q̄ lactant & q̄ lactant' pecca
 tores. **E**ge ḡ iā dīe qd̄ ame. **I**lle uiderit.
Tange pieē & dic n̄ sum in q̄nat' ab ea. **A**b
 sconde ignē in sinu tuo. & te uictato n̄ ad
 uri. **P**one demq; porcionē tuā cū adu'teris
 nichilq; tua intēe putato. **N** ita & esayas.
Redarguit enī se ipsū n̄ solū qz ip̄e immund'
 s; qd̄ soci' sit immundoy. qz inq̄ent' uir pollu
 tus labi' ego sū. & in medio ppli imunda la
 bia habent' ego habito. **R**edarguit autē se
 dixerim n̄ qz cū malis habitaret. s; qz mala n̄
 redarguerit. **S**ic nāq; ait. **V**e m̄ qz tacui. **Q**
 do ū ipse malū face' acquiescēt qd̄ se in aliis
 n̄ redarguisse redarguit. **Q**uo deīn q̄ d̄t n̄ ne
 aliam & ragione peccati se senserat inq̄uari

posse eū dicēt cū hoīb' opantib' in q̄tate. & nō
municabo cū electis eorū. Deniq; & orat dicens.
aboocutis m. m. d. & a. p. s. tuo. Vñ & malox
quorū noluit participare malū. studuit declina
re & scēuī. At tērenī. N. sedī cū geilio uantra
tis. & cū i. g. n̄ int. Huc ū siculo geunt & sub
sequens. Odium inq̄t ecclām malignantiū.
e. i. n̄ s. Audi deniq; & sapientis & silū. filij
sire lactauerūt peccatores n̄ ac q̄scas eis.
Tu ū adūsus hec atq; alia in hunc modū in
numera ueritatis testimonia putasti cupiā
obediendū. **O**diola p̄sitas. **O**bediencie
uirt' que semp militat ueritati adūsus
ueritatē accingit. **F**elicē ego dixerī fr̄s hen
rici inobedienciā cui cito resipiscenti aber
rore & reitenti extēne talē n̄ igit exp̄
obedienciā. Cui potiore nē & dulciore sue
h̄modi i. obediencie caput iā iāq; degustat
fructū. bonā habens & sciām. q̄d certis colle

gl' suis f'ina corda g'ui scandalo & contentib' ip'e
 int' sig' i'posito & ordine suo sine querela & i'ue
 tur. Cui ego si optio daret' pigra' poel' elegerim
 i'obediencia' cu' ipsi' o'scia. qua' hoy' studiosa' obe
 diencia' cu' scandalo. Etimo eni' q' meli' agit iste
 sic i'obediens abbi. Et n' karitati. seruando uni
 tate' in uinculo pacis. q'm illi q' ita optepant ho'i
 uni ut unu' p'seruat' unitati. Et dicit' & hoc ad
 diderit' expedire magis cuilibet sola' uni' ho'is
 pietati' obediencia' q'm reliq's omib' pieta
 tis boni' & uoti' ip'e p'fessionis. Sig'de' ut cetera
 taceat' duo p'cipua nob' i' monast'is quersan
 tib' obseruanda t'clur' subiectio abbi. & sta
 bilitas in loco. & ita obseruanda q'd neutru'
 i'pediat alt'ru'. nec alt'ru' sibi p'iudicent ut
 ubi gra' sic re stabile' in loco exhibeat. ut abbi
 subiecti n' optepnas. sic obedias subiect' abbi.
 ut stabilitate' n' amittas. Porro si detestaris
 i' loco licet p'seuerante' q' abbi' forte subdi

Ho' duo ordi'

strepunt in p[ro]p[ri]is inanis si reprehendim[us] i[n] obedientia
que uob[is] u[ost]r[um] deserendi locu[m] & causa extitit & occasio.
p[ro]fessi e[st] in p[ro]fessione regulari sic p[ro]mittat[ur] stabi-
litas. ut de subiectione abbi exhibenda nulla pe-
nit[entia] fiat. S[ed] queris forsitan in q[ua]nt[um] in. Ad q[ua]nt[um]
tu facis de tua stabilitate q[ua]m apud cisterci[ens] firmasti.
& n[on] alibi habitas. Ad q[ua]nt[um] ego respondebo. Ego q[ua]nt[um]
cisterci[ens] monachus ibide[m] p[ro]fessus ab abbe meo
u[bi] n[on] habito missus su[m] s[ed] missus in pace. missus
sine scandalo. s[ed] in discordia. missus seruare ma[n]u[m]
osuetudin[em] & mun[er]e i[n] stru[ct]ione. Unde q[ua]nt[um] in
eade[m] q[ua]nt[um] missus su[m] in pace & concordia p[ro]seuero. q[ua]nt[um] u[bi]
in unitate sto & in unib[us] p[ro]uata n[on] p[ro]fero. q[ua]nt[um] e[st] sub
iur[is] in q[ua]nt[um] post[er]i[us] su[m] p[ro]maneo. secunda dico q[ua]nt[um] scia[m] q[ua]nt[um]
p[ro]misi firmit[er] tenes. Quo in e[st] stabilitatis pre-
uaricor[um] uotu[m] q[ua]nt[um] unitatis n[on] i[n] u[ost]ro uinculu[m] pacis
firmam[us] n[on] deser[er]e. Et si corp[us] absentauit obe-
diencia s[ed] sp[iritu]m semp[er] ibide[m] p[re]sent[em] tenet & cor[por]is d[omi]ni
uocio. n[on] in nullo dissimulis & uer[ba] facio. Qua die aut[em]

qd qdē d's aūtat alijs incipiā uulē legib' alijs
 morib' oūfari dūfisi deferrunt obseruancijs
 q̄ uenire noua extēas usurpare q̄suetudines
 tūg'lor p̄fessionis p̄missā stabilitatē iā n̄ me
 tenere q̄fido. Dico q̄ abbi p̄oia obtepandū h̄ sal
 ua p̄fessione. Verū tu p̄fessus scdm regulā sc̄i
 benedicti ū p̄missisti obedienciā p̄missisti stabi
 litatē. Qd si obediens qdē stabilis aū n̄ fuerit.
 dū offendit in unū fact' et omiū reus. Si omiū.
 q̄ ipsi' obediencie. Vides itaq; pond' h̄cemodi
 obediencie. Qm nepe stabilitatis tūg'lorionem
 suffic' excusare que nec s̄ qdē ualet patcinari
 h̄. Notū ē sollepnt' ac regularit' p̄fiteri queq;
 imp̄sencia abbi. Imp̄sencia ḡ tm n̄ q̄ ad nutū
 ipsi' fit cuiq; p̄fessio. Testis p̄inde adhibet' ab̄
 n̄ dictator p̄fessionis. adiutor n̄ fraudator
 ad i'plecionis. uindex n̄ auctor p̄uariationis.
 Qd ḡ. Ponā in manu abbi qd absq; ulla excep
 tione corā dō q̄ sc̄i et ip̄a manu exire firmam.

De lro

audient ex regula siquido alit fecero adō me ēē dāp
nandū que urideo. **S**i abbs m̄s aut q̄ angl's dece
lo o'tra uisert libe recusabo h̄cemodi obediē
tā que me m̄s q̄sore p̄i uoti y peierare faciat
nom̄ di mei. **S**cio enī me iuxta s̄pture ueritatē
ex ore meo t̄ iustificandū t̄ d̄ p̄nandū y q̄ os q̄d
m̄tū occidit aīam q̄ q̄d. d̄. ueracit̄ canit. p̄des os
q̄ locunt̄ m̄dacū y q̄ un' q̄sq; on' suū portabit
q̄ un' q̄sq; p̄se rationē reddet. **A**lioqn̄ qua fronte
psallā inciens ī s̄pectu di q̄ anglōy illud deplal
mo reddā t̄ uota mea q̄ distinxerūt labia mea.

Viderit demq; abbas m̄s q̄d sibi faciendū putet
deeo q̄d ex regula ad ip̄m specialit̄ dirigit ut p̄sentē
reglam̄ in om̄ib; seruet q̄ utē q̄d uniuersalit̄ p̄cipit
y nemo excipit̄ ut om̄s s̄c̄t̄ poīa magist̄m̄ sequit̄ regu
lā nec ab ea temē declinet̄ aq̄ qm̄. ego sic ip̄m seq̄ d̄
creu s̄c̄p̄ yūq; magist̄rū ut neq̄ qm̄ argle q̄ teste ip̄
so iurau y statui ētōdure de uie magisterio. **O**ccur
ram̄ h̄ut̄ questionē q̄ alac̄tē nob̄ siugē posse uidet̄

*Pro hoc
Solobit*

sic iam nimis longam finiam eplam. Videor nepe q̄tra
 loq̄ rei qua facio. Querit enim pot̄t ame. si hos dapno q̄
 abbati sui n̄ solū ofensu s; & iussu suū monastii dese
 ruert̄ q̄ pacto illos & recipiā & retineā q̄de aliis monas
 teriis facto stabilitatis uoto. & p̄cepto senoy ip̄io ad
 n̄m ordinē ueniunt. Ad q̄ de huius responsio. s; picu
 losa. Verum nāq; displicet q̄b̄dā qd̄ dicitur sū lere
 rū maḡ m̄ uerendū puto ne tacendo uitatē illū
 uisculū n̄ uacit̄ eantē. **I**usticiā tuā n̄ abscondi iē
 m. u. r. s. t. d. **H**ac ḡ illos rationē suscipim̄. quō n̄
 putam̄ eē malū si uota labi v̄p̄ suoy q̄ in locis suis
 potuerit q̄de p̄mittē. s; neq̄qm̄ p̄soluē. dō q̄ uq; ē.
 uicūq; poterit reddant & sol̄ rupte stabilitatis
 dapna reliquoy regulariū p̄ceptoy inteḡ observa
 tione & pensent. **S**icuti displicet h̄ & m̄murat adū
 sus hoī nē q̄rentē salutē suā respondeō p̄ eo salutē
 auctoy. Nonne oēs tui neḡ ē q̄ ille bon̄ ē. **D**iq̄s
 et q̄ salutē i iudeis aliene parento & tue. **A**n nescis q̄
 i iudia diaboli mors int̄it i orbē t̄ray attende

Ho mathe

magis: Si enim in inuidia ibi mors pfecto non potest simul
& uiuere. Et molestus est frater tuo quam sata-
gitur que admodum que pcesserit delictum suum non
faciat uirtutem. Si quare homo inquit pro soluat quod pol-
licitus est deo quod tu perdis. Fortassis si aliquando pecunie
tu cum debitore inuenis. cur uere cogeres mare &
arida donec usque ad nouissimum quod diantem debitum
redderet unum suum. Et quod male meruit de te deus tui.
quomodo non uis ut ipse a suo quod sum est debitore recipiat.
Immo unum inuidens duos tibi reddis in sensos. dum & dim
serui obsequio. & dum gratia seruum fraudare conaris. Tu
quod illi procul inimitaris. & ipse uidet pro soluendo quod
debet. Putas ne & tuum inueniret debitum. an procul pro
hinc magis uirtutis ipse dominum. quod dicit in corde tuo non re-
quirit. Et inquit. Omnes ergo dampnas que similes non faciunt.
Non. Si audi quod & de ipsius sententia. noli frustra calump-
nari. Et me uis odio suum facere multum in libris scorum
que sub nostra professione non in uero sustinet more. tam
aut scilicet uiuunt. aut beate defuncti sunt. Non in igno-

ro qd reliquerit s̄ d̄s septē milia uiroy q̄ n̄ curua
 uerit genua sua an̄ baal. **A**usculta ḡ emule calūpn
 atoy. Dixi cur de alus monastis ad n̄a uementes re
 cipiendos censueri. Hū qd n̄ uementes dāpnauit. Excu
 so illos n̄ istos accuso. Soli s̄ inuidi q̄s excusare nec
 uolo nec ualeo. Quib' exceptis si q̄s cetoy ad regle
 cupiat t̄n̄sire puritate s̄ p̄t scandalū n̄ audeat
 aut certe etiā ob certā corp̄is infirmitatē. puto q̄
 n̄ peccat dū t̄n̄ in suo studeat loco sobrie iuste &
 pie uisari. Nā si q̄ ex more monasterij nisi forte
 districte quā reglā attulisse uidet obseruare
 o pellit excusabit hoc forsitan aut illa caritas
 q̄ cunctat migre ad meli p̄t scandalū iuxta
 illud caritas co opt̄ multitudinē p̄. aut illa hu
 militas q̄ o sel p̄e in firmitatis reputat se ip̄fectū.
 de Si q̄ d̄e & ipsa septū ē. **I**s humili b' dat grām Qui
 ta q̄ d̄e t̄ hūm̄e locut' sū cū mult' opul n̄ habeat
 q̄ p̄e cui sit n̄ genuū uelox ad itelligendū qd d̄r.
 n̄ uoluntas agilis ad eligendū qd utilit' suadet.

Ho b̄

Ho ualde

S; licet specialit̄ q̄ de adte. n̄ tñ tā multa p̄t̄ te
sēbenda h̄it itaq; q̄b̄ d̄s p̄uidit fore necessaria.
Te aut̄ ut meū iā olim familiarissimū. paucis et
cū om̄i fiducia moneo. ne iā diucl̄ animal deside-
rancū te intue q̄dē aūe horrendū piculū tu
expectacione suspensal. In tua eoyq; n̄ fallor q̄te-
cū s̄t̄ mors et uita in manu tua est. Arbitram̄
enī q̄c̄qd̄ feceris tu aut uolueris. illos eē factu uos.
Alioq̄n apte denuntra illis. q̄ iuxta om̄iū ab̄m
n̄oy n̄ o tēp̄nendā sentenciā que merito p̄cessit
in uos q̄ redierint uiuent morient̄ q̄ rennuerit;

37

Vnde uos q̄ statū **Vene gl̄gentia i corpe d̄m**
cognouim̄. q̄ statū q̄dē eē laudam̄. s; n̄ nimis.
Constat̄ estis n̄ fallor q̄m̄ aut apt̄s sedm̄ d̄m.
ner dubiū ē huiusmodi tristitia uiam q̄ndōq;
uita in gaudiū. Itaq; dilectissime uascum̄
& nolite. p̄ peccabim̄ n̄ min̄ nimis uascendo.
qm̄ oīo n̄ uascendo. Si q̄dē n̄ uasci ū uascendū
sit. nolle em̄dare peccatū ē. pl̄ ū itasci quā

uascendū sit. peccatū peccato addē ē. qđ si ma-
 lū ē peccatū n̄ em̄dare. quom̄ malū n̄ erit aug-
 m̄tare. Si ex rerū euentib' reatuū pendet iudi-
 cū n̄ foret culpanda uia q̄ ingens t̄sticia u-
 nimirū q̄ stitisset qđ ingens fuisset & culpa.
 Tanto q̄ppe culpa q̄uor. q̄nto res sacrior appareb'.
 Nē ū q̄ rerū causa n̄ mat̄ia nec erit actiū. s; in-
 tencionis p̄positū culpas discernit & merita dice-
 re d̄no. si oculus tuus simplex fuerit totū corp'
 lē. si neq̄m totū corp' tenebrōsū ē. ī uirū q̄; exa-
 minatiōe q̄ missi. n̄ tā ut arbitror sacroy atten-
 denda ē maiestas q̄m p̄a intencio discutienda.
 Porro ego & p̄or n̄r multū re ipsā & int̄ nos pen-
 santes & int̄ nos q̄ ferentes. uiam̄ ibi dep̄hen-
 dim' ignoranciā. ministrantiū q̄; negligenciā
 s; plane nullā maliciā & certe obtime nostris nul-
 lū ē bonū n̄ fuit spontaneū. Malū q̄ potit
 ē malū qđ q̄ stat n̄ fuisse uoluntariū. alioq̄n
 si qđ sit a n̄ uolente. bonū qđ ē nullā grām malū

qđe

aut multā sequit̄ penā. h̄ ē si circa unā
eandēq; causā. ⁊ malū imputat̄. ⁊ bonū
n̄ suscipit̄. Quisq; ita sentit̄ assent̄ suū
⁊ qd̄ n̄ sapientia maliciā. si malicia unet̄ sa
pientia. ⁊ tñ̄ satis faciam̄ inq̄terori ⁊ scien
cie ur̄e. ⁊ ne forte malū hoc mali cui p̄iā ḡu
oris latentis adhuc in monast̄io fuit ⁊ monicio
penitencia uob̄ in unguim̄. vii. psalm̄ penit̄
cot̄ die usq; ad pascha septies p̄t̄nendo uos.
cantare. vii. disciplinas accipe. In hunc modū
satisfaciat̄ uille q̄ uob̄ ad illā missā immit̄
uit̄. De illo q̄ s̄ apparuit̄ ante ⁊ oblit̄ ē mit̄
tere unū in calicē. cui ⁊ maiorē ī hoc estima
m̄ culpā. si tñ̄ ⁊ uos ita putatis. ur̄o arbit̄o
relinquim̄. Sane si sermo exiit̄ ur̄e fr̄s ⁊ ipsi
singli singlas accipiant̄ disciplinas. ut fiat q̄
legit̄. Alter alt̄. o. p. De in qd̄ opta sero licet
negligentia. unū fudit̄ in calicē sup̄ hostie
faciat̄ particulā laudam̄. nec sub tanto

articulo meli⁹ fieri potuisse putam⁹ arbitantes
 liquet & si n̄ ex consecratione ip̄a atq; sollempni sacri
 tū fuisse ex tactu corporis sac. Aunt tū nescio
 quē sensisse aliud scriptorē n̄ posse uidelicet absq;
 trib⁹ id pane uno & aq⁹ hoc sacrificiū eē. na ut si qd⁹
 libet decē tingerit. reliqua n̄ sc̄ificent. S; debino
 di un⁹ q̄sq; in suo sensu habundat. Ego aut⁹ p̄ meo
 fatuo sensu si in idē t̄ngiss; qd uob uelle adre
 mediū mali unū eduob⁹ egisse aut ipsū qd fecis
 tis aut certe ab illo loco ū di simili in p̄ea quā
 cenatiū ē ūba sc̄a itāsse & sic p̄lesse qd restabat
 de sacrificio. Neq; enī dubitauerim. de corpe
 iā consecratō. q̄ utiq; iuxta ritū ecclē didici ab
 ipsa qd ipsa accepit ad hoc. panē seracuinū.
 & si simul apponē n̄ simul tū ex his sac⁹ ficere
 cū q̄ tā de pane corp⁹ quā de uino sanguis
 ficiat ecclastico more si populi uionē tardi⁹
 qd̄ p̄terit facendū ē apponat. n̄ uideo qd sacris
 p̄cedentib⁹ tarditas possit p̄ripersequentiū;

no in dō ?
ligt

q̄ tūc hodie

Puto enim quod si domino pro factum de pane suo corpus unum
separatione placuisset aliquid in unum mittere aut
certe penitus omittere nihilominus corpus mansisset
quod fecerat. nec factis facienda iudicarent. Nec
nego panem & unum aqua quod est in unum simul debet
apponi. quoniam potest assero haud aliter de beate fieri. Sed
aliud est culpae negligentiam aliud negare efficientiam.
Aliud inquam est quod causam non bene quippe fieri & aliud
quod unum nec fieri. Hec utrum de hac re dix-
erim & senserim absque iudicio & iure sententiae. Et
si quid melius sapientis. Et cuiuslibet sani sapientis. Sat.

33 **D**omino. H. viro illustri & dilecto suo. fr. B. abba-
di. declarata ualle sat. & si quod potest peccatoris ora-
tio. Ex quo dudum remissis nostris in uice utique gratiam
cepimus noticiam non puto uos nostrae penitus fuisse par-
uitatis oblitum. Et ob hoc non timide tamquam extra
neum sed fidentissime seculo ad uos quecumque uolo.
ut ad notum & familiare nostrum. Arnoldus abbas mo-
nasterii mundensis in gratia uos nostrum ordinis scandalum

242
suum nup monastium satis inordinate deseruit
quippe quod nec abbatem suorum ultra scrupuloso facto ex-
pectavit et silium. nec ipsi cui precipua debebat sub-
iunctione abbas sancti cisterciensis licentiam et assensum.
Sed cum esset homo sub potestate habens sub se et ipse
militum potestatis in paciens superioris alienum quod de-
iugum quippe a ceruice super abiecit suum autem in subdi-
tos superior rennuat. Si quod de magna multitudine
monachorum quod curruens mare parida inantem
et gauderet non christo sed paucis admodum hisque
simplicioribus ac remissioribus relictis desolatis me-
liores quosque ac perfectiores sui socios erroris assump-
sit. Inter quos tres quorum maxime nos ablatio et
trahunt ausus est et seducere et secum ducere statuit.
Et uidet fratrem uirum et adam quem bene nostris nobileque
illum puerum comradum quem et prope de non in scandalo
tulerat de colonia. Quos tamen si opam dare uo-
lueritis. uiam et fidem posse reuocari industria
Nunc de ipsi arnoldi reuocatione quam in pluribus

ei inflexibilis animi obstinationē pbam
m'icassum uos laborare nolim'. Audiuim'
nū p'ea. nū nullof eide' s'orey. aliof frēs in
urū partib' adhuc demorari. nec auobis
multū elongatos eē. Id si uerū ē oportet
uos eos p' uos in teri si dignamini uenire.
flecte' p' eib' racione uincē. y colubini eoz
simplicitatē serpentina in struē prude
cia. ne putent obedientiā in obedienti
adherē. ne licet seq' se posse. fidant ua
gantē illicite. ne seclucant' deserē p'fessū
ordinē p'p' in ordinatū hominē. cū ipm
q' anglm de celo si aliud eis euangelizane
rit dubitare n' oporteat auctoritate apo
tolica anathema dire. ab ipō doceant' ^{debe}
aplo se ab oī frē inq'ere ambulante' surbe.
Uos of q' doceat n' supbe sape m'icerto
diurtiatū. donec omib' abnuntiantē p'
batū s' xpe uendicet disciplin. **Valete.**

Dilectissimo suo. R. forisnacensi abbi. S. et n̄ pat̄
 aut dñs s̄ s̄ seruus qd̄ fr̄ karissimo & fidei
 seruo. Primo ne mueris s̄ r̄ ar dignitatis n̄ oib̄.
 cū me ipsis senciā reb̄ indignū. Eqd̄ decet ut
 facis s̄ in assentire n̄ expedit. Nā si t̄ obseruan
 dū putas illud honore iuce p̄uenientes. & sub
 iecti in uicē ut timore & si n̄ frustra ut biq; posi
 tū ē in uicē intelligis & in eque ut r̄ q; & gr̄ue.
 Qd̄ si cogital t̄ illā sententiā regule iuniores
 p̄ores suos honorent in eregione in m̄tē uent
 er reglā ueritatis. Erunt p̄mi nouissimi. & n. p.
 & q̄ maior ē ur̄m fiat sic iunior & q̄nto maior
 et tanto humilia te in oib̄. & p̄ncipē te & str̄
 tuerit esto ut illos q̄si un̄ ex ill. & n̄ q̄ dñam
 fidei ur̄e s̄ adiutores sum̄ gaudij ur̄i. & no
 lite uocari ab h̄oib̄ r̄ abbi. & patre nolite
 uob̄ uocare sup̄ t̄ram. Q̄ntū itaq; tuis attol
 lor fauorib̄. t̄m̄ his molib̄ p̄mor. Vñ merito
 i psalmo n̄ canto s̄ plango. Exaltat̄ autē

Ab J. abbi

humiliat. s. 707. & q̄a deuant allisisti me. S; ue
rius fortasse p̄ferre q̄d senciō q̄ uid est q̄ me ex
altat humiliat & q̄ me humiliat exaltat Tu
me q̄ pot̄ exaltando decis. & extollendo p̄mis.
S; ne ita p̄mal ut opp̄mal & solant̄ me hec & his
similia ueritatis testimonia que miro m̄ dū re
p̄munt erigunt^{dū} deciuunt erudiunt ita ut un̄
puer̄ in puer̄. tota cū hilaritate decantant̄.
Bonū in dñe q̄d humit m. u. d. i. t. **Bonū** in lex
oris. t. s. m. a. 7 ar. & hoc miraculū agit sermo
di uuuus & efficac. hoc illud ūbū p̄ q̄d facta s̄ oīa
benignissime & potentissime op̄at̄ hoc deniq;
fac̄ iugū x̄ suaue & on̄ leue. **Libet** admirari
q̄ leue sit on̄ ueritatis. Nonne leue ē q̄d portan
tē n̄ ḡuat s; leuat. Q̄d eo leū on̄e q̄d n̄ solū
n̄ onerat s; & portat dñe cui portandū i ponit;
hoc on̄ uterū potuit ḡuidare ūḡneū ḡuare
n̄ potuit. hoc on̄ ipsa quib' se p̄buit sustentan
dū senis simeonis brachia sustentabat hoc

etiā paulū in gūi licet & corruptibili corpe positū
 rapiebat usq; ad tēū celū. Quero in reb' si qd for-
 te huic exonerati ueri simile inueniā & occur *est generale*
 rit in depennis auuū qd ut eūq; co apte que
 qdā uidet singlarī in & corpulentiorē reddunt
 substanciā y agiliore. Virū op' nature. Vnde
 grossescit materia in sarcina leuigat' & qntū
 crescit in massa tntū decrescit in pondē. Hoc
 plane in pennis & honoris exp'mt similitudi-
 nē qd & ipse fert aqb' ferunt. Qd & de q'dir-
 ga dicā. Hec nimirū admota iunio maiore
 que ab ipsi quoueri n̄ potat. maiore qdē s' portabi-
 liore fācōn' oneri addit' & min' onerat. Sic & oneri
 gūssimo legis accedens quadriga euanglii. & aux
 pfectionē & difficultatē minuit. **V**elocit' aut cur-
 rit sermo ei' Sermo utiq; an' not' in uidea tīm.
 nec se p'sui qdē gūedine ualens utt' extendere.
 q̄ppe qui & ipse moysi man' suo pondē p̄gūatā
 dimittet. leuigatus p̄gūām. & rotis euanglicis

supposit' uelocit' in omne t'ra exiit. Et fines
orbis t'ra celerrime puolauit. S; longe nimis
dignior Tu itaq; dilectissimi me cessa iam in debi-
tis me honorib' magis obrue qm attolle. alio-
qn cetui te inimicitu in amica licet uolun-
tate qmiscet. Ipsi st' deq' soleo soli do ita q' in
inorationib'. Et q' laudabant me ad usum. i.
Ad qm mea queri monia dm audio responden-
te max q' attestante qd uerax sit. Vere inqd
q' te beatificant in errore te inattunt. ego.
Aitant inqt statim erubescetes q' die me-
euge. Qd tm ne putet inq' scūq; ad uersario
ame q'idoq; i' tota maledictio t' p'catio. ex-
pone debeo qlt' intelligā. Precor nimirū ut
q'cūq; estimant de me sup' id qd uident in
me aut audiunt aliqd ex me. aitant. i. alau-
dib' meis inq' signari nimie ferunt resiliant
& pede rethant. Qm. Quandoq; uidet cog-
noscendo pleni que in moderat' laudabant

no & laude

& sequentē erubescens t suū errorē t amici
 dephensā inutilitatē. Et hoc in utriūq; nocenti
 um gen. & illi scit q̄ uolunt in mala & me adula
 tone laudant t omdant & hi q̄ licet innocēt tū
 nocent dū beniuole q̄dē s; p̄mie laudant aūtant
 retrorsū & erubescant hoc tā uilis eis & abiectus
 appareā. q̄tū p̄deat eos talē ita laudasse & sic
 desinant iā indiscrete laudare. Igit̄ adūsus
 utiq; laudatores illis me duob; munire & uen
 ūle uilis. & maluiolos q̄dē p̄ore. aūtant re
 torsū. ne. q̄. u. in. mala. & beniuolos p̄ferens
 sequentē. aūtant statim. e. q̄. d. in. e. e. Cū q̄
 ut ad te reit̄at exemplo apli tue reholnati
 n̄ d̄nari s; & ḡtulari tū debeā & iuxta ūbum
 d̄ni un' sit pat̄ n̄r in celo. nos aut̄ om̄s fr̄s
 sim. n̄ in m̄to d̄ni pat̄sq; celsa nomina q̄b;
 me honorandū. s; n̄ onerandū putasti. scuto
 amie ueritat̄is repuli. & ḡruenci' p̄ his fratre
 me nominans & seruū. tū p̄t eandem

Ps

hereditate: tū p̄t equā & ditionē. & ne forte si
qd̄ di ē usurpauero in auidiā ab ip̄so. Si ego dñs
ū ē timor m̄s. si pat̄. ū honor m̄s. Et pat̄ qd̄ ē
habē me gr̄e affectū n̄ nego & auctoritatē ren
nuo. Nec enī te minore ut estimo qm̄ pat̄no
& plector affectu. Hec q̄ p̄tuli causa. Sū ū ut
ad reliqua ep̄tē tue respondeā eandē quā tu
de mei posse & ego uicissim de tui absencia.
n̄ in merito face querimoniā n̄ q̄ n̄ris qd̄ ip̄se
n̄ negas & affectib⁹ & p̄fectib⁹ di ponenda ē uo
luntat̄. Alioqn̄ qm̄ ego te comitē in karissim⁹
ualdesq; necessariū q̄ppe obediētissimū in
agendis studiosissimū in q̄rendis. in seren
dis utilissimū p̄ntissimū in rememorandis pa
terer longe fieri ame si n̄ eēt. & in causa. Be
ti si sic p̄manserim⁹ usq; in fine semp̄ & ubiq;
querentes n̄ que n̄rā s̄t. s; que ihu. & valet.

39. **B**onū nob̄ de te km̄e. & bonū ualde rari
ostendisti dū minoris te n̄ solū n̄ p̄p̄seris

monita s. grās insup retuleris monitori prudentē
 utiq; n̄ aq; s. qd moneris attendens. **G**rās ago ⁊
 ipse dō qd mea p̄sūptio grām egit qm̄ indigna
 tionē meruerit. Tenentes itaq; tue tante humili
 tatis insigne ampliori iā fiducia monem̄ qd ⁊
 p̄us monuim̄. **O**bscram̄ p̄ sanguinē illū q̄ p̄am
 mab̄ fuisit ne tanti emptay parui pendat̄ pi
 culū qd maxime exuuoꝝ ac feminay cohabita
 cione n̄ in merito timet̄ ab his q̄ in scola dī diu
 iā ⁊ diaboli tēptantia luctati p̄p̄a experiēcia
 edocti dicē possit̄ cū aptō. **N**on enī ignoramus
 affucias ei. **D**eniq; qm̄ n̄ negligent̄ te oportet
 audire n̄ meū sed ipsi apti de hac re osiliū
 imo p̄ceptū apte clamantis fugite fornicatio
 nē isti n̄ tā turpit̄ lapsi sūt sup quo quāam et
 dignat̄ ⁊ sulare paruitatē te doceat expi
 m̄tū. **D**e q̄ q̄ de muor qd t̄ usū fuerit me tā
 remotū expete ⁊ sultore cū p̄pe habeas iurū
 sapientē ur̄ ordinis ⁊ tue p̄cipue domys

amator. v. scilicet abbe[m] sc[i] theodori. S; & ap[ud]
p[ro]monstratū n[on] ambigo uir[um] e[ss]e q[ui] s[un]t q[ui] r[ati]o[n]e
dubij[us] enodandis & prudentes sunt y fideles.
Veruntam[en] q[uo]d sic t[ibi] placuit uideri tu cur
ita placuerit ego labia mea n[on] phibebo. Si fi
casu suu[m] q[ui]cūlibet g[ra]ue q[ui]cūlibet t[em]p[or]e p[ro]
ipse confessus fuiss[et]. & curand[us] foret & n[on] effugan
dus. **N**ē aut[em] q[ui]m tantu[m] mali ali unde fetor e
mergit nichil omni[um] q[ui]dē ei si fieri pot[est] cura
tion[is] opam dari necesse ē. s; alit[er] forsitā e
nī n[on] expedit ut ult[er]i[us] ap[ud] r[ati]onari sinat. ne
forte q[ui]d n[on] in merito q[ui]dē timē sepsisti pu
sillus & nouellus grex hui[us]modi tabe g[ra]ui
net. **N**ec t[ame]n filio quantūlibet peccatori pat[er]na
o[ra]tio claudenda s[un]t uiscera. Arbitror enī y pat[er]
piū & filio tutū e[ss]e q[ui]siliū si querat ei q[ui]n[on] aliq[ui]
in remotiorib[us] d[omi]ni nob[is] domib[us] recipiatur
ū sub districtiori disciplina mutato loco n[on] p[ro]
sito. penitentiā agat donec q[ui]ndoq[ue] cū tibi

usū fuerit ad locū ppriū reuocet. Nā admi-
 ordinē ut tñseat. uñ fortassis en expedire
 lqde qd sepsisti illū sepe dixisse nā se pmissioe
 teneri qā eū sicū licentia ueniret suscipemur.
 hī nā pñtia ē ipē negauit. Sane sit ū placet
 usq̄ eū illoꝝ que duri locoꝝ mitte ad habitandū.
 aut te uolente iste forsitan nō sentit. aut cū
 utq; q̄ placet forte nō inueniat q̄ eū recipe
 uelit tē oportet ut aut urgente necessitatis
 causa q̄cūq; ad saluandā aiām suā ire uolu-
 erit eū licētis dimittat. aut dispensante p̄ta-
 tis grā i suo loco retineat. si tū p̄sentur potu-
 erit qm̄ ibidē ei oīs occasio tñandi t̄ seminan-
 di hāc t̄pitudinē penit subth̄at. Et isto ista
 sufficiat. Est aliud apud uos de q̄ ea p̄sumptione
 q̄ soleo nō cunctabor dic̄ qd sentio. Delendino
 illo dico. qd q̄ ūsi custodiente s̄ feminay pa-
 ti cogunt frequētiā sūm̄ credit unū et tribus
 fiet. Aut uidet feminay accessus om̄i modis

Ab

Ab

amolendino phibeat. aut molendinū cuiusq;
extreos & n̄ 9 uis custodiendū mittet. aut idē
molendinū omnino relinquet. **Valete.**

26 **O** dilectissimo suo. l. comiti S. abbas declara ual
le pacē & sospitatē. Timeo uos quā uita cre
bris sēptuacionib⁹ n̄r̄is. S; in hāc oportunita
tē urget me & caritas. & amicoꝝ necessitas.
Hē itaq; & senē ut uidetis & de domo ut nō
sem̄ religiosa ad uos missū. n̄ remitti uacū
supplicam⁹. & insup ut uis lat̄is ad auiun
culū ur̄m regē turū munire dignemini roga
mī. Velle om̄s seruos dī si fieri posset uos fieri
debitores. q̄ p̄māmona iniquitat̄ quōdoq; uos
recipent in eterna tabernacula. **Vale.**

30 **V**enerabili pat̄ suo & dño. Herimanno. di grā
ep̄o ostanciensi. S. clare uallensis uocat̄ abbas.
qd̄ dño & pat̄ Si sciret pat̄ familias q̄ hora fur
ueniret uigilaret utiq; & n̄ sineret p̄fo di do
mū suā. Scitis q̄ fur de nocte irrup̄t domū

n̄ uiam uob t̄n̄ ḡmissā. **S**; dubiū ēē pot̄ scire uos q̄
 ap̄d uos sit q̄ndo id usq; ad nos utiq; tā remotos
 potuit puenire. **H**ec mirū si n̄ horā p̄uidē aut
 nocturnū furt̄ in ḡssum q̄uisit̄ obseruare. mi
 rū aut̄ si de p̄hensum iā n̄ cognoscet̄. n̄ phi
 betis exportare spolia uir̄a im̄mo p̄ciosissimas
 & ceciusas. animas uidet̄ q̄s sua imagine īsig
 nant̄. suo cruore redemit̄. Ad huc forsitan he
 retis & miramini quē nā dicē uelut̄. **A**rnoldū
 loquor. debrissia. q̄ ut nā tā sane eēt doctrine
 quā districte ē uite. **E**t si uital̄ scire homo
 ē neq; manducans neq; bibens. solū cū di
 abolo esuriens & siciens sanguinē animarū.
 un̄ denumero illoꝝ q̄s aptica uigilantia ue
 tat̄ habentes formā pietatis uirtutē aū ab
 negantes. **E**t ipse dñs. Venient in q̄nt̄ ad
 uos in uestim̄tis ouirū ut̄ in sec̄? aū s̄t̄ in p̄ra
 pacis. **I**s ḡ usq; in h̄c etatē. uicūq; ḡusat̄ ē
 tā feda p̄se reliq̄t uestigia. ut ū semel

fixerit pedes illuc ult' om̄ino redire n̄ audeat.
Deniq; ipsa inq̄ nat' e' t̄ia ualde atrocit' & mou'
& conturbat. Vñ & accusat ap̄ dñm ap̄licū sc̄is
mate pessimo' natali solo pulsus e'. & abiurare
& pulsus reuisione. n̄ ad ipsi' ap̄licū p̄missione.
R̄ simili demū causa a regno francie exibat'
e' sc̄ismaticus insignis. Execrat' q̄ppe ap̄ petro ap̄to
ad heseiat p̄t' barolardo. Cui' om̄s errores
ab ecclia iā deprehensos atq; dāpnatos cū illo
& p̄ illo defendē acerr' & p̄tinacit' conabat'
in Et his om̄ib' n̄ aūsus fuor et s; ad huc man'
et extenta. Nā & tra uag' & p̄fug' sup̄ t̄iam
qd̄ iā n̄ licet int' suos. n̄ cessat ap̄ alienos. Tā
qm̄ leo curruens querens quē deuoret. Et
nē ap̄ uos sic accepim' opat' iniquitatē. & de
uorat plebē ur̄am sic escā panis. Cui' os ma
ledictioē & amaritudine plenu' e' ueloces
pedes et ad effundendū sanguinē. Cōt̄cio
& in felicitat' inuis' et. & uia pacis n̄ cogno

ut Inimicus crucis & Seminator discordie.
 fabricator scismati. Turbator pacis unita-
 tis diuisor. Cui dentes arma & sagitte in lin-
 gua ei gladii accipiunt. Dalli sunt sermones ei
 super oleum & ipsi sunt iacula. Vñ solet sibi allie
 blandis sermonibus diuites & potentes. & si-
 mulatione uirtutum iuxta illud. Sedet in in-
 sidissimum diuitibus in occultis ut interficiat
 innocentes. Demum cum fuerit de illo capta
 benignolencia & familiaritate securus.
 iudeis cum hominem apte insurgere ioleu.
 fretum tyannide militari insurgere in ipsos
 episcopos. & omnem passim ecclesiasticum ordinem de-
 seuerare. Hec scientes. nescio an melius salubrius-
 ue in tanto disemine rerum agere debeatis. quod
 iuxta apostoli uocem. Sufferte malum ex uobis. quia
 amicum sponsi sit ligare eum pro eo quia fugare
 curabat ne iam discurret & eo plus nocere possit.
 Hoc etenim & dominus papa dum adhuc apud nos esset

ob mala que de illo fieri audiebat scēben
do mandauit. s; n̄ fuit q̄ faceret bonū. Demq;
si uulpes capi pusillas demolientes uineam
scriptura monet. nū multo magis lup' magni
& ferus religand' ē. ne x̄ urūpat ouilia 7 p
dat oues & mactet. *Valete.*

38 **D**ilectissimis fr̄ib' canonicis castellionen
sib' fr̄. B. declaraualle solo noīe abbas. semp
om̄dauimeli. Non ignoratis fr̄s q̄ dixerit.
bati misericordes qm̄ ipsi miām osequant'
& illud. beatus q̄ intelligit sup̄ en. p. Et rur
sū. Si uidis nudū op̄i eū. 7 c. t. ne despecte
ris. & ap̄ seim̄ iob. uisitabis speciem tuā q̄ n̄
peccabis. *Ut* hec uob' pauca demutis i h̄e
modū exscripturis reuerer' illa ē occasio
dignū ē ut in se ipsis expiant'. Quilibet
enī miser & despicibilis os uim̄ & caro
uā s̄. Qd uos n̄ alit' de illis sentire iustū
ē ut sentiant. Senciant dico. & si n̄

verū uīay sate ū boy beneficio. ut uidet capella
 no p̄cipiatil q̄tin oī studio ciuet exercare q̄ hor
 tari pplm tā publice q̄m p̄uatim ad benefacien
Bernard' abbas declara ualle. 13. Idū eis. Vat. 39
 cognato suo. q̄ h. de cluniacō amico suo salu-
 tē indno feci qd uoluitis. q̄ qd ad me oīno
 n̄ p̄nebat n̄ quos uoluitis. Ad enī p̄ner
 ad nos de uīis t̄ris deuīs plaetis deuīs cō
 uigū. Deinde etiā hominē illū p̄ q̄ me p̄
 cantis ducissim p̄cari o pulistis. ita semp cog
 nouim' auuentute sua malis fuisse inten
 tū. q̄ ab oī bono fuisse elongatū. q̄ten' hec
 ei mala n̄ tā ua l' cupiditate ducisse. q̄m
 dī iudicio credam' otingere. Hū quā ei
 ad aliquē scōy p̄grinationē cū peccator
 sit uidim'. nūquā ei' elemosinal cū diues
 sit audiuim'. nūquā ei' patemū qd pu
 pillo l' uidue ferret cū diu ip̄ost' eritū
 agnouim'. Et nē in sup n̄ cessat se sup

se quā pot̄ cotidie exaltare sup̄ t̄iā cotidie
se se extendē ut̄ etiā m̄surā suā. Scitote uos
q̄ amici ei estis q̄a uix aut nūq̄m pot̄it ei ad
aliq̄d p̄ficuū societatis nobiliū uenire q̄b̄
i^{no} ^{opmē}matrimoniuū suū n̄ attendens medio etate
tanto appetit studio filios & filias suas iun
gere. Volo t̄n̄ & multū desidero ut illud q̄d p̄p̄t
uos fidelit̄ rogare suscep̄i i bonū ei pueniat. **S**ut
ilmo fr̄. A. cet̄isq; seruis d̄i q̄ morant̄ in p̄
monstrato. fr̄. B. de claualle sic currere
ut p̄hendatis. fr̄. n̄ lambtū quē i aliq̄s for
te fluctuante suscep̄im̄. orationib; q̄dē uob
p̄ ipso ostantē remisim̄. & nulla iā ut opina
mur scrupulositate p̄stina laborantē. Cau
sam nampe aduent̄ ei nec n̄ & discessionis mo
dū & intencione sollicitē uob p̄seruantib; v̄.
in tencione q̄dē usus ē habē i culpabilē s;.
causā plēne n̄ sufficientē ut tali modo idem
sine licentia discedē debuisset. Vñ sup̄ta i

eū iuste inuectionis occasione i crepato ut oportebat & fortato i q̄b' nutabat redatū ei p̄suali m̄. Et p̄cedente rogant' dilim' fr̄s eē uos uidet p̄stabilem sup̄ fr̄il' penitentis p̄sūptione. s; p̄sūptione ut uidetis satis simpliei. 2 n̄ malicioſa. q̄ndo q̄dē nec ad dext̄ā nec ad sinist̄ā declinauit. s; directo ad nos t̄m̄te uenit q̄s utiq; p̄certo sciunt uir̄ eē sc̄ntat' seruos uir̄e religionis amatores sincerissimos & emulatores fidelissimos. Suscipite q̄ eū q̄cūq; int̄ uos sp̄ales in sp̄ū lenitatis & firmet̄q; meo caritas. & excuset malū factū utencio bona. Immo recup̄ate eū gaudio quē dolebatis amissū. q̄t̄āq; de fr̄is egressione ac t̄n̄sione t̄ficiā effugiet entissima dereḡsioe leticia. Confido aū de om̄p̄is di m̄ia. q̄a q̄cūq; exasp̄ant i ordinata discessio p̄modū deliniet emendata reouersio. Valere.

F r̄. d. dilimo suo. fr̄. B. de claraualle salutem. Huntiū q̄ te diei fuisse t̄batū. fr̄. V. n̄ sua sed

li

tua necessitate putant ad te dirigendū. Si q̄dē
ipse suo more di grā fecit agit alienā a se nre
rim adhuc faciens illā sententiā. uir du plex
animo iō stans ē i oib⁹ uis. s. Vias q̄ppe dñi sim-
pliciter ac phoc ḡfidentē ambulans. n̄ sentit
illud uo de q̄ dicit. **V**e tñ in ḡdienti duabus
uis. Te autē audieram i discordia q̄ n̄ san-
domū uiam n̄ s̄n scandalo abbi & fr̄m dese-
ruisse. solūq; habitare i nescio q̄ satis in cōue-
nienti loco. Quo rumore nob̄ p̄moti anxi-
eq; querentib⁹ si q̄m t̄ a nob̄ posset ḡsultū
uir. nichil parati occurte potuit quā ut te
uocato ad nos p̄te de te cerciores p̄us effici-
cuarent. sicq; qd̄ in p̄ntu eet. p̄sentel p̄sen-
ti ḡsulerem⁹. **S**i iā tuo s̄c̄pto n̄roq; res̄c̄pto.
utroq; ab abb̄t̄uo false suspicionis timo-
re depulso partē q̄scam⁹. **V**erū hac remota
falsitate qm̄ uera sit ad nos inuicē dilec-
tio ḡpbatū ē qm̄ q̄dē dilectionē phanc

mutuā nra sollicitudinē. si in fructuose nē
renouatā eē putauerim. Cui fructū tē nos qdē
copiosū sparem accipe. si tu nob copia cre
bro daret cū oportunitate. Alioqñ oportu
nū ducim nra nos gremos eē iopia quā i portu
na copia habundare. Valet.

Mozda cel lute qdē more uis dudu nob misit 27
tis mesu uos pati cordis significat. Hā pmo
qdē cū nos putarem in eis n seruo loq. s. nob ut
solent uoluisse iocari forte apartib uis ad
ueniens monac aliq inanus nre illi opinio is
nebula dissolut. S idē cū delictis illis in
chil an cognosceret. pa que de ore uis audi
ent ipsas alit s ueritat licet nesciens expo
sunt. ita ut iā minime dubitare sinam. ma
le uos reuera suspicari denob. qsi q indisti
butione elemosinarū comitis capanie amicis
nris absentib amici n extiterim. Et hoc uos
patimini q rē in manu nra posita fuisse edidisti.

Verū q̄ p̄dictū comitē ut se l̄ sua mā putat
moderari q̄ silio. cert̄ sū q̄ aut me aut illū
n̄ satis nouit. Deniq; q̄ p̄batū est. Non nullus
nāq; monast̄iū s; q̄ ipsi specialit̄ ep̄o de quo
me ne deuob̄ apte loq̄remini tā aspē recigis-
tis. importune satis q̄ in prudentib; supplicans
ut aliq̄d daret īpetare n̄ merui. Distribuit
itaq; h̄o de reb; ip̄e suis q̄ntū uoluit q̄q̄b; uoluit.
partim q̄dē me uidente s; n̄ diuidente.
plurimū ū nec uidente n̄r̄m in uidente. Nam
q̄ nob̄ aliq̄d forsitan si uoluissē extorque
potuissē. Do autē gr̄as quo inspirante nec ob-
lata q̄tingē acq̄eum̄. H̄a si dignū ductis ī
poel̄ de me q̄m fame eē credendū. nulla uob̄
ut arbitror occasio remanet cur uir̄s illis so-
litis beneficiis que uob̄ imp̄anda putastis.
solito nos indigniores l̄ uos l̄ ep̄s iudicatis.
Secrete tam̄ paratos nos equanimit̄ casē quid
quid habere non meruimus. Valete.

Dilino fr̄ & coabb̄i suo. G. de trunco berengerij. **B**
 .S. declaraualle salute in dño. Vñ fr̄. D. nr̄am simp
 plicitate ⁊ sicuti uenit tale anob̄ ⁊ filii unmo
 iudiciū reportauit. Cū nullā idoneā causā at
 tulerit cur locū ⁊ ordinē suū deserere uelut.
 nulla nob̄ uisa ē ratio p̄mittē qd̄ ad aliū tū
 sine ⁊ debeat. Nā uotū illud qd̄ se p̄us fecisse
 dic̄. de q̄ maxime sui scrupuli occasione sūp̄
 sit cū sola cogitatione. aut plus q̄ ūbo so
 lo. factū fuisse ⁊ stet nequa q̄ huic p̄ponendū.
 cui utiq; p̄terit licet tū q̄ ūbo ⁊ delibatioē ⁊ ha
 bitū ⁊ p̄fessione sese astrixisse uideat. p̄serti cū
 illud qd̄ uouerat. nec districti eē uideat isto
 nec recti. Quia p̄ter nec uob̄ q̄ pel aīā ⁊ reddē ra
 tionē habetis. tutū eē credim̄. i hoc ei uiam i
 dulgere licentiā cū sēptū sit declinantes aū
 i obligationes ad ducet. d. c. o. i. q̄. Suscipite
 ḡ eū dulem̄ ut filiū. eustodite sollicite ut
 uob̄ ⁊ missū. uis n̄ fallor ex h̄ iā obsecrū p̄cep
 - Tit ⁊ filij obtepatū. **vat**

99 **E**ximie ducisse burgundine fidelis et. B. abbas
de claravalle salute nris corporis. Vre digna
tionis specialis familiaritas qua erga nos paupes
homines habe videmini. usq; eo p gna e ut quis
dignitate vram se habe sentit i fensa. p nullu
facili qm p nos o fidat redire i gram. Hinc e qd
dudu diuioni cu eem. H. de busia multas me p
cib' ad placanda s vram qm meruerat i dignatio
ne applicauit. q ut o iugio defilio suo qd uob qde
n placitu. s; s ut putat o modu uretina et abilit
face studuerat amore di nro assensu pberens
rogauit. Cui rei causa ecce ne rursus ta sus qm
suo p cib' aures nras pulsare curauit. Et nos
qde ill' utilitates trenal n ualde curam. Verum
tam qa res ut ipse dic tra in arto posita ee uidet.
qten' n cu ipsi' p uirio nequa q possit obuiari
o iugio. Hoc uob intinare ueniens durim'. q
gn' d' debet ee utilitas qm e uir' hominis. x'ans
legalitati ipone debent. Heq; eni q p uir' ee et

legalis simul et potest manere Quamquam etiam uobis non
 nullum lucrum est, et multum uideam in grue preu-
 lum. si quis deus fortassis coniungere disposuit pro uos
 disturbare et tegerit. **Vat.** Sua gratiam adiciat
 dominus super uos, et super filios uostros nobilissima inquam
 in christo dilectissima domina. Ecce non tempus accep-
 tabile ecce non dies salutis. exogare uerum frum-
 tum pauperibus christi ut in eternum cum usura recipiatis,
Inocentius episcopus seruus seruorum dei. Dilectis filiis 29
 abbatibus cisterciensis ordinis ad quos littere iste pro-
 uenerunt salutem et apostolicam benedictionem. kar-
 tatis bonum est propter proximum tamquam seipsum diligere.
 et quod sibi non uult fieri alij non inferre. Ceterum sic
 beati benedicti regula prestat denoto alio mo-
 nasterio absque abbatis licentia seu mandati eius
 litteris firmiter ad habitandum suscipere minime li-
 cet. Quo igitur filiorum nostrorum fratris abbatis et firmiter hys lau-
 gentis cenobij querelam accepimus quod fratres eorum a
 bono proposito lapsos et profugos ipsi in uicinis yigno
 fratribus

H. 5. m. 2

susceptis & cont^{ra} firmitatis uinculū retinetis. Man
dam^{us} itaq; uob^{is} & mandando p̄cipim^{us}. q̄ten^{us} eos dē
fīs min^{us} ordinate susceptos abbi suo absq; cō
traditione reddatis & ne decetō inuicē reci
pian^t locis p̄uidere curetis. Datū latāni. v. k. o. a. s.

26 **D** yō & pat^{ris} kmō uenerabili epō spurensi yu
mūso clero & p̄pō. S. clareuallensis uocat^{ur} abbs
ī spū fortitudinis habundare. Sermo in ad
uos denegorio & in q̄ ē utiq; salus uīa. hec duo
ut excuset indignitatē p̄sone loquentis ancho
ritas dīn^{is} excuset & consideracio p̄p̄e utilitatis.
Noctē q̄dē sū. s; n̄ modice cupio uos om̄s in
uiscerib^{us} ih̄u x̄. Ea m̄ nē ratio sc̄bendi aduō.
ea causa. ut uniuersitatē ur̄am lit̄is audē
uenire. Agerē id libenti uina uoce. si ut
uoluntas n̄ deē sub peteret & facultas. Ec
ce nē fr̄es acceptabile t̄ps. ecce nē dies copi
ose salutis. Commota ē siḡdē & tremunt
t̄ra. quia cepit d̄s celi p̄dere terrā suam.

Sua in qua uisus e. & annis plus q̄. xxx. & hoc uo ho
 minib⁹ uisat e. Sua utiq; qm̄ illustrauit mia
 elic. q̄. dedicauit sanguine ip̄o. in qua p̄mi re
 surrectiois flores apparuerūt. Et nē peccis nris
 exigentib⁹ crucis adūsarij cap̄ extulerūt sacie
 gi depopulantes in ore gladij terrā benedictā.
 t̄iā p̄missionis. Prope e. si n̄ fuerit q̄ resistat ut
 ip̄s̄ di uuentis urruant ciuitatē. ut officinas
 nre redēptionis eūtant ut polluant loca sc̄a.
 agni immaculati purpurata cruore. Ad ipsū
 ph̄dolor religionis x̄ane sacerariū inbiant
 ore sacilego. lectūq; ipsū inuadē. & oculare co
 nant. in quo p̄t̄ nos uita n̄a obdormiuit in
 morte. Qd̄ facitis uiri fortes. quid facitis ser
 ui crucis. Frangite debitas sc̄m canib⁹. & marga
 ritas porcis. Quā multi illic peccatores & sc̄m
 peccata sua. cū lacrimis. ueniā obtinuerūt p̄ q̄
 patriū gladij eliminata e. spurcicia paganoy.
 Videt hoc malign⁹ & iudet. frigidet dentib⁹

& tabescent. Excitat uasa iniquitatis sue ne ulla
quod de in pietatis signa aut uestigia relicturus
si quoniam forte quod deus auertat. obtinere ualuerit scilicet
illa scilicet. Verum id quod de omnibus deinceps in solida
bilis dolor. quia irrecupabile dampnum. specialiter
autem huic generationi pessime infirmitas & infusio
& obprobrium sempiternum. Quod tamen arbitramur fieri.
Nullum quid ad breuata manus domini aut impotens
facta est ad saluandum. quod ad tuenda & resti-
tuenda sibi hereditate sua exiguos uer-
miculos uocat. Numquid non materere potest an-
gustorum plusquam XII. legiones aut certe tamen dicit
uero & libabitur terra. Ommino subest ac cum uo-
luerit posse. Sed dico uobis temptat uos dominus deus
uester. Respicit filios hominum. si forte sit qui
intelligat & requirat & doleat uicem eius. Hic
reuerentem enim dominus populum suum & lapsis grauitate per
uidet remedium salutare. Considerat quoniam
to artificio ad saluandos uos uult & ob

stupescite intuemini pietatis et abyssū & cō
 fidite peccatores. Non uult mortē uiam s; ut
 & uitam et uiuat. q; sic querit occasione
 n̄ adūsū uos s; puos. Qd̄ ē enī n̄ exq̄sita p̄sus
 & inuentibilis soli dō occasio. saluationis qd̄
 homicidas. raptores. adūtōs. pueros. cet̄isq;
 obligatis criminib; q̄li gentē que iusticiam
 fecerit deseruicio suo sub monē dignat̄ om̄ps.
 Nolite diffidē peccatores. benign̄ ē dñs. si uel
 let punyre uos seruiciū uīm n̄ m̄ expectet.
 s; nec suscipet qd̄ oblatū. Iterū dico pensa
 te diuicias bonitatis dī atq̄simū & silū mi
 serationis attendite. necessitate se h̄re aut fac̄
 aut simulat dū uīs cupit necessitate b; sub
 uouire. Teneri uult debitor ut militanti
 b; sibi stipendia reddat. indulgenciā de
 licitoy & glam sempit̄nā. Beata q̄ dixerim
 generationē qm̄ apprehendit tā ūbis indul
 gencie t̄ps q; inuenit sup̄stare ann̄ iste

Ho

Ho

plabilis dño & uere iubileus. Diffundit enī
hec benedictio in uniuersū mundū & adlig
nū uite certatim uolant uniuersi. Quia q̄ se
cunda uiroy fortū t̄ia uia & robusta nosci
tur iuuentute referta. Sic laus ē uia in
uniuerso mundo & uirtutis uite fama repleuit
orbe accingimini & uos uirilit̄ & felicia
arma arripite. xpiani nominis zelo. cess
p̄tina illa n̄ milicia. s; plane malicia q̄
soletis in uicem sternere. in uicē pdē ut
ab in uicē n̄ consumamini. Que miseri
tā dura libido t̄is uerbat̄ qui p̄mi
corp̄ gladio cui fortassis & anima odio
p̄t. s; nec effugit qui gl̄at̄. & ipsē am
mā p̄transit gladi. & solū hostem gaude
at cecidisse. Huic sedare discrimini in
sanie est n̄ uirtutis. nec audacie. sed
amentie ē poel̄ ascribendū. habes nē
fortis miles. habes uir̄ bellicose ubi

petandi quā gladijs expetendi. Nunc aut
 cū in nos cepunt eē uolenti oportet uim ui
 repellere eos q̄ n̄ sine causa gladiū portant.
 Est aut xp̄iane pietatis ut debellare supbo.
 sic & parēe subiectis. his p̄sertim quoy ē
 legis latio & p̄missa quoy patres & q̄b̄ x̄
 scdm carnem q̄ est benedict̄ in secula. **A**ram
 exigendū ab eis iuxta tenore apl̄ici mandati
 om̄s q̄ crucis signū suscepunt ab om̄i usury
 exactione lib̄os omnino dimittant. **I**llud q̄
 admonitos uos eē necesse f̄it̄ mei d̄it̄ni ut si
 q̄ forte amans p̄matū gerē int̄ uos expedi
 cione sua regū uoluerit exercitū p̄uenire
 nullaten̄ audeat & si anob̄ missū se simulet
 qd̄ n̄ uerū ait ostendat l̄t̄as tāq̄m̄ anob̄
 missas. q̄s uolo ut n̄ anob̄ datas s; omnino
 falsas. nedicā furtiuas eē sciant. **V**uos bel
 licos & gnaros talū ducēs elige ē & simul
 p̄f̄ic̄sei exercitū d̄ni ut ubiq; habeat robur

p̄ d̄it̄ni
 or̄ gētib;

& n̄ possit aq̄b̄ ubet uolentiā sustinere. Fu
 it enī in p̄ori expedicione añquā ierosolima
 caperet̄ uir q̄dā petrus nomine cui⁹ uos
 n̄ falloz sepe m̄tionē audistis. Si ū plm̄ q̄
 sibi crederet habens. soluscū suis incedens.
 tantis eos piculis dedit ut aut nulli aut
 paucissimi eoy euaserunt q̄ n̄ corruer̄t aut
 fame aut gladio. P̄pt̄ea omnino tm̄dū si
 similt̄ & uos feceritis. ne p̄tingat & uos si
 milit̄. **Q**uātat d̄s auob̄. q̄ ē sup̄ oīa b̄n̄ dicit̄

21 **V**enerandis d̄nis & dilectis fr̄ib̄. **I**n sc̄ta
 uniūs̄is abbatib̄. fr̄. **S.** clareuallensis uocat̄
 abbat̄ gr̄a d̄i habundare. **C**ū karitatis n̄re ar
 dor debite religionis ad q̄s̄ libet fideles exten
 dat̄ maḡ t̄n̄ erga ipsos n̄r̄m ē studiū q̄s̄ cō
 mune uite p̄positū pene fecit unū. **V**is itaq̄
 p̄p̄t̄atib̄⁹ gaudentes de ad̄ūsis n̄ secul̄ ac
 n̄ris affligim̄. **M**urmurationes quorundam
 fr̄m̄ uoȳ p̄t̄ uos multoȳ relatu nouim̄. **E**t

dimittet absq; piculo. u. q. uincet gl'a & mori la
 cū **S**i prudens mercator et si cōq̄sitor hui' scli.
 magnas qualda tibi nundinas indico. uide
 n̄ p̄t̄ant **S**uscipe crucis signū & omniū pa
 rit̄ de q̄b' corde & t̄cto & fessione feceris indul
 gentiā delictorū. **M**ateria ipsa si emitt̄ parui
 & stat si de uoce assurt̄ humero. ualeat si dubio
 regnū. **B**ene q̄ fecerit qui celeste signaculū
 suscepunt. bene cet̄i faciunt nec ad insipien
 tiam sibi si festy nent & ipsi apphendē qd̄ et
 eis insalutē. **D**ecetō fr̄s. moneo uos. n̄ aut̄
 ego. s̄ ap̄t̄s dī mētū n̄ eē credendū. om̄i spū.
Audiuim' & gaudem'. ut̄ in uob' ferueat
 zelus dī. s̄ omnino oportet **r**empantiam
 n̄ de eē sciencie. **N**on sunt p̄sequendi iu
 dei. n̄ sunt trucidandi. s̄ nec effugandi
 qd̄em. **I**nt̄rogate eos qui diuinas pagi
 nas norunt. quid in psalmo legerint p̄
 phetātū de iudeis. **D**s inquit eccl'ia

P̄t̄

P̄t̄

ostendit in sup inimicos meos ne o. e. n. o. i. p. m.
¶ **S**icut qd de apices nob ff representantes iugiter
dinea passione, **P**ro hoc dispersi sunt in omnes
regiones. ut du iustas tanti facinoris penas
luunt testes sunt nre redemptionis. **U**nde et
addidit in eodē psalmo loquens ecclā. **D**isp
ge illos in iustate tua. **D**eponere e. p. n. d. **I**ta
factū ē dispersi ff depositi ff dura sustinent
captiuitatem sub pncipib xpianis. **C**onitent
tū adūspam. & in tempe erit respect' eoy.
Demq; cū introierit gentiū multitudo tē
P omis isrl saluus fiet att ap'ls. **I**nterim sa
ne qui mort' manet in morte. **T**aceo quod
sicubi desunt. penus iudizare dolem xpian
anos feneratores. si tam xpianos & n magis
baptizatos iudeos conuenit appellare.
Si iudei penit' atterunt unde iam spera
bit' eoy in fine pmissa salus. in fine quer
P hō. **P**lane & gentiles si eent' similit' ex

iuxta uos n̄ tñ in clauelle s; in clementi prato
 Interim uigilate pigros exortate. n̄ uos rep̄mi
 te pusillanimes 9 solamini omib; omia fact?
 omniū uirtutes uias facite. Valere.

ff. bu

Bernhard⁹ abb. declarauelle dilectis suis. 9. 7
 uxori et sic se inuicē diligere. ut mutuo no
 runt & amore p̄ponē. Quod sup̄ tñā possidetis.
 certū ē uos qñq; amittere. n̄ in celū p̄ mari pau
 pum curaueritis p̄mittē. h̄a km̄ thesauriza
 te uob̄ thesauros in celo ū tinea n̄ demoliat.
 ū fures n̄ effodiant nec furent ū deniq; dux
 ipse nichil possit uob̄ auferre. Si denuntio
 solliciti estis habetis cotidie ad hostiū ur̄m
 n̄ unū s; plures. qui fedelit̄ depotta b̄t̄ quecūq;
 illo tñsmittere uolueritis. Ad hoc enī tempe
 p̄senti d̄s illoy erūpnal multiplicauit. ut
 occasionē habeatis thesauri handi i loco tñte
 felicitatis 7 securitatis. Id ipsū de n̄a parte in
 timare curetis. h̄. s̄i ūto. 9 q̄s alios fecerit q̄

u.

ff. bu h̄

nr̄m de hac re tam salubre n̄ rempnam silū.
Et eos maxime qui in domo dei sunt. sentire
uolo ur̄e in pximo uisitacionis benedictione

41

Valete. **D**ilectissimo fratri & co abbati sui.
R. Forismacensi fr̄. B. qd̄ qd̄ sibi. Non ignoro qd̄e
qd̄ in nr̄is ltr̄is ad uos missis & breuitat & sicc
tal soleat eē molesta. S; breuē me facit multa
occupatio & modica deuocio siccū. In dulgere m̄
& nē urgente diei malicia pp̄are & p̄elloz ad id
qd̄ necesse ē. H̄c adolescentē de ur̄is partib; illi
causa salutis sue ad nos. uob̄ nescio qua causa
p̄missis. cū pueniss; q̄ nos sic scitis eū recipere
n̄ possum; ad uos reūti p̄suasim; uob̄ n̄ falloz
n̄ inutilem futurū si recipere uolueritis. Qd̄ et
multū p̄cor ut faciatis. Valete.

42

Abbas declaraualle. a. in clite ducisse lotbo-
ringie sat & orationē. Gratias agim; dō p̄tam
deuota humilitate qm̄ erga ipsū & seruos ei; uos
sire cognouim;. Quociēs enī in corde diuicey

ipsi ex parte audiunt qui spreto & usatiois
 scilicet e pposito tumultuanti seto se inflige
 & tendunt. Et aliud e qd ab yron & datan
 murmurantes co moysen absorbti fr atia.
 n mtes talu desideru tironoy ee defollas.
 Quid t cum multitudine qui desingularita
 te censent. Qd mundi glam reqrit qui in
 domo di tui ab iect esse elegisti. Et ad te
 regionu circuit qui insolitudine utta du
 care p fessul es. Et cruce assul uestib qui
 hac corde tuo barolare n cessat si religone
 & serual. V boy itaq; p luxtate utantes n
 nia s aptica auctoritate generalit dicim si
 qd monachus t & usul in expedicionē iert de
 bte ex & municationis sentencie subiacebit. *vat.*

Dilectissimis s in x frib duuonenlib canoni
 cis fr. B. declaraualle abbas diet pace & cari
 tate dilige. Hos duos adolentes bona qd e
 uoluntate habentes s uirib corpis ad nrm

Ho
 28

¶ *popnd* ordine nequa q̄ sufficientes. idcirco uob
transmittere curauim⁹. q̄a si tales p̄seue
rant quales eos p̄bauimus n̄ in uiles uob
fore confidim⁹. Benig; suscipite eos & p̄ba
te uos ipse an uerū sit q̄d testam⁹. nec
eorū acceleret suscipienda p̄fessio ut p̄us
eorū utilitas dinoscatur. **Valete.**

29 **O**mnino p̄or. **B.** deuotas orationes hunc
adolecentē q̄ uob̄ has litteras portauit ex
pectantē me cathalannus inuenit. Qui ut
me uidit simplicit̄ satis euerexunde roga
uit se in n̄o ordine recipi & monachū fieri
narrans m̄ q̄ cū thomas demarla cui ar
miger fuit. uellet eū militē facē. militia s̄cti
militiā xp̄i p̄posuit. & ob hanc causā ad nos
9 fugit. Sup̄ his alios def̄rib⁹ salute. & si lau
dauerint uobq; etiā uisū fuerit recipite eū.
As ac p̄bate. **Hortū** facio uob̄ extorsisse me. n̄ meis
s̄ d̄ne beatus p̄cib⁹ ab ep̄o licentiā hie mandi

dehioso & tenis dignitatib' alto. ulla t'm
 nima scintilla celestis amoris accensa uide
 tur diuinu sine dubio e' mun' n' hois uirt'
 Et nos q' de largitat' u're in litteris u'is nob'
 oblata beneficia g'ant amplectim'. S; cogni
 ta illa subita & g'ndi satis occupatione qua
 uos n'c detine' necesse e' ueniens ducim' y
 uam q'ntu' uob' placuerit expectare oport
 unitate. Remini & eni' q'ntu' in nob' e' uelle
 mus e' oneri p'sertim in his que ad d'm p
 tinent u' n' dati lucrū s; dandis fructū ma
 gis req'rere debent'. Die itaq; nob' si placet
 atq; locū res'ebendo p' hunc nuntiu' nomina
 te q' uiuante dō p'senti expedita in stancia
 n'ris partib' appropinquare debeatis. & fr'e
 Widone' uob' obuiā facto si q'd in toto posse
 u'ro in uenerit q'd aptū sit uelini n'ro p
 missa u'ra ex pedici' atq; ala eruis' o'pleatis.
 Hilarem eni' datorem diligit deus. Aut

si forte n̄ placet uob̄ dilatio q̄ h̄i notificare qui
parati sum' in hac re p̄ om̄ia q̄ntū ratio pat̄t'
ob̄t̄pare ūs̄e uoluntati. **Vat.** De ūo ducē sa
lutam' y tā ipsū qm̄ uos admonem' ut si castrū
p̄ quo uerā facturi estis ūri iuris n̄ eē noue
rim' p̄ di amore relinq̄tis. **S̄c̄ptū** q̄ppe ē. Qd
p̄dat h̄ōi si mundū uniūsū lucret' se aut
p̄dat y det̄mentū sui faciat.

43

Venendo pat̄. a. eugendi monastij. **fr̄. B.**
declaraualle abbas dicit' deb̄t̄e dilationis
affectū. **S̄om̄** oꝝ ūs̄ariū que nob̄ uicine sunt
siē iam sepe^{no} auob̄ p̄ceptū retinem' curā ha
bentes suggerim' ūs̄e sollicitudini q̄ illa
defirmitate grande dāpnū pat̄t'. p̄ eo qd̄
uacua nimis sit maturis ac sapientibus
iuris. **S̄;** y de his ipsis q̄ in ea quales cūq; s̄t'
oquerit' fr̄ archigaud' p̄oz. qd̄ recedendi
leuitate impulsos uix eos possit retinere;
S̄inde p̄ eam ūs̄am pat̄ritate. q̄ten' hunc

adolescente que qa n̄ solū nob. s; 7 sibi inutile
ap̄ nos extitisse cognouim̄ remittere ad uos ne
cessariū duxim̄. pacifice retineatis. & tales nob̄
p̄ ipso remittere curetis in qb̄ & a qb̄ d̄s hono
rificet. & in q̄s p̄oz n̄ secure suū onus parcia
tur nos q̄q; p̄ hac re merito uob̄ gr̄as referam̄. Val̄

~ lxxx ~

10

48

D nō & om̄i karitatis officio merito in semp̄ colen
do. s. abbi. s̄c̄i nicolai. fr̄. B. fr̄m̄ qui in claraualle
f̄ solo nomine abbas in d̄no salut̄. Unde ut ui
det̄ & n̄ frustra erronea ouacula uia q̄ t̄ more
n̄m̄ anob̄ n̄ uob̄ s; sibi & uob̄ detenta ē cū tali
cure uentione imo utili subuentione & fr̄ p̄
arcioris uite desiderio & p̄ fr̄s reditu. uie tan
de nichilomin̄ uoluntati satis factū sit. **Hec**
aut̄ dico n̄ ut n̄a erga uos in hec uelim ben
uolencia q̄ m̄ dare. quā p̄ q̄c̄qd̄ facē possum
uix sufficē ostendē s; ut certū n̄ habeatis. q̄d
7 a n̄ uob̄ dixisse me memini. q̄ sepe in q̄e
tolanimos qb̄ sua in q̄ f̄ uita n̄ sufficet

distinctione ex pta cōpescit. Consiliū nr̄m
sup ipso fr̄e reconciliato uelle uos audire
sēp s̄stis. s̄ putauī n̄ necesse fore cū para
tus ueniat n̄ suā ut solet a uob̄ extorquere.
s̄ uir̄ ut decet uoluntati in oib̄ acquiescere.
Difficultatē inq̄ssus quā ualde timet. p̄p̄o
& cū ipso supplicam̄ pie temp̄ari. & aliquāto
parens cū eo qm̄ cū certis fugitiuis solet agi.
Post hoc In similib̄ enī factis. causa dissimilis. si mi
le recusat iudiciū. Multū q̄ppe differunt
ase. is qui timore. aut odio religionis de
monastio fuḡ. & q̄ eisdē amore aut deside
rio transit ad aliud. *Var.*

44 **D** nō suo abb̄i. fr̄. B. & q̄ cū eo fr̄ in clara
ualle fr̄es & amici uir̄. n̄ solū glari in spe. s̄
& in tribulatione. Persecutionē quā p̄t̄ iusticiā
patimini p̄t̄tas uir̄al̄ n̄ sine 9 passionē cog
noscentes. licet & cōsolatio de p̄missione reg
ni uob̄ sufficiat. t̄n̄ nos qd̄ nr̄m. 9 solatio

nem quā possum? et sicut quod intelligunt sanū
 fidelit̄ exhibem. **Q**s enī s̄n̄ anxietate uide
 at petrū de medijs fluctib' brachia tenden
 tem sine dolore audiat colubā xp̄i n̄canta
 te s; gemente tanq̄m; dicente qm̄ cantabi
 m̄ cantacū dñi int̄a aliena. **Q**s inq̄m sine
 lacrimis. lacrimas ipsi x̄ delimo p̄fundi q̄
 nec leuant̄ oculos suos in montes. unde
 ueniat auxiliū sibi respiciat. **V**eruntam̄
 nos ad q̄s p̄ humilitate uia respicē uos di
 citis. in montes n̄ sum' s; ipsi de gualle lacri
 may laboriosis conatib' eritentes aduers'
 vententis inimici insidias ac mundiales
 malicie uolentia uobē clamant. auxiliū
 nr̄m adno q̄ fecit e. q. t. **O**m̄s q̄ppe qui pie
 uolunt uiuere in xp̄o. p̄secutionē paciunt̄
 ita ut eū eis nūquā desit pie uelle. n̄ tam̄
 semp̄ assit q̄ p̄ficere p̄ bona uoluntate. **S**ic
 enī impioꝝ ē. p̄s bonoꝝ p̄positis assidue

reluctari sic otia pietatē n̄ est p̄t̄ multitudine
aduersantū quā uis iusta & sc̄a desideria pau
corū plerūq; n̄ p̄fici. Sic aaron sceleratis tumul
tuantis p̄t̄ otia uoluntatē suā clamoribus
cessit. sic samuil̄ eidē p̄t̄o inordinate regē pe
tent. in ut̄ saulē unxit sic dā cū uellet cō
struere templū p̄t̄ infestantū bella inimi
corū. quia uir sanguinū erat p̄hibet̄ ē facere
qd̄ sc̄e p̄posuit. Simili forma uob̄ pat̄ uene
rande & silim̄ ut tam̄ sapientior & silio n̄ p̄
iudicem̄ quatin̄ ad temp̄ p̄positi uir̄ uob̄q;
& sciencium rigorem sic temperent̄ ut in fir
mox salutem n̄ negligant. In uitandi quippe
sunt auob̄ ad arciozem uitam n̄ cogendi q̄b̄s
utiq; semel in ordine diuacensi p̄ eē & sēn s̄stis
Nulli aut̄ qui alti uiuere desiderāt aut descen
dere inber illiorib̄ excurtate q̄ntū sine p̄ccato
possit̄ suadendū ē aut ibide tenere qd̄ cupiunt
p̄mittendū. si absq; utriarūq; parciū scandalo

potest. aut certe a congregatione libos dimitti. fra-
 trib'q; alijs scdm ppositū eorū uiuentib' socia
Eximie ducisse lothoringe. *Si oportet. Vat. 45*
 S. abbas declaraualle salutē & orationē. Hęc
 muliercula uoluntatē habens & necessitatem
 q̄a peccatē ē agere penitentiā. s; necessarijs
 q̄b' in suo uoto p̄soluendo corpaltē susten-
 terē carens. n̄o q̄ silio & hortatu ad uitā
 q̄ fugit libalitatē munita si q̄d ē p̄cib' n̄r'
 & litteris. Sig' apud p̄stancā uiam ullā sic
 ista q̄ ficit grām inuenim'. & ipsa & cū ipsa.
 rogam' q̄tū' ei tā scō desiderio satis facere ac-
 tū. De uir' sumptib' domiciliū ei in quo ui-
 tā quā ei dictauim' tenere possit p̄paret'.
 simulq; uest' & uestitus nichilomin' eide
 auob' integerrime p̄uideat'. Cellula aut' si
 fieri potest iuxta monastiū aliquarū sc̄i-
 monialium construatui. **Valere.**

Abbas declaraualle dilecto suo. & de foris
 declinare a malo & facere bonū. Tu in argu
 endi te ubi necesse fuerit fiducia p̄buiſti.
 cū te uideſi n̄iſ orationib⁹ tā humiliter
 & mendasti. cū te n̄re ſiāctitati tā deuoty
 ſociasti. cū etiā me grandis dudū tuus
 labore. & lobre quantū eſtimo in ſtructu
 oſo fatigare n̄ timuiſti. Quid t̄ n̄iſ p̄ceſ
 ualere putas q̄s tu tuſ cotidie p̄rauiſ ac
 tib⁹ impugnaſ. Tu enī ſic audiuī p̄ter alia
 mal a innumera que committere n̄ceſſas
 monaſterio qd̄ monachiſ lenientib⁹
 tua religioſa mater extruxit libertatem
 cont̄dicis. n̄ uidet p̄ uſ & ipſi aſe liberum
 relinquant. Quiſ tibi h̄ conſuluit. Hec lib
 taſ quā illi monaſterio queriſ peior eſt
 om̄i ſeruitute. Si in̄ crediſ. ſi noſtro ac
 queſciſ conſilio. ſi ſuſcepta a nob̄ orationū
 beneficia uſ dico tibi n̄ p̄deſſe. ſ; n̄ etiā

grauit. obesse. hanc tua obstinatione ex
 iam omnino depones. & postposita omni occa
 sione & dilatione. liberu confirmabis donu
 sic amate tua scis fr̄ib' factu est. ita tam ut
 & ipsi pmittant tantu se numeru monachoy
 eidem monasterio semp deputatuos qui
 conuenient & urtege ualeant ordine tene.
 Tu aut & mater tua uictu es & uestitum
 unde in di seruiuo sustentent de ur̄is
 proprijs pcurate. Vale

Dilecto suo in xpo. T. comiti bellenf. S. 48
 abbas declaraualle sospitate & pacem
 hunc pbim. Et nomine ur̄e eximietati ta
 qua nob fidelissum commendo. & cui tam
 qm in in omib' que denia parte ad uos s' de uia parte
 ad nos denulerit sine dubitatione credere pote
 rit. Valete.

Dilmo suo in xpo fr̄i. W. B. abbas dict' 49
 declaraualle. salu. Quanto tu paratione

te exhibes ad obediendū tanto me necesse est
ad consulendū uel p̄cipiendū esse cautiorem
equidē dignū erat km̄e tam laudabile tue
conuersionis in eiuū digno te sine quanto ei
p̄ficere. ut qui tua uidet uirilit̄ cōtemplasti pa
gendo q̄d restat. te q̄q; ipsū relinquent. nec iā
tuo ex hoc uiueres arbitrio. ut pote uerus
sectator qui fact' est obediens patri usq; ad mor
tem. & cū om̄ia possit facit tū se ase n̄ posse fa
cere q̄equā. S; quō ut uerū testaris & p̄sent'
tempis necessitas et paupū miseratio & cum
suscepte dom' id tibi ad tempus int̄cedere
uideur nec ego quantū in me est p̄hibeo
q̄cqd hinc karitas tibi dictauerit. tū ut
ultra p̄fixum ate terminū n̄ remoueris.
S; & hoc caueto ne hac interim tui tibi
libertate concessa. n̄ in dī rebus s; tuis ex
plendis uoluntatib' aut forte q̄d ab sit

secularib' exercendis negocijs licentia sius ab ita
Niuentiu comiti frs & amice et de **Fril' Vat**
 clauualle sal' & oratione. Vob' ut putam' abundat
 substantia hui' mundi & serui dei apud moli
 simu' magna' paciunt' penuria' ita ut nec pa
 ne sic audiunt' habeant nec facile annonam
 p'su multitudine sufficientem ad emendu' inueniat.
 Vob' aut' hoc ido' p'uatim suggerere curauimus
 illis utiq; nescientib' & nichil omnino tale
 anob' sperantib'. ut si uob' cordi e' aliqua' ele
 mosina' facere. do nunc illo in monasterio mag
 nu' opus esse sciat. Sin aut' absq; illoz' offen
 sione negare sit liberu' uob'. qd' eis dare nolu' aut
 certis aut n' potueritis. quando qd' e' ignoret
 quid apud uos agamus p' eis. **Valete.**

Laudabili p'ncipi. T. S. declaraualle
 salute & oratione. Timeo uob' e' tedio qd'
 in ta' crebris litteris meis multis occupatioib';

ur̄is me ingero. **S**i quia caritas que d̄s est ip̄a
est que me ad hoc compellit ips̄a me plus ti
mare necesse ē si ei n̄ obediero. **S**uillā itaq; gra
tiam in oculis ur̄is dignitatis inuenim̄. si uere
in uob̄ est illa iusticia illa benignitas quā
huc usq; excludim̄ obsecro uos p̄ d̄m̄ ih̄m̄ & p̄
frat̄nitatem illā quā in capitulo ur̄o suscepistis
obsecro aut̄ toto corde ur̄is gemb̄ puolutus
quatin̄ miām faciatis cū ansuro parato se p̄
om̄ia ur̄o domino sub mittere. salua siq; dem
sua fide & legalitate. bonū aut̄ qd̄ ei feceritis.
nob̄ factū deputare. Qd̄ enī ei castellū in uia
manū uenit n̄r̄o cōsilio factū fuit. **H**ec t̄n̄
me ad huc penitet t̄n̄ uidelicet deūa ue
ritate confido. **V**alete.

67 **A**mico suo. **B.** abbas de claraualle salutem
in d̄no. **R**ogo te dilige ut & ego p̄ peccatis tu
is licet peccator alacrius & fiducialius oia

tionē dō. quatin' comiti litteras has sigillatas
q̄ diligenter exponere q̄ fidelit̄ studeas
conm̄dare. esto. p̄ me ad dñm tuū ut rogo
sim prote ad dñm omnium. Valet.

63

Pio niuernensiu' comiti G. B. abbas de cla
uaualle salute q̄ orationē. Die q̄ loco auob
constituto uoluntas quide' m̄ est occurren-
di uob. s̄ certa est que impedit q̄ talis cau-
sa quā q̄ uos n̄ fallor cū cognoscent' iustā ac
rationabilem fuisse iudicabitis. Gaudeo autē
q̄ salubre consiliū ab exiguis licet uilib' uos
q; p̄sonis uob' datū n̄ contēpnendū pu-
tastis nec obliuioni tradidistis. P̄ salutem
autē quā desideratis monem' uos q̄ obseca-
mus quatin' abbate' pontina cense' sapi-
entē utiq; uirū ac religiosū nob' q; amicuū
fidelissimū nichilominus sic q̄ stitistis ad
eatis. Et tam p̄ eum quā p̄ alios consiliis uiros

quos ad hoc ipsū conuocare utile putabatis rem p
positā ad finē pducatis. Vos uero interim orabim
puos & confido in dño ihu qđ etiā absq; uobis
ipse & ad eē urō & silio & suā uob deuob uolun
tate pseruos suos reuelare dignabitur. Val.

67 **F**ideli ut putam di ministro comiti. T. B. abbas
declaraualle. si qđ potest peccatoris oratio. Hinc
regulari pcor ut pbeatis iure ac feratis opem. Cui
peticioni pp̄t h̄ ego nrām quoq; curau iunge
p̄cem. quia noui necessitate. Si qđ abbas aquo
h̄ iste missus est. nr̄ amicus ē & ualde familiaris
mi michi pp̄ter religionē suā. Longū est uobis
audire de homine illo qđ sit. & unde & qua ne
cessitate ad locū illū in quo modo ē puenert.
S; hoc breuit atq; ueracit̄ uob dico. qđ qđ ur̄
libalitati transmittere placuerit. ut uere xp̄i
seruo. ac phoo ipsi. xpo uos t̄m̄ misisse & fidatis. Val.

69 **R**euertissimo pat̄ & dño. R. reuensiū di
gia archi ep̄o fr̄. B. declaraualle. sate. & si qđ pot

peccatoris oratio. **B**enedict' d's qui nos letit'arū
 u'arū dignat' est uisitacione letificare. Siquidē
 potuim' litteris letit'as utriūq; reddere. sed q'ndo
 huic gr'e sufficim' rependere uicē qua nos a
 uob' benedictionib' dulcedinis tante puen-
 tol' fuisse merito gl'amur. **E**xertam' exhorta-
 cionib' salutacionib' honoram'. homines itaq;
 tā his omnib' in digni. quā uob' incogniti.
 s' certe eo magis n' ingratū. quo minus digni.
Verumtam' dum hoc factis. factis q'd debetis.
 q' sapientib' & insipientib' uos debitore' cognos-
 citis. Sane illa opinio cui' odore bono uir'
 dignitatis excellentiā in id dignationis ex-
 ga pusillanimitatē nrām dicitis fuisse
 p'morā piculosa quidē. s' in hac parte n' me-
 dioert' officiosa. qm' ex hoc p'currente uen-
 to fructus ille poptim' nob'q; gr'issim'. n' q'
 uel uento simile habeat. puenit. q'd atan-
 to uidelicet di' altissimi sacerdote p'us

suscipi in grām quā in noticiā meruerim. De
aduentu nr̄o. cur in n̄ uenerim. siue q̄ndo
uenire disposuerim. ut si qua s̄t alia que
de uob̄ uir̄ interim sc̄ntati sit sc̄scentari.
harū latoꝝ monachus quē ad hoc ipsum
p̄mittere curauim⁹ uobis fidelit̄ de omib⁹
satis facere poterit. **Valete.**

56 **O**nō ac uenerabili treuerensi dī grā ep̄o
fr̄. b. fr̄m qui in clauualle sunt in utilis
seruus. si quid pot̄ peccatoris oratio. Re-
uolentē nos frequent̄ uir̄m caritatē & nō
p̄carissimū fr̄m libent̄ suscepim⁹. in uantel
ep̄i & dignitatē in paupes. & deuocionē in
extraneos. **H**ouertis aut̄ uos hec aditare
& summe r̄tis. n̄ tam in gratis quā quā n̄ a nob̄
grām s; ad o requiritis. qui ubi uos sapi-
entib⁹ & insipientib⁹ ibi se debitorē uobis
ostendit cū sibi uidelicet accipit factum
q̄cqd̄ suis. p̄ se fieri p̄cepit. **Decreto q̄ iuxta**

septuā fili' sapiens gta ē patrl' optam' p'dictū
 filiū ur̄m. **S.** bene semp' deuā pat̄ritate me-
 veri q' utiq; fatalis ē intus qualis foris appa-
 ret uob' uos retinere credim' qd' qd' ei bñferunt. **Sat. 6A**

D nō. s. abbati sc̄i uincētis distmo suo. fr̄. B.
 declaraualle sat. **O** bsecro uos p' miām dī & p'
 niām inuicē dilectionē quatin' fr̄em ioh̄em
 erroris sui penitentē cū desidero reuertē. e-
 mōdationē p'mittentē benigne suscipiatis. **S.**
 & ipsa susceptione atq; reconciliatione elem̄
 tius intusq; cū eodē agat' quā cū ceteris so-
 ler' fugitiuis. sc̄iatq; sibi ualere. qd' p' nos
 se ap' uos g'm dare nr̄isq; p'ib' munire curauit. **Sat. 6B**

D vlcissimo amico suo & coabbi. s. de sc̄o nicolao.
 fr̄. B. declaraualle sp̄m pietatis. hostis xp̄i dia-
 bolus fec̄ moxē suū seducendo x̄ani. **H**ol' q; ad
 qd' forte deuenit nichilomin' put' potuim' fe-
 cum' nr̄m corrigendo seductū. **R**estat utiq; ut
 & uos qd' ur̄m ē faciatis. suscipiendo correctū

Et sic om̄s in commune sperem̄ dñm etiã quãdoq;
quod suũ est facturũ. redditũ scilicet unũ
cuiq; iuxta opera sua. **V**alete.

Qui & ducisse lothoringie. **B.** abbas
declaraualle. sic suis ad inuicẽ caris accasti
delectari amplexib; ut solus amor xp̄i super
in ambob;. Ex quo cepim; mittere p̄ uia necessi
tate uitã uiam multã semp inuenim; in o
culis ur̄e dignitatũ familiaritatẽ & grã. Be
nedictionẽ largitatũ ur̄e cũ necesse fuit ur̄is ho
minib; liberalitẽ exhibuistis. Passagũ tñseun
tib; & si qd est iuris uestri debitũ mereantib;
libertẽ dimisistis. De qb; om̄ib; sine dubio mer
ces ur̄a multa est in celis. si tñ uerũ eẽ credimus
qd dñs in euanglõ p̄mittit. Quãdiu fecistis hec
un; dimisistis meis. in fecistis. **S;** qd eẽ qd mis
tios ur̄os que uos donastis exigere p̄mittat.
Dignũ eẽ uobq; honorificũ ut qd nob; p̄ salute a
nimã ur̄ã placuit donare. nemo ur̄oy aude.

at repetere. Si ^{vos} qd absit beneficioru uiroy n̄ peni
 ter donūq; qd in beneplacito ur̄o auob sepe recepi
 m̄. eque adhuc ut habeam̄ utq; ur̄m q̄ placet.
 iubete ita firmat̄ & in cōcussu teneri q̄tin̄ ultra
 n̄r̄ homines a nullo ministroy uiroy tuncant
 p̄ hoc disturbari. Alioq̄n̄ n̄ rennuum̄ d̄ni n̄r̄ ex
 emplū qui p̄ se n̄ dedignatus ē soluerē censum.
 Parati & nos libent̄ que sunt cesaris cesari red
 dere. & uectigal eui uectigal. & tributū cui tribu
 tum. Presertim q̄a iuxta ap̄tm̄ n̄ tam debem̄
 requirere datū ur̄m quā lucrū ur̄m. **Valete.**

Venerabili fr̄. abbi sc̄i benigni diuionensi. d̄no
 & amico suo. fr̄. B. declaraualle abbas indignus.
 sp̄m pietatis. Sup̄ hac uia erranti ouicula pie
 tatis ur̄e uiscera sup̄plect̄ pulsam̄. quatin̄ exem
 plo boni pastoris pie ei q̄ paciēdo miām facia
 tis. Et q̄dē n̄ ignoram̄ hominis leuitatē. & q̄d iā
 bis demonasterio egressus & recept̄ fr̄. Verumta
 men ut bene pat̄ntas uia nouit. miā sup̄ exatanda

est iudicio & p̄cipue beato benedicto obediē
dū qui fugientē monachū usq; tercio iubet
recipiendū. Hoc ipsū uenerabilis fr̄. auia be
nignitate flagitat. Sin ū uī consiliū n̄ ē in h̄
nos debere exaudiri hoc ut peti ipse fr̄. ut
ei litteras dimissiuas detis. q̄tinus uīa licen
tia in quocūq; alio monasterio animā suam
saluare possit. Decretō familiarit̄ notificam⁹
uīe dilectioni. q̄a castigant castigauit medius.
& morti non tradidit me. *Val*

M **O** dilecto & p̄cordiali amico suo. H. abbi. s̄c̄i ste
phani diuionensis fr̄. H. de clauualle quocūq;
sibi. Sup ipsa uīa sollicitudine qua uos anx
iari p̄t̄t̄al uīal in sinuastis diu certū & ego
sollicit⁹. Nec enī ignorare poterā q̄d patremini
cū cogitare qualē me reliqueritis. S; nunciū
usq; in defuit oportunitas. p̄quē cū corpe
cepi dō miserante meliorari uos quoq; eē
aīo facere meliorari. Hā ḡ bono animo esto

te quia castigans castigavit me dñs. s; m.
 ñt in. Prima dominica aduert' dñi. p'mv
 ad altare p'memetipsū. ac sine ammunicu
 lo alterius accessi ad accipiendū saciam
 comunione. Itaq; litteras ipse distulit. Et
 duob' signis p'pendere potestis q'stū dñi
 na benignitate & corpe & animo q' ualuerū.
 Libenter uos uidere si oportune & sine
 distubatione fieri posset. Valete.

F r. G. A. B. declaraualle dicit abbas lat. A 7
 Explanationē illā quā nup una cū dño
 epō tecum q; conferendo. sup hystoria anglica
 tecum nolo ut scribas. ñ prius eandem
 meū ad huc contuleris. Quod si tam for
 te scripsisti. uemini legendam p'beas añ
 quā in. Recogitant enim p'quā dixim'.
 deprehendi nos dum moralib' ad in
 ueniendis sensibus nimis intentos esse
 mus. ñ nullis in locis auertate littere

peritorem exhortasse. Sed & te q̄q; iam aiſſe
exiſtimo. Si q̄d eſt anatiuitate dñi uſq; ad
purificationē beate marie. n̄. l. ū^{it}putauimus.
ſ; tñ. xl. dies inueniunt. Deinde q̄d dixim^{us}
maria & ioseph. p̄gere tē ierolima cū in
ua nat^{us} eſt infans. & hoc uerū non fuit. S;
& illos octo dies quos de circūciſione morali
ſenſu contritati ſum^{us} ſi p̄t illū diē quo q̄ſi
natus ē infans. l. quo p̄poſitū in corde fixū
eſt annueriam^{us} n̄ octauo ſ; in decimo die
circūciſio facta fuiſſe inuenit. Cetera q̄ntū
arbitror recte ſc̄. & iſta facile corrigi poſſunt.
Decretū nouerit uos multū contriſtato ſ; quod
ita ano b̄ abſq; cōductu q̄ uob̄ p̄miſſus fuerat
diſceſſiſtis quā q̄m hoc nulli aliū n̄ uob̄ recte
imputari poſſit. **Sal.**

A3

Venerabili. W. abbi ſc̄i martini. ſc̄. B. abbs
de claualle ſal. Sup̄ ſc̄e turbato & turban
te ſc̄e & 9 tempente magiſtrū breue uobis

s; fidele dam' consiliū. Diaboli studiū ē circū
 ue indomo di. & querē quē denoret. Vire econt'
 ē iuglantie inq̄ntū potestas nūq̄m locū dare
 diabolo. Quanto ḡ ille acruis insistit q̄m agrege
 infirmā separet ouicula q̄tin' eo licenti rapiat.
 quo iam n̄ fuerit q̄ erpiat. tanto emxius uob
 q̄ntū in uob ē resistendū ē ne demanu uīa pos
 sit ea eruere. neq̄ndo dicat inimic' p̄ualui ad
 uers' eū. Itaq; aggdumini frēm oī officio cari
 tatis uidet' b̄nificiū. salutarib' montis. secre
 tis increpationib'. publicis adhortacionib'.
 duris etiā ūboy & liberū correptionib'. q̄dq; ef
 ficatus ē solet uīis ad d̄m p̄o frim q; p̄sora
 tionib' fuisit int̄cedite. Qd si n̄ hec oīa fecistis
 nec p̄ficiat. ad apli' ḡsiliū fugiendū ē di
 centis. Auferre malū de uob. Auferat' ḡ
 malus ne malos generet. Neq; enī pot' arbor
 mala fruct' n̄ malos facit. Auferat' au' dico
 s; n̄ q̄m ipse uult ut uidet' tāq' ex uīa licentia

cū male secura conscientia. extra congregatiōe
vra p̄fessionē deuitans subiectionē. suū iuris
ē sua p̄mittat uiuere lege. S; abscondat ut om̄s
morbida aḡge. ut putidum m̄brū a corpore. q̄
iā exinde se peccato nouerit auob̄ haberi tā
quā ethnicū & publicanū. & ne timetis eē

fo *mirabile* of caritate si unū scandalū multoy recōpen-
uertis pacē. q̄ppe qui sua forte malicia fr̄m
cohabitancū. turbare poterat unitatē. & so-
letur uos illa salomonis sententia. Quē d̄s ne-
gligit. nemo pot̄ corrigere. & illa saluatoris.
Om̄is plantacio quā n̄ plantauit pat̄ celestis
eradicabit̄. & beati ioh̄is euēḡliste de seismati
cis auob̄ exierunt s; n̄ eiant ex nob̄. & rursus
ap̄ apl̄um. Infidelis si discedit discedat. Alio-
quū n̄ est relinquenda iūga peccatoroy sup̄ sorte
iustoy. u. n̄. e. i. a. m. s. Melius ē enī ut peat
unus quam unitas. *vat.*

ag **M**agnū m̄ ē gaudiū qd̄ te aduerū p̄fec

tū gaudiū uelle tendere conperit. **N**ō est de tū
 s̄ de celo. id ē n̄ de hac ualle plouationis. s̄ de
 illa qua fluminis impet' letificat ciuitatē dī.
 ⁊ reuera illud uerū ⁊ solū est gaudiū. qđ n̄ de
 tūa creatura s̄ de creatore concepit ⁊ qđ cū possed- Hic
 rit nemo tolleret. Cui ⁊ parata omīs aliuunde io
 cunditas meorū ē omīs suauitas. dolor ē omīe
 dulce amarū. omīe decoy fedū. omne p̄tremo
 qđ cūq; aliud possit delectari molestū. Deniq;
 tu in testis es in hac re. Te ipsā ut rōga tu t' p̄ fa-
 miliar' credes. Hū qđ n̄ hoc ipsū clamat in
 corde tuo sp̄s sc̄s. An n̄ tibi iam ab ipso p̄ul' q̄
 ame. hui' rei uertal' p̄suasa est. Quando enī
 tu femina ⁊ iuuenula formosa ⁊ ingenua.
 sic fragilē ⁊ sexū ⁊ etatē uinceres. sic spectabi-
 lem formā ⁊ generositatē contēpneres n̄ cuncta
 que sensib' corpis subiacent in illoꝝ iam t'
 ⁊ paratione uiluissem que te interius ⁊ cōfor-
 tant. ut uincas. ⁊ delectant ut p̄feras. Hec

in merito. Modica tñistoria. terrena s̄t quedel
picul. Maxima et̄na celestia s̄t que appetit.
Plus dicā q̄ uerū dicam. Tenebras deseris. &
lucē ingrediens dep̄fundo fluctuū emergens.
ad portū demulera seruitute infelicē libta
tem respual. de morte deniq; transis aductā.
Si q̄dem usq; in tua n̄ dī uoluntate. tua u
uens n̄ dī lege. uiuens mortua eias. Viuens
mundo mortua dō. siue ut uerius loquar
nec mundo uiuens nec dō. Volens q̄ppe sub
habitu & nomine religionis instar unī de
seto conūlar. sola uoluntate dīm ate repu
leat. Non aut̄ ualens quod fuitte uolebas.
n̄ tu q̄dem mundū sed mund⁹ te repuleat
Ad Dīm q̄ repellens. & a seto repulsa interdus
ut dī sedes corrueris. Nec dō itaq; uiue
bas ex hoc q̄a uolebas. nec seto. quia n̄ pot̄
al. Alteri quidē uolens. alī in uita s̄t tñ
utq; mortua. Sic debet contingere his

qui uouent & n̄ soluiunt qui aliud foris ostendē. Hō dicit
 & aliud foris appetunt. At ū nē p̄ di m̄iam in
 cipis reuulscere n̄ peccato. s̄ iusticie. n̄ seto s̄
 xpo. sciens q̄ & seto uiuē moris ē. & in xpo
 etiā mori uita ē. **B**eti nempe mortui q̄i dño
 m̄. Ex hoc iā nec uoti tui irritū. nec p̄ fessione
 cassam causabim̄. Ex hoc nec corpus integritas
 animi corruptione infirmabit. nec morū
 q̄uitate uirginitate titulus obseuabit.
hoc Ex iam nec falsū nom̄ nec uacūū uelam̄ por
 tabis. **U**t q̄d enī haecten̄ nonna & sc̄i moni
 ah̄s uocata es que sub sc̄itatis nom̄inib̄ tam̄
 n̄ sc̄e conūlata es. **T**ur uelū incapite m̄ie
 bat reuerentiā. & sub uelo petulant̄ ocl̄s ex
 hibebat ipudenciā. **C**ap̄ si q̄dē gerebas ue
 latū s̄; elatū. Sub signo uerecundie sermo
 resonabat inuerecund̄. **R**isus in moderati
 or̄. iCESSUS lasciuior. uestit̄ ornatior. ma
 gis uim plate quā elate q̄ gruerent. **S**i

iam uetera xpo auctore tñsierunt. Quo
 ua fieri incipiunt omia. dñ cultū extero
 rem interiore conmutat. & magis uitam
 quā uestē appetit ornata. facis qđ debes
 inmo qđ iam olim fecisse dubueras. nā
 olim iā noueras. S; sp̄e qđ sic ubi uult. ita
 qđ qñ uult spuat nec dñ spua uerit. & id
 circo fortan quod huc usq; egisti excusa
 tionē habet. Ceterū si flammante sp̄m
 quo nunc uoluit sine dubio cor tuū
 uita te. & in meditationib⁹ tuis exardet
 centem ignē. iam siue hīs intingui. qđ res
 tat n̄ ut te seruandā illi noueris igni
 qui n̄ possit extingui. S; extinguat po
 tius in te idem sp̄e concupiscentias
 carnales ne forte ab hīs p̄focato qđ
 absit nup̄ concepto seō deliderio in
 flammā contingat icidē gehennales.

N4 **E**ximie francoꝝ regine. D. abbas

de claualle salute & oratione. Non de aliqua
 noticia uel familiaritate qua ap̄ uiam dig
 nitate habeat nra pusillitas. s; deuota notissi
 ma liberalitate atq; benignitate confidens. p̄ces
 ad uos deferim. **V**icarius homo uir cōquere
 deuos qd̄ accusat ap̄ uos. unde tam culpa
 bilem se n̄ sarrat. in iuste auob̄ suis omib̄ que
 habebat ablati exilio p̄clus sit. Quē qm̄
 bona uoluntate habet. solum uidelicet deserendi
 & cōitendi ad d̄m cognouim. n̄ ueniens
 eē arbitram̄ ut nob̄ adpetendū. t̄ uob̄ ad
 annuendū ut ei grām uiam restituendo
 simul sua aut omnia. aut t̄ aliqua redda
 tis. Commendam̄ aut̄ uob̄ si tam̄ & nos aliq̄
 in oculis uis̄ inuenim̄ grām. Hec religio
 sū uirū abbatē scilicet belli loci q̄ hui rei
 grā de longe ad uos cū his litteris uis̄ sese
 fatigare curauit. **V**idete q̄ ne frustra sit
 fatigatus. **S** a l e t e

Tibi dico. & pastor corpū que inspuant. spē
pigrini di cū ascenderit ad costā tetragoni
sedentis etni. & tetragonoy sedentiū etnoy
tunc apient tibi porte ciuitatis. S. quā pmi
sit filius matris tue uisitare & n̄ uisitaunt.
& pones uexilla tua rosea ad extremos labo
res herculis. quia erexit te xp̄e in artemonē
naus incipite cui est uelum triangulatum.
Iuu g. l. uertetur in. c. q̄ diuisit aquas flu
minis ut t̄siret p̄as. g. c. xl. vii. indicho
ne. x. facta est hec expedicio regnante cō
rado francoy nobilissimo rege. A m e N.